

PAAVALIN KIRJE ROOMALAISILLE

1. Luku

1. Paavali, Jeesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoli, erotettu julistamaan Jumalan evankeliumia,

Ap. t. 9:15 Ap. t. 13:2 1. Kor. 1:1 Gal. 1:15 1. Tim. 2:7 2. Tim. 1:11

Ap. t. 9:15 Mutta Herra sanoi hänelle: Mene; sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen.

Ap. t. 13:2 Ja heidän toimittaessaan palvelusta Herralle ja paastotessaan Pyhä Henki sanoi: Erottakaa minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä olen heidät kutsunut.

1Kor. 1:1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen kutsuttu apostoli Jumalan tahdosta, ja veli Soostenes

Gal. 1:15 Mutta kun hän, joka äitini kohdusta saakka on minut erottanut ja kutsunut armonsa kautta, näki hyväksi

1Tim. 2:7 ja sitä varten minä olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu - minä puhun totta, en valhettele - pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa.

2Tim. 1:11 jonka julistajaksi ja apostoliksi ja opettajaksi minä olen asetettu.

2. jonka Jumala on edeltä luvannut profeettainsa kautta pyhissä kirjoituksissa,

1. Moos. 3:15 1. Moos. 22:18 1. Moos. 26:4 1. Moos. 49:10 5. Moos. 18:15 Ps. 132:11 Jes. 7:14 Jes. 9:5-6 Jer. 23:5 Hes. 37:24 Dan. 9:24 Miika 5:1 Luuk. 1:70 Joh. 5:39 Room. 16:26 1. Piet. 1:10

1Moos. 3:15 Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän.

1Moos. 22:18 Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä, sentähden että olit minun äänelleni kuuliainen.

1Moos. 26:4 Ja minä teen sinun jälkeläistesi luvun paljoksi kuin taivaan tähdet ja annan jälkeläisillesi kaikki nämä maat, ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä,

1Moos. 49:10 Ei siirry valtikka pois Juudalta eikä hallitsijansauva hänen polviensa välistä, kunnes tulee hän, jonka se on ja jota kansat tottelevat.

5Moos. 18:15 Sinun keskuudestasi, veljiesi joukosta, Herra, sinun Jumalasi, herättää sinulle profeetan, minun kaltaiseni; häntä kuulkaa.

Ps. 132:11 Herra on vannonut Daavidille totisen valan, jota hän ei peruuta: Sinun ruumiisi hedelmän minä asetan sinun valtaistuimellesi.

Jes. 7:14 Sentähden Herra itse antaa teille merkin: Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel.

Jes. 9:5-6 Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä, Rauhanruhtinas.

6. Herraus on oleva suuri ja rauha loppumaton Daavidin valtaistuimella ja hänen valtakunnallansa; se perustetaan ja vahvistetaan tuomiolla ja vanhurskaudella nyt ja iankaikkisesti. Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevä.

Jer. 23:5 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä herätän Daavidille vanhurskaan vesan; hän on hallitseva kuninkaana ja menestyvä, ja hän on tekevä oikeuden ja vanhurskauden maassa.

Hes. 37:24 Minun palvelijani Daavid on oleva heidän kuninkaansa, ja heillä kaikilla on oleva yksi paimen. Ja he vaeltavat minun oikeuksieni mukaan ja noudattavat minun käskyjäni ja pitävät ne.

Dan. 9:24 Seitsemänkymmentä viikkoa on säädetty sinun kansallesi ja pyhälle kaupungillesi; silloin luopumus päättyy, ja synti sinetillä lukitaan, ja pahat teot sovitetaan, ja iankaikkinen vanhurskaus tuodaan, ja näky ja profeetta sinetillä vahvistetaan, ja kaikkeinpyhin voidellaan.

Miika 5:1. Nyt yhdy laumaksi, sinä hyökkääjäin ahdistama tytär! Meitä piiritetään, he lyövät sauvalla poskelle Israelin tuomaria.

Luuk. 1:70 - niinkuin hän on puhunut hamasta ikiajoista pyhään profeettainsa suun kautta -

Joh. 5:39 Te tutkutte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta;

Room. 16:26 mutta joka nyt on julkisaatettu ja profeetallisten kirjoitusten kautta iankaikkisen Jumalan käskystä tietäväksi tehty kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi,

1Piet. 1:10 Sitä pelastusta ovat etsineet ja tutkineet profeetat, jotka ovat ennustaneet teidän osaksenne tulevasta armosta,

3. hänen Pojastansa - joka lihan puolesta on syntynyt Daavidin siemenestä

2. Sam. 7:12 Jes. 11:1 Matt. 1:1 Luuk. 1:27,32 Luuk. 2:7 Ap. t. 2:30 Ap. t. 13:23 Room. 9:5 2. Tim. 2:8

2Sam. 7:12 Kun sinun päiväsi ovat päättyneet ja sinä lepää isiesi tykönä, korotan minä sinun seuraajaksesi jälkeläisesi, joka lähtee sinun ruumiistasi; ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa.

Jes. 11:1. Mutta Iisain kannosta puhkeaa virpi, ja vesa versoo hänen juuristansa.

Matt. 1:1. Jeesuksen Kristuksen, Daavidin pojan, Aabrahamin pojan, syntykirja.

Luuk. 1:27 neitsyen tykö, joka oli kihlattu Joosef nimiselle miehelle Daavidin suvusta; ja neitsyen nimi oli Maria.

Luuk. 1:32 Hän on oleva suuri, ja hänet pitää kutsuttaman Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa hänelle Daavidin, hänen isänsä, valtaistuimen,

Luuk. 2:7 Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloi hänet ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut sijaa majatalossa.

Ap. t. 2:30 Koska hän nyt oli profeetta ja tiesi, että Jumala oli valalla vannoen hänelle luvannut asettavansa hänen kupeittensa hedelmän hänen valtaistuimelleen,

Ap. t. 13:23 Tämän jälkeläisistä on Jumala lupauksensa mukaan antanut tulla Jeesuksen Israelille Vapahtajaksi,

Room. 9:5 heidän ovat isät, ja heistä on Kristus lihan puolesta, hän, joka on yli kaiken, Jumala, ylistetty iankaikkisesti, amen!

2Tim. 2:8 Muista Jeesusta Kristusta, joka on kuolleista herätetty ja on Daavidin siementä minun evankeliumini mukaan,

4. ja pyhyiden hengen puolesta kuolleistanousemisen kautta asetettu Jumalan Pojaksi voimassa - Jeesuksesta Kristuksesta, meidän Herrastamme,

Joh. 10:30 Joh. 10:36-38 Ap. t. 2:24 Ap. t. 3:15 Ap. t. 13:32-33 Hebr. 1:5 Hebr. 5:5

Joh. 10:30 Minä ja Isä olemme yhtä.

Joh. 10:36-38 niin kuinka te sanotte sille, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: 'Sinä pilkkaat Jumalaa', sentähden että minä sanoin: 'Minä olen Jumalan Poika'?

37. Jos minä en tee Isäni tekoja, älkää uskoko minua.

38. Mutta jos minä niitä teen, niin, vaikka ette uskoisikaan minua, uskokaa minun tekojani, että tulisitte tuntemaan ja ymmärtäisitte Isän olevan minussa ja minun olevan Isässä.

Ap. t. 2:24 Hänet Jumala herätti ja päästi kuoleman kivuista, niinkuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema olisi voinut hänet pitää.

Ap. t. 3:15 mutta elämän ruhtinaan te tapoitte; hänet Jumala on herättänyt kuolleista, ja me olemme sen todistajat.

Ap. t. 13:32-33 Ja me julistamme teille sen hyvän sanoman, että Jumala on isille annetun lupauksen täyttänyt meidän lapsillemme, herättäen Jeesuksen,

33. niinkuin myös toisessa psalmissa on kirjoitettu: 'Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä olen sinut synnyttänyt.'

Hebr. 1:5 Sillä kenelle enkeleistä hän koskaan on sanonut: Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin; ja taas: Minä olen oleva hänen Isänsä, ja hän on oleva minun Poikani?

Hebr. 5:5 Niinpä Kristuskaan ei itse korottanut itseänsä ylimmäisen papin kunniaan, vaan hän, joka sanoi hänelle: Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin;

5. jonka kautta me olemme saaneet armon ja apostolinviran, että syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeänsä kohtaan kaikissa pakanakansoissa,

Ap. t. 9:15 Room. 12:3 Room. 15:15 Room. 16:26 1. Kor. 15:10 Gal. 2:7-8 Ef. 3:8 1. Tim. 2:7

Ap. t. 9:15 Mutta Herra sanoi hänelle: Mene; sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen.

Room. 12:3 Sillä sen armon kautta, mikä minulle on annettu, minä sanon teille jokaiselle, ettei tule ajatella itsestänsä enempää, kuin

ajatella sopii, vaan ajatella kohtuullisesti, sen uskonmäärän mukaan, minkä Jumala on kullekin suonut.

Room. 15:15 Kuitenkin olen paikka paikoin jotenkin rohkeasti teille kirjoittanut, uudestaan muistuttaakseni teille näitä asioita, sen armon kautta, jonka Jumala on minulle antanut

Room. 16:26 mutta joka nyt on julkisaatettu ja profeetallisten kirjoitusten kautta iankaikkisen Jumalan käskystä tietäväksi tehty kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi,

1Kor. 15:10 Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä olen, eikä hänen armonsakaan minua kohtaan ole ollut turha, vaan enemmän kuin he kaikki minä olen työtä tehnyt, en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka on minun kanssani.

Gal. 2:7-8 vaan päinvastoin, kun näkivät, että minulle oli uskottu evankeliumin julistaminen ympärileikkaamattomille, samoin kuin Pietarille sen julistaminen ympärileikatuille -

8. sillä hän, joka antoi Pietarille voimaa hänen apostolintoimeensa ympärileikattujen keskuudessa, antoi minullekin siihen voimaa pakanain keskuudessa -

Ef. 3:8 Minulle, kaikista pyhistä halvimmalle, on annettu tämä armo: julistaa pakanoille evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta

1Tim. 2:7 ja sitä varten minä olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu - minä puhun totta, en valhettele - pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa.

6. joihin tekin, Jeesuksen Kristuksen kutsumat, kuulutte:

Room. 9:24 Juud. 1:1

Room. 9:24 Ja sellaisiksi hän myös on kutsunut meidät, ei ainoastaan juutalaisista, vaan myös pakanoista,

Juud. 1:1. Juudas, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja Jaakobin veli, kutsutuille, jotka ovat Isässä Jumalassa rakastetut ja Jeesukselle Kristukselle varjellut.

7. kaikille Roomassa oleville Jumalan rakkaille, kutsutuille pyhille. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1. Kor. 1:2-3 2. Kor. 1:2 Gal. 1:3 Ef. 1:1-2 1. Tess. 4:7 2. Tim. 1:9 2. Piet. 1:2

1Kor. 1:2-3 Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle, Kristuksessa Jeesuksessa pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät, ynnä kaikille, jotka avuksi huutavat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä kaikissa paikkakunnissa, niin omissaan kuin meidänkin.

3. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

2Kor. 1:2 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Gal. 1:3 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta,
Ef. 1:1-2 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, Efesossa oleville pyhille ja uskoville Kristuksessa Jeesuksessa.
2. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!
1Tess. 4:7 Sillä ei Jumala ole kutsunut meitä saastaisuuteen, vaan pyhitykseen.
2Tim. 1:9 hän, joka on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille on annettu Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja,
2Piet. 1:2 Armo ja rauha lisääntyköön teille Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen tuntemisen kautta.

8. Ensiksikin minä kiitän Jumalaani Jeesuksen Kristuksen kautta teidän kaikkien tähden, koska teidän uskoanne mainitaan kaikessa maailmassa.

Room. 16:19 Fil. 1:3 Kol. 1:3-4 1. Tess. 1:2,8 Fil. 1:4-5

Room. 16:19 Onhan teidän kuuliaisuutenne tullut kaikkien tietoon; sentähden minä iloitsen teistä, mutta minä tahtoisin teidän olevan viisaita hyvään, mutta taitamattomia pahaan.

Fil. 1:3 Minä kiitän Jumalaani, niin usein kuin teitä muistan,

Kol. 1:3-4 Me kiitämme Jumalaa, Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää, aina kun rukoilemme teidän edestänne,

4. sillä me olemme saaneet kuulla teidän uskostanne Kristuksessa Jeesuksessa ja rakkaudesta, mikä teillä on kaikkia pyhiä kohtaan;

1Tess. 1:2 Me kiitämme Jumalaa aina kaikkien teidän tähtenne, mainiten teitä rukouksissamme, sillä lakkaamatta

1Tess. 1:8 Sillä teidän tyköänne on Herran sana kaikunut; ei ainoastaan Makedoniaan ja Akaiaan, vaan kaikkialle on teidän uskonne Jumalaan levinnyt, niin ettei meidän tarvitse siitä mitään puhua.

Fil. 1:4-5 aina kaikissa rukouksissani ilolla rukoillen teidän kaikkien puolesta,

5. kiitän siitä, että olette olleet osallisia evankeliumiin ensi päivästä alkaen tähän päivään saakka,

9. Sillä Jumala, jota minä hengessäni palvelen julistaen hänen Poikansa evankeliumia, on minun todistajani, kuinka minä teitä lakkaamatta muistan,

Ap. t. 27:23 2. Kor. 11:31 Gal. 1:20 Ef. 1:16 Fil. 1:8 2. Tim. 1:3

Ap. t. 27:23 Sillä tänä yönä seiso minun tykönäni sen Jumalan enkeli, jonka oma minä olen ja jota minä myös palvelen,

2Kor. 11:31 Herran Jeesuksen Jumala ja Isä, joka on ylistetty iankaikkisesti, tietää, etten valhettele.

Gal. 1:20 Ja minä kirjoitan teille, katso, Jumalan kasvojen edessä minä sanon, etten valhettele.

Ef. 1:16 en minäkään lakkaa kiittämästä teidän tähtenne, kun muistelen teitä rukouksissani,

Fil. 1:8 Sillä Jumala on minun todistajani, kuinka minä teitä kaikkia ikävöitsen Kristuksen Jeesuksen sydämellisellä rakkaudella.
2Tim. 1:3 Minä kiitän Jumalaa, jota esivanhemmistani asti palvelen puhtaalla omallatunnolla - samoin kuin minä lakkaamatta muistan sinua rukouksissani öin ja päivin,

10. aina rukouksissani anoen, että minä jo vihdoinkin, jos Jumala tahtoo, pääsisin tulemaan teidän tyköne.

Ap. t. 19:21 Room. 15:23 1. Tess. 3:10

Ap. t. 19:21 Kun kaikki tämä oli tapahtunut, niin Paavali hengessä päätti kulkea Makedonian ja Akaian kautta ja matkustaa Jerusalemiin ja sanoi: Käytyäni siellä minun pitää nähdä myös Rooma.
Room. 15:23 Mutta koska minulla nyt ei enää ole tilaa näissä paikkakunnissa ja kun jo monta vuotta olen halunnut tulla teidän tyköne, 1Tess. 3:10 Öin ja päivin me mitä hartaimmin rukoilemme saadaksemme nähdä teidän kasvonne ja täyttää sen, mitä teidän uskostanne puuttuu.

11. Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, voidakseni antaa teille jonkun hengellisen lahjan, että te vahvistuisitte,

Room. 15:29

Room. 15:29 ja minä tiedän, että tullessani teidän tyköne tulen Kristuksen täydellinen siunaus mukani.

12. se on, että me yhdessä ollessamme virkistyisimme yhteisestä uskostamme, teidän ja minun.

Room. 15:32 Tiit. 1:4

Room. 15:32 niin että minä, jos Jumala niin tahtoo, ilolla saapuisin teidän tyköne ja virkistyisin teidän seurassanne.
Tit. 1:4 Tiitukselle, oikealle pojalleni yhteisen uskomme perusteella. Armo ja rauha Isältä Jumalalta ja meidän Vapahtajaltamme Kristukselta Jeesukselta!

13. Ja minä en tahdo, veljet, teiltä salata, että jo monesti olen päättänyt tulla teidän tyköne saadakseni jonkin hedelmän teidänkin keskuudestanne, niinkuin muidenkin pakanain, mutta olen ollut estetty tähän saakka.

Joh. 4:36 Room. 15:22 1. Tess. 2:18

Joh. 4:36 Jo nyt saa leikkaaja palkan ja kokoaa hedelmää iankaikkiseen elämään, että kylväjä ja leikkaaja saisivat yhdessä iloita.

Room. 15:22 Sentähden olenkin niin usein ollut estetty tulemastakin teidän tykönnne.

1Tess. 2:18 Sentähden olemme tahtoneet tulla teidän tykönnne, minä, Paavali, puolestani, en vain kerran, vaan kahdestikin, mutta saatana on meidät estänyt.

14. Kreikkalaisille ja barbaareille, viisaille ja tyhmille minä olen velassa;

1. Kor. 9:16

1Kor. 9:16 Sillä siitä, että julistan evankeliumia, ei minulla ole kerskaamista; minun täytyy se tehdä. Voi minua, ellen evankeliumia julista!

15. omasta puolestani minä siis olen altis teillekin, Roomassa asuvalle, julistamaan evankeliumia.

16. Sillä minä en häpeä evankeliumia; sillä se on Jumalan voima, itsekullekin uskovalle pelastukseksi, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle.

Ps. 40:10-11 Ps. 119:40 Mark. 8:38 Ap. t. 3:26 Ap. t. 13:46 1. Kor. 1:18,24 2. Tim. 1:8

Ps. 40:10-11 Minä julistan vanhurskautta suuressa seurakunnassa; katso, en minä sulje huuliani. Sinä, Herra, sen tiedät.

11. Minä en peitä sinun vanhurskauttasi omaan sydämeeni, vaan puhun sinun uskollisuudestasi ja avustasi; minä en salaa sinun armoasi ja totuuttasi suurelta seurakunnalta.

Ps. 119:40 Katso, minä ikävöitsen sinun asetuksiasi; virvoita minua vanhurskaudellasi.

Mark. 8:38 Sillä joka häpeää minua ja minun sanojani tässä avionrikkajassa ja syntisessä sukupolvessa, sitä myös Ihmisen Poika on häpeävä, kun hän tulee Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa.

Ap. t. 3:26 Teille ensiksi Jumala on herättänyt Poikansa ja lähettänyt hänet siunaamaan teitä, kun käännytte itsekukin pois pahuudestanne.

Ap. t. 13:46 Silloin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkeasti ja sanoivat: Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava; mutta koska te työnnätte sen luotanne ettekä katso itseänne mahdollisiksi iankaikkiseen elämään, niin katso, me käännymme pakanain puoleen.

1Kor. 1:18 Sillä sana rististä on hullutus niille, jotka kadotukseen joutuvat, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima.

1Kor. 1:24 mutta joka niille, jotka ovat kutsutut, olkootpa juutalaisia tai kreikkalaisia, on Kristus, Jumalan voima ja Jumalan viisaus.

2Tim. 1:8 Älä siis häpeä todistusta Herrastamme äläkä minua, hänen vankiaan, vaan kärsi yhdessä minun kanssani vaivaa evankeliumin tähden, sen mukaan kuin Jumala antaa voimaa,

17. Sillä siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: Vanhurskas on elävä uskosta.

Jer. 23:6 Hab. 2:4 Joh. 3:36 Room. 3:21-22 Gal. 3:11 Fil. 3:9 Hebr. 10:38

Jer. 23:6 Hänen päivinänsä pelastetaan Juuda ja Israel asuu turvassa. Ja tämä on hänen nimensä, jolla häntä kutsutaan: 'Herra on meidän vanhurskaitemme.'

Hab. 2:4 Katso, sen kansan sielu on kopea eikä ole suora; mutta vanhurskas on elävä uskostansa.

Joh. 3:36 Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole elämää näkevä, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällänsä.

Room. 3:21-22 Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia,

22. se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.

Gal. 3:11 Ja selvää on, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain kautta, koska vanhurskas on elävä uskosta.

Fil. 3:9 ja minun havaittasiin olevan hänessä ja omistavan, ei omaa vanhurskautta, sitä, joka laista tulee, vaan sen, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalasta uskon perusteella;

Hebr. 10:38 mutta minun vanhurskaani on elävä uskosta, ja jos hän vetäytyy pois, ei minun sieluni mielisty häneen.

18. Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa,

Ef. 5:6 Kol. 3:6

Ef. 5:6 Älköön kukaan pettäkö teitä tyhjillä puheilla, sillä semmoisten tähden kohtaa Jumalan viha tottelemattomuuden lapsia;

Kol. 3:6 sillä niiden tähden tulee Jumalan viha,

19. sentähden että se, mikä Jumalasta voidaan tietää, on ilmeistä heidän keskuudessaan; sillä Jumala on sen heille ilmoittanut.

Joh. 1:9 Ap. t. 14:17 Ap. t. 17:24,27 Room. 2:14-15

Joh. 1:9 Totinen valkeus, joka valistaa jokaisen ihmisen, oli tulossa maailmaan.

Ap. t. 14:17 ja kuitenkin hän ei ole ollut antamatta todistusta itsestään, sillä hän on tehnyt teille hyvää, antaen teille taivaasta sateita ja hedelmällisiä aikoja ja raviten teidän sydämenne ruualla ja ilolla.

Ap. t. 17:24 Jumala, joka on tehnyt maailman ja kaikki, mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei asu käsillä tehdyissä temppeleissä,

Ap. t. 17:27 että he etsisivät Jumalaa, jos ehkä voisivat hapuilemalla hänet löytää - hänet, joka kuitenkin ei ole kaukana yhdestäkään

meistä;

Room. 2:14-15 Sillä kun pakanat, joilla ei lakia ole, luonnostansa tekevät, mitä laki vaatii, niin he, vaikka heillä ei lakia ole, ovat itse itsellensä laki

15. ja osoittavat, että lain teot ovat kirjoitetut heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa myötä-todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä -

20. Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he voi millään itseänsä puolustaa,

Job 12:7-9 Ps. 19:2,4 Jes. 40:21,26 Hebr. 11:3

Job 12:7-9 Mutta kysypä eläimiltä, niin ne opettavat sinua, ja taivaan linnuilta, niin ne ilmoittavat sinulle;

8. tahi tutkistele maata, niin se opettaa sinua, ja meren kalat kertovat sinulle.

9. Kuka kaikista näistä ei tietäisi, että Herran käsi on tämän tehnyt,

Ps. 19:2 Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaanvahvuus ilmoittaa hänen kättensä tekoja.

Ps. 19:4 Se ei ole puhetta, se ei ole kieltä, jonka ääni ei kuuluisi.

Jes. 40:21 Ettekö te tiedä, ettekö kuule, eikö teille ole alusta asti ilmoitettu, ettekö ole maan perustuksista vaaria ottaneet?

Jes. 40:26 Nostakaa silmänne korkeuteen ja katsokaa: kuka on nämä luonut? Hän, joka johdattaa esiin niitten joukot täysilukuisina, joka nimeltä kutsuu ne kaikki; suuri on hänen voimansa ja valtainen hänen väkensä: ei yksikään jää häneltä pois.

Hebr. 11:3 Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on rakennettu Jumalan sanalla, niin että se, mikä nähdään, ei ole syntynyt näkyväisestä.

21. koska he, vaikka ovat tunteneet Jumalan, eivät ole häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet, vaan ovat ajatuksiltansa turhistuneet, ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt.

Ef. 4:17

Ef. 4:17 Sen minä siis sanon ja varoitan Herrassa: älkää enää vaeltako, niinkuin pakanat vaeltavat mielensä turhuudessa,

22. Kehuessaan viisaita olevansa he ovat tyhmiksi tulleet

Jer. 10:14 1. Kor. 1:20

Jer. 10:14 Järjetön on jokainen ihminen, tietoa vailla, häpeän saa jokainen kultaseppä veistetyistä kuvasta, petosta on hänen valamansa

kuva, eikä niissä henkeä ole.

1Kor. 1:20 Missä ovat viisaat? Missä kirjanoppineet? Missä tämän maailman älyniekat? Eikö Jumala ole tehnyt maailman viisautta hullutukseksi?

23. ja ovat katoamattoman Jumalan kirkkauden muuttaneet katoavaisen ihmisen ja lintujen ja nelijalkaisten ja matelevaisten kuvan kaltaiseksi.

5. Moos. 4:15-18 1. Kun. 11:4-5 1. Kun. 12:28-29 2. Kun. 17:29 Ps. 106:19-20 Jes. 40:18-19 Jer. 2:11 Viis 14:8,11 Ap. t. 17:29

5Moos. 4:15-18 Ottakaa siis itsestänne tarkka vaari - sillä te ette sinä päivänä, jona Herra puhui teille tulen keskeltä Hoorebilla, nähneet hänestä minkäänkaltaista muotoa -

16. ettette menettele kelvottomasti ettekä tee itsellenne jumalankuvaa, ette minkään muotoista patsasta, ette miehen tai naisen kuvaa,

17. ette maan päällä liikkuvan nelijalkaisen eläimen kuvaa, ette taivaan alla lentävän siivekkään linnun kuvaa,

18. ette maassa matelevaisen kuvaa ettekä vesissä maan alla olevan kalan kuvaa;

1Kun. 11:4-5 Ja kun Salomo vanheni, taivuttivat hänen vaimonsa hänen sydämensä seuraamaan muita jumalia, niin ettei hän antautunut ehyin sydämin Herralle, Jumalallensa, niinkuin hänen isänsä Daavidin sydän oli ollut.

5. Niin Salomo lähti seuraamaan Astartea, siidonilaisten jumalatarta, ja Milkomia, ammonilais-iljetystä.

1Kun. 12:28-29 Mietittyään asiaa kuningas teetti kaksi kultaista vasikkaa ja sanoi heille: Te olette jo tarpeeksi kauan kulkeneet Jerusalemissa. Katso, Israel, tässä on sinun Jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta.

29. Ja hän pystytti toisen Beeteliin, ja toisen hän asetti Daaniin.

2Kun. 17:29 Mutta kukin kansa teki itselleen omat jumalansa, ja he panivat ne samarialaisten rakentamiin uhrikukkula-temppeleihin, kukin kansa niissä kaupungeissa, joissa se asui.

Ps. 106:19-20 He tekivät vasikan Hoorebin juurella ja kumarsivat valettua kuvaa;

20. he vaihtoivat Kunniansa ruohoa syövän härän kuvaan.

Jes. 40:18-19 Keneenkä siis te vertaatte Jumalan, ja minkä muotoiseksi te hänet teette?

19. Jumalankuvanko? - Sen valaa valaja, ja kultaseppä kullalla päällystää, sepittää sille hopeaketjut.

Jer. 2:11 Onko mikään pakanakansa vaihtanut jumalia, vaikka ne eivät olekaan jumalia? Mutta minun kansani on vaihtanut kunniansa siihen, josta ei apua ole.

Viis 14:8 Mutta käsillä tehty olkoon kirottu, niin hyvin se itse kuin sen tekijä; jälkimmäinen, koska hän on sen tehnyt, edellinen, koska sitä kutsutaan jumalaksi, vaikka se on katoavainen kappale.

Viis 14:11 Sentähden tulee kosto myös pakanain epäjumalille, koska ne ovat tulleet kauhistukseksi Jumalan luomakunnassa ja langetukseksi ihmisten sieluille ja paulaksi ymmärtämättömien jaloille.

Ap. t. 17:29 Koska me siis olemme Jumalan sukua, emme saa luulla, että jumaluus on samankaltainen kuin kulta tai hopea tai kivi, sellainen kuin inhimillisen taiteen ja ajatuksen kuvailema.

24. Sentähden Jumala on heidät, heidän sydämensä himoissa, hyljännyt saastaisuuteen, häpäisemään itse omat ruumiinsa,

Ps. 81:13 Ap. t. 14:16 1. Kor. 6:18 Ef. 4:19 1. Piet. 4:3

Ps. 81:13 Niin minä annoin heidän mennä pois sydämensä paatumuksessa, he saivat vaeltaa omien neuvojensa mukaan.

Ap. t. 14:16 Menneitten sukupolvien aikoina hän on sallinut kaikkien pakanain vaeltaa omia teitensä;

1Kor. 6:18 Paetkaa haureutta. Kaikki muu synti, mitä ikinä ihminen tekee, on ruumiin ulkopuolella; mutta haureuden harjoittaja tekee syntiä omaa ruumistansa vastaan.

Ef. 4:19 ovat päästäneet tuntonsa turtumaan ja heittäytyneet irstauden valtaan, harjoittamaan kaikkinaista saastaisuutta, ahneudessa.

1Piet. 4:3 Riittäähän, että menneen ajan olette täyttäneet pakanain tahtoa vaeltaessanne irstaudessa, himoissa, juoppoudessa, mässäyksissä, juomingeissa ja kauheassa epäjumalain palvelemisessa.

25. nuo, jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja kunnioittaneet ja palvelleet luotua enemmän kuin Luojaa, joka on ylistetty iankaikkisesti, amen.

26. Sentähden Jumala on hyljännyt heidät häpeällisiin himoihin; sillä heidän naispuolensa ovat vaihtaneet luonnollisen yhteyden luonnonvastaiseen;

3. Moos. 18:23-24 Ef. 5:11-12 1. Tess. 4:5 Juud. 1:10

3Moos. 18:23-24 Älä sekaannu mihinkään eläimeen, ettet siten itseäsi saastuttaisi. Älköönkä nainen tarjoutuko eläimelle pariutuaksensa sen kanssa; se on iljettävyys.

24. Älkää saastuttako itseänne millään näistä, sillä näillä kaikilla ovat itsensä saastuttaneet ne kansat, jotka minä karkoitan teidän tieltänne.

Ef. 5:11-12 älköönkä teillä olko mitään osallisuutta pimeyden hedelmättömiin tekoihin, vaan päinvastoin nuhdelkaakin niistä.

12. Sillä häpeällistä on jo sanoakin, mitä he salassa tekevät;

1Tess. 4:5 ei himon kiihkossa niinkuin pakanat, jotka eivät Jumalaa tunne;

Juud. 1:10 Nämä sitävastoin herjaavat sitä, mitä eivät tunne; mutta minkä he järjettömäin eläinten tavoin luonnostaan ymmärtävät, sillä he turmelevat itsensä.

27. samoin miespuoletkin, luopuen luonnollisesta yhteydestä naispuolen kanssa, ovat kiimoissaan syttyneet toisiinsa ja harjoittaneet, miespuolet miespuolten kanssa, riettautta ja villiintymisestään saaneet itseensä sen palkan, mikä saada piti.

1. Moos. 19:5 3. Moos. 18:22 3. Moos. 20:13 1. Kor. 6:9

1Moos. 19:5 Ja he huusivat Lootia sanoen hänelle: "Missä ne miehet ovat, jotka tulivat luoksesi yöllä? Tuo heidät tänne meidän luoksemme, ryhtyäksemme heihin."

3Moos. 18:22 Älä makaa miehenpuolen kanssa, niinkuin naisen kanssa maataan; se on kauhistus.

3Moos. 20:13 Jos joku makaa miehenpuolen kanssa, niinkuin naisen kanssa maataan, tekevät he molemmat kauhistuksen; heidät rangaistakoon kuolemalla, he ovat verivelan alaiset.

1Kor. 6:9 Vai ettekö tiedä, etteivät väärät saa periä Jumalan valtakuntaa? Älkää eksykö. Eivät huorintekijät, ei epäjumalanpalvelijat, ei avionrikkojat, ei hekumoitsijat eikä miehimyksset,

28. Ja niinkuin heille ei kelvannut pitää kiinni Jumalan tuntemisesta, niin Jumala hylkäsi heidät heidän kelvottoman mielensä valtaan, tekemään sopimattomia.

29. He ovat täynnänsä kaikkea vääryyttä, pahuutta, ahneutta, häijyyttä, täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahanilkisyyttä;

Gal. 5:19-21 Tiit. 3:3

Gal. 5:19-219. Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaus,

20. epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riita, kateellisuus, vihat, juonet, eriseuraturat, lahkot,

21. kateus, juomingit, mässäykset ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, että ne, jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa.

Tit. 3:3 Olimmehan mekin ennen ymmärtämättömiä, tottelemattomia, eksyksissä, moninaisten himojen ja hekumain orjia, elimme pahuudessa ja kateudessa, olimme inhottavia ja vihasimme toisiamme.

30. ovat korvaankuiskuttelijoita, panettelijoita, Jumalaa vihaavaisia, väkivaltaisia, ylpeitä, kerskailijoita, pahankeksijöitä, vanhemmilleen tottelemattomia,

Sananl. 24:8 2. Tim. 3:2-3

Sananl. 24:8 Jolla on pahanteko mielessä, sitä juonittelijaksi sanotaan.

2Tim. 3:2-3 Sillä ihmiset ovat silloin itserakkaita, rahanahneita, kerskailijoita, ylpeitä, herjaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä, epähurskaita,

3. rakkaudettomia, epäsopuisia, panettelijoita, hillittömiä, raakoja, hyvän vihamiehiä,

31. vailla ymmärrystä, luotettavuutta, rakkautta ja laupeutta;

32. jotka, vaikka tuntevat Jumalan vanhurskaan säädöksen, että ne, jotka senkaltaisia tekevät, ovat kuoleman ansainneet, eivät

ainoastaan itse niitä tee, vaan vieläpä osoittavat hyväksymistä niille, jotka niitä tekevät.

Ps. 50:18 Room. 6:21

Ps. 50:18 Jos sinä näet varkaan, niin sinä mielistyt häneen, ja sinä pidät yhtä avionrikkojain kanssa.

Room. 6:21 Minkä hedelmän te siitä silloin saitte? Sen, jota te nyt häpeätte. Sillä sen loppu on kuolema.

2. Luku

1. Sentähden sinä, oi ihminen, et voi millään itseäsi puolustaa, olitpa kuka hyvänsä, joka tuomitset. Sillä mistä toista tuomitset, siihen sinä itsesi syypääksi tuomitset, koska sinä, joka tuomitset, teet samoja tekoja.

2. Sam. 12:5-7 Matt. 7:1,5 Joh. 8:7-9 1. Kor. 4:5

2Sam. 12:5-7 Niin Daavid vihastui kovin siihen mieheen ja sanoi Naatanille: Niin totta kuin Herra elää: mies, joka tämän on tehnyt, on kuoleman oma.

6. Ja karitsa hänen on korvattava nelinkertaisesti, koska hän teki näin ja koska hän ei sääliä tuntenut.

7. Mutta Naatan sanoi Daavidille: Sinä olet se mies. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi ja pelastanut sinut Saulin käsistä.

Matt. 7:1. Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi;

Matt. 7:5 Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi, ja sitten sinä näet ottaa rikan veljesi silmästä.

Joh. 8:7-9 Mutta kun he yhä edelleen kysyivät häneltä, ojensi hän itsensä ja sanoi heille: Joka teistä on synnitön, se heittäköön häntä ensimmäisenä kivellä.

8. Ja taas hän kumartui alas ja kirjoitti maahan.

9. Kun he tämän kuulivat ja heidän omatuntonsa todisti heidät syyllisiksi, menivät he pois, toinen toisensa perästä, vanhimmista alkaen viimeisiin asti; ja siihen jäi ainoastaan Jeesus sekä nainen, joka seiso i hänen edessään.

1Kor. 4:5 Älkää sentähden lausuko mitään tuomiota, ennenkuin aika on, ennenkuin Herra tulee, joka myös on saattava valoon pimeyden kätköt ja tuova ilmi sydänten aivoitukset; ja silloin kukin saa kiitöksensä Jumalalta.

2. Ja me tiedämme, että Jumalan tuomio on totuuden mukainen niille, jotka senkaltaisia tekevät.

3. Vai luuletko, ihminen, sinä, joka tuomitset niitä, jotka senkaltaisia tekevät, ja itse samoja teet, että sinä vältät Jumalan tuomion?

4. Vai halveksitko hänen hyvyytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys vetää

sinua parannukseen?

Jes. 30:18 Viis 12:10 Ef. 2:4 2. Piet. 3:9,15

Jes. 30:18 Sentähden Herra odottaa, että voisi olla teille armollinen, sentähden hän nousee armahtaaksensa teitä; sillä Herra on oikeuden Jumala. Autuaita kaikki, jotka häntä odottavat!

Viis 12:10 vaan tuomitessasi vähitellen sinä annoit tilaisuutta parannukseen, vaikka hyvin tiesit, että heidän alkujuurensa oli paha ja heidän pahuutensa syntyperäinen, ja ettei heidän ajatuksensa ikinä muuttuisi.

Ef. 2:4 mutta Jumala, joka on laupeudesta rikas, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut,

2Piet. 3:9 Ei Herra viivytä lupauksensa täyttämistä, niinkuin muutamat pitävät sitä viivyttelämisenä, vaan hän on pitkämielinen teitä kohtaan, sillä hän ei tahdo, että kukaan hukkuu, vaan että kaikki tulevat parannukseen.

2Piet. 3:15 ja lukekaa meidän Herramme pitkämielisyyys pelastukseksi, josta myös meidän rakas veljemme Paavali hänelle annetun viisauden mukaan teille on kirjoittanut;

5. Kovuudellasi ja sydämesi katumattomuudella sinä kartutat päällesi vihaa vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi,

5. Moos. 32:35 Ps. 110:5 Room. 1:18 Room. 9:22

5Moos. 32:35 Minun on kosto ja rankaiseminen, säästetty siksi ajaksi, jolloin heidän jalkansa horjuu. Sillä heidän onnettomuutensa päivä on lähellä, ja mikä heitä odottaa, se tulee rientäen.

Ps. 110:5 Herra on sinun oikealla puolellasi, hän musertaa kuninkaat vihansa päivänä.

Room. 1:18 Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa,

Room. 9:22 Entä jos Jumala, vaikka hän tahtoo näyttää vihansa ja tehdä voimansa tietäväksi, on suurella pitkämielisyydellä kärsinyt vihan astioita, jotka olivat valmiit häviöön,

6. hänen, joka antaa kullekin hänen tekojensa mukaan:

Job 34:11 Ps. 62:13 Sananl. 24:12 Jer. 17:10 Jer. 32:19 Matt. 16:27 Room. 14:12 1. Kor. 3:8 2. Kor. 5:10 Gal. 6:7 Ilm. 2:23 Ilm. 20:12 Ilm. 22:12

Job 34:11 Vaan hän kosta ihmiselle hänen tekonsa ja maksaa miehelle hänen vaelluksensa mukaan.

Ps. 62:13 Ja sinun, Herra, on armo; sillä sinä maksat kullekin hänen tekojensa mukaan.

Sananl. 24:12 Jos sanot: Katso, emme tienneet siitä, niin ymmärtäähän asian sydänten tutkija; sinun sielusi vartioitsija sen tietää, ja hän kostaa ihmiselle hänen tekojensa mukaan.

Jer. 17:10 Minä, Herra, tutkin sydämen, koettelen munaskuut, ja annan jokaiselle hänen vaelluksensa mukaan, hänen töittensä hedelmän mukaan.

Jer. 32:19 suuri neuvossa ja väkevä teossa, sinä, jonka silmät ovat avoimet tarkkaamaan kaikkia ihmislasten teitä, antaaksesi itsekullekin hänen vaelluksensa ja hänen töittensä hedelmän mukaan;

Matt. 16:27 Sillä Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kirkkaudessa enkeliensä kanssa, ja silloin hän maksaa kullekin hänen tekojensa mukaan.

Room. 14:12 Niin on siis meidän jokaisen tehtävä Jumalalle tili itsestämme.

1Kor. 3:8 Mutta istuttaja ja kastelija ovat yhtä; kuitenkin on kumpikin saava oman palkkansa oman työnsä mukaan.

2Kor. 5:10 Sillä kaikkien meidän pitää ilmestymän Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi sen mukaan, kuin hän ruumiissa ollessaan on tehnyt, joko hyvää tai pahaa.

Gal. 6:7 Älkää eksykö, Jumala ei salli itseänsä pilkata; sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää.

Ilm. 2:23 ja hänen lapsensa minä tappamalla tapan, ja kaikki seurakunnat saavat tuntea, että minä olen se, joka tutkin munaskuut ja sydämet; ja minä annan teille kullekin tekojenne mukaan.

Ilm. 20:12 Ja minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjat avattiin; ja avattiin toinen kirja, joka on elämän kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan.

Ilm. 22:12 Katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan.

7. niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta ja kunniaa ja katoamattomuutta, iankaikkisen elämän,

Matt. 25:46 1. Piet. 1:7

Matt. 25:46 Ja nämä menevät pois iankaikkiseen rangaistukseen, mutta vanhurskaat iankaikkiseen elämään.

1Piet. 1:7 että teidän uskonne kestäväisyys koetuksissa havaittaisiin paljoa kallisarvoisemmaksi kuin katoava kulta, joka kuitenkin tuleessa koetellaan, ja koituisi kiitokseksi, ylistykseksi ja kunniaksi Jeesuksen Kristuksen ilmestyessä.

8. mutta niiden osaksi, jotka ovat itsekkäitä eivätkä tottele totuutta, vaan tottelevat vääryyttä, tulee viha ja kiivastus.

Room. 1:18 2. Tess. 1:6,8

Room. 1:18 Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa,

2Tess. 1:6 koskapa Jumala katsoo oikeaksi kostaa ahdistuksella niille, jotka teitä ahdistavat,

2Tess. 1:8 tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä ole kuuliaisia meidän Herramme Jeesuksen evankeliumille.

9. Tuska ja ahdistus jokaisen ihmisen sielulle, joka paha tekee, juutalaisen ensin, sitten myös kreikkalaisen;

Luuk. 12:47-48 Room. 1:16

Luuk. 12:47-48 Ja sitä palvelijaa, joka tiesi herransa tahdon, mutta ei tehnyt valmistuksia eikä toiminut hänen tahtonsa mukaan, rangaistaan monilla lyönneillä.

48. Sitä taas, joka ei tiennyt, mutta teki semmoista, mikä lyöntejä ansaitsee, rangaistaan vain muutamilla lyönneillä. Sillä jokaiselta, jolle on paljon annettu, myös paljon vaaditaan; ja jolle on paljon uskottu, siltä sitä enemmän kysytään.

Room. 1:16 Sillä minä en häpeä evankeliumia; sillä se on Jumalan voima, itsekullekin uskovalle pelastukseksi, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle.

10. mutta kirkkaus ja kunnia ja rauha jokaiselle, joka tekee sitä, mikä hyvä on, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle!

11. Sillä Jumala ei katso henkilöön.

5. Moos. 10:17 2. Aik. 19:7 Job 34:19 Siir 35:16 Ap. t. 10:34 Gal. 2:6 Ef. 6:9 Kol. 3:25 1. Piet. 1:17

5Moos. 10:17 Sillä Herra, teidän Jumalanne, on jumalain Jumala ja herrain Herra, suuri, voimallinen ja peljättävä Jumala, joka ei katso henkilöön eikä ota lahjusta,

2Aik. 19:7 Hallitkoon siis teitä Herran pelko. Ottakaa vaari siitä, mitä teette, sillä Herrassa, meidän Jumalassamme, ei ole vääryyttä eikä puolueellisuutta, eikä hän ota lahjuksia.

Job 34:19 joka ei pidä päämiesten puolta eikä aseta rikasta vaivaisen edelle, koska he kaikki ovat hänen kättensä tekoa?

Siir 35:16 Ei hän henkilöön katso köyhän vahingoksi, vaan kuulee vääryyttä kärsivien rukouksen.

Ap. t. 10:34 Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: Nyt minä totisesti käsitän, ettei Jumala katso henkilöön,

Gal. 2:6 Ja nuo, joita jonakin pidettiin - millaisia lienevät olleet, ei kuulu minuun; Jumala ei katso henkilöön - nuo arvossapidetyt eivät velvoittaneet minua mihinkään enempään,

Ef. 6:9 Ja te isännät, tehkää samoin heille, jättäkää pois uhkaileminen, sillä tiedättehan, että sekä heidän että teidän Herranne on taivaissa ja ettei hän katso henkilöön.

Kol. 3:25 Sillä se, joka tekee väärin, on saava takaisin, mitä on väärin tehnyt; ja henkilöön ei katsota.

1Piet. 1:17 Ja jos te Isänänne huudatte avuksi häntä, joka henkilöön katsomatta tuomitsee kunkin hänen tekojensa mukaan, niin vaeltakaa pelossa tämä muukalaisuutenne aika,

12. Sillä kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, ne myös ilman lakia hukkuvat, ja kaikki, jotka lain alaisina ovat syntiä

tehneet, ne lain mukaan tuomitaan;

13. sillä eivät lain kuulijat ole vanhurskaita Jumalan edessä, vaan lain noudattajat vanhurskautetaan.

Matt. 7:21 1. Joh. 3:7 Jaak. 1:22

Matt. 7:21 Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra!', pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon.

1Joh. 3:7 Lapsukaiset, älköön kukaan saako teitä eksyttää. Se, joka vanhurskauden tekee, on vanhurskas, niinkuin hän on vanhurskas.

Jaak. 1:22 Mutta olkaa sanan tekijöitä, eikä vain sen kuulijoita, pettäen itsenne.

14. Sillä kun pakanat, joilla ei lakia ole, luonnostansa tekevät, mitä laki vaatii, niin he, vaikka heillä ei lakia ole, ovat itse itsellensä laki

Ap. t. 10:35

Ap. t. 10:35 vaan että jokaisessa kansassa se, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen.

15. ja osoittavat, että lain teot ovat kirjoitetut heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa myötä-todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä -

16. sinä päivänä, jona Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet Kristuksen Jeesuksen kautta, minun evankeliumini mukaan.

Saarn. 12:14 Matt. 25:31-32 Ap. t. 17:31 1. Kor. 4:5 2. Kor. 5:10 Ilm. 20:12

Saarn. 12:14 Sillä Jumala tuo kaikki teot tuomiolle, joka kohtaa kaikkea salassa olevaa, olkoon se hyvää tai paha.

Matt. 25:31-32 Mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle.

32. Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat, ja hän erottaa toiset toisista, niinkuin paimen erottaa lampaat vuohista.

Ap. t. 17:31 Sillä hän on säätänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiirin vanhurskaudessa sen miehen kautta, jonka hän siihen on määrännyt; ja hän on antanut kaikille siitä vakuuden, herättämällä hänet kuolleista.

1Kor. 4:5 Älkää sentähden lausuko mitään tuomiota, ennenkuin aika on, ennenkuin Herra tulee, joka myös on saattava valoon pimeyden kätköt ja tuova ilmi sydänten aivoitukset; ja silloin kukin saa kiitöksensä Jumalalta.

2Kor. 5:10 Sillä kaikkien meidän pitää ilmestymän Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi sen mukaan, kuin hän ruumiissa

ollessaan on tehnyt, joko hyvää tai pahaa.

Ilm. 20:12 Ja minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjat avattiin; ja avattiin toinen kirja, joka on elämän kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan.

17. Mutta jos sinä kutsut itseäsi juutalaiseksi ja luostat lakiin ja Jumala on sinun kerskauksesi

Jes. 48:2 Miika 3:11 Matt. 3:9 Joh. 8:33,41

Jes. 48:2 sillä heitä kutsutaan pyhän kaupungin mukaan ja he pitävät tukenansa Israelin Jumalaa, jonka nimi on Herra Sebaot:
Miika 3:11 Sen päämiehet jakavat oikeutta lahjuksia vastaan, sen papit opettavat maksusta, ja sen profeetat ennustelevat rahasta. Mutta Herraan he turvautuvat, sanoen: Eikö Herra ole meidän keskellämme? Ei tule meille onnettomuutta.
Matt. 3:9 älkääkä luulko saattavanne sanoa mielessänne: 'Onhan meillä isänä Aabraham'; sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille.

Joh. 8:33 He vastasivat hänelle: Me olemme Aabrahamin jälkeläisiä emmekä ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinka sinä sitten sanot: 'Te tulette vapaiksi'?

Joh. 8:41 Te teette isänne tekoja. He sanoivat hänelle: Me emme ole aviorikoksesta syntyneitä; meillä on yksi Isä, Jumala.

18. ja tunnet hänen tahtonsa ja, opetettuna laissa, tutkit, mikä parasta on,

Ps. 147:19-20

Ps. 147:19-20 Hän ilmoittaa sanansa Jaakobille, käskynsä ja oikeutensa Israelille.

20. Niin hän ei ole tehnyt yhdellekään pakanakansalle, ja hänen oikeuksiansa ne eivät tunne. Halleluja!

19. ja luulet kykeneväsi olemaan sokeain taluttaja, pimeydessä olevien valkeus,

20. ymmärtämättömien kasvattaja, alaikäisten opettaja, sinulla kun laissa on tiedon ja totuuden muoto:

21. niin sinäkö, joka toista opetat, et itseäsi opeta; joka julistat, ettei saa varastaa, itse varastat;

Ps. 50:16-17 Matt. 23:3

Ps. 50:16-17 Mutta jumalattomalle Jumala sanoo: Mikä sinä olet puhumaan minun käskyistäni ja ottamaan minun liittoni suuhusi?

17. Sinä, joka vihaat kuritusta ja heität minun sanani selkäsi taakse!

Matt. 23:3 Sentähden, kaikki, mitä he sanovat teille, se tehkää ja pitäkää; mutta heidän tekojensa mukaan älkää tehkö, sillä he sanovat, mutta eivät tee.

22. joka sanot, ettei saa tehdä huorin, itse teet huorin; joka kauhistut epäjumalia, kuitenkin olet temppelin ryöstäjä;

5. Moos. 7:25

5Moos. 7:25 Heidän jumaliensa kuvat polttakaa tulessa. Älä himoitse hopeata ja kultaa, joka niissä on, äläkä ota siitä itsellesi mitään, ettet joutuisi sen paulaan, sillä se on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus.

23. joka laista kerskaat, häväiset lainrikkomisella Jumalaa?

Mal. 1:6

Mal. 1:6 Poika kunnioittakoon isää ja palvelija herraansa. Mutta jos minä olen isä, missä on minun kunnioitukseni? Ja jos minä olen Herra, missä on minun pelkoni? sanoo Herra Sebaot teille, te papit, jotka pidätte halpana minun nimeni. Mutta te sanotte: Miten me olemme pitäneet halpana sinun nimesi?

24. Sillä teidän tähtenne Jumalan nimi tulee pilkatuksi pakanain seassa, niinkuin kirjoitettu on.

2. Sam. 12:14 Jes. 52:5 Hes. 36:20,23 1. Tim. 6:1 2. Piet. 2:2

2Sam. 12:14 Mutta koska sinä tällä teolla olet saattanut Herran viholliset pilkkaamaan häntä, niin se poika, joka sinulle on syntynyt, on kuoleva.

Jes. 52:5 Ja nyt, mitä minulla on tekemistä täällä, sanoo Herra, kun minun kansani on viety pois ilmaiseksi? Sen valtiat elämöivät, sanoo Herra, ja minun nimeäni pilkataan alati, kaiket päivät.

Hes. 36:20 Niin he tulivat pakanakansain sekaan; minne tulivatkin, he häpäisivät minun pyhän nimeni, kun heistä sanottiin: 'Nämä ovat Herran kansa, mutta heidän on täytynyt lähteä pois hänen maastansa.'

Hes. 36:23 Minä pyhitän suuren nimeni, joka on häväisty pakanakansain seassa, jonka te olette häväisseet heidän keskellänsä. Ja pakanakansat tulevat tietämään, että minä olen Herra, sanoo Herra, Herra, kun minä osoitan teissä pyhyytteni heidän silmänsä edessä.

1Tim. 6:1. Kaikki, jotka ovat orjina ikeen alla, pitäkööt isäntiänsä kaikkea kunnioitusta ansaitsevina, ettei Jumalan nimi ja oppi tulisi häväistyksi.

2Piet. 2:2 Ja moni on seuraava heidän irstauksiaan, ja heidän tähtensä totuuden tie tulee häväistyksi;

25. Ympärileikkaus kyllä on hyödyllinen, jos sinä lakia noudatat; mutta jos olet lainriikkoja, niin sinun ympärileikkauksesi on tullut ympärileikkaamattomuudeksi.

Gal. 5:3

Gal. 5:3 Ja minä todistan taas jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että hän on velvollinen täyttämään kaiken lain.

26. Jos siis ympärileikkaamaton noudattaa lain säädöksiä, eikö hänen ympärileikkaamattomuutensa ole luettava ympärileikkaukseksi?

Ap. t. 10:34-35 Gal. 5:6

Ap. t. 10:34-35 Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: Nyt minä totisesti käsitän, ettei Jumala katso henkilöön, 35. vaan että jokaisessa kansassa se, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen.

Gal. 5:6 Sillä Kristuksessa Jeesuksessa ei auta ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus, vaan rakkauden kautta vaikuttava usko.

27. Ja luonnostaan ympärileikkaamaton, joka täyttää lain, on tuomitseva sinut, joka lainkirjaiminesi ja ympärileikkauksinesi olet lainriikkoja.

Matt. 12:41

Matt. 12:41 Niiniven miehet nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja tulevat sille tuomioksi; sillä he tekivät parannuksen Joonaan saarnan vaikutuksesta, ja katso, tässä on enempi kuin Joonas.

28. Sillä ei se ole juutalainen, joka vain ulkonaisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus se, joka ulkonaisesti lihassa tapahtuu;

Matt. 3:9 Joh. 8:15-39 Room. 9:6-7 Gal. 6:15 Ilm. 2:9

Matt. 3:9 älkääkä luulko saattavanne sanoa mielessänne: 'Onhan meillä isänä Aabraham'; sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille.

Joh. 8:15-39 Te tuomitsette lihan mukaan; minä en tuomitse ketään.

16. Ja vaikka minä tuomitsisinkin, niin minun tuomioni olisi oikea, sillä minä en ole yksinäni, vaan minä ja hän, joka on minut lähettänyt.

17. Onhan teidän laissannekin kirjoitettuna, että kahden ihmisen todistus on pätevä.
  18. Minä olen se, joka todistan itsestäni, ja minusta todistaa myös Isä, joka on minut lähettänyt.
  19. Niin he sanoivat hänelle: Missä sinun isäsi on? Jeesus vastasi: Te ette tunne minua ettekä minun Isääni; jos te tuntisitte minut, niin te tuntisitte myös minun Isäni.
  20. Nämä sanat Jeesus puhui uhriarkun ääressä, opettaessaan pyhäkössä; eikä kukaan ottanut häntä kiinni, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.
  21. Niin Jeesus taas sanoi heille: Minä menen pois, ja te etsitte minua, ja te kuolette syntiinne. Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla.
  22. Niin juutalaiset sanoivat: Ei kai hän aikone tappaa itseänsä, koska sanoo: 'Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla'?
  23. Ja hän sanoi heille: Te olette alhaalta, minä olen ylhäältä; te olette tästä maailmasta, minä en ole tästä maailmasta.
  24. Sentähden minä sanoin teille, että te kuolette synteihinne; sillä ellette usko minua siksi, joka minä olen, niin te kuolette synteihinne.
  25. Niin he sanoivat hänelle: Kuka sinä olet? Jeesus sanoi heille: Juuri se, mitä minä puhunkin teille.
  26. Paljon on minulla teistä puhuttavaa ja teissä tuomittavaa; mutta hän, joka on minut lähettänyt, on totinen, ja minkä minä olen kuullut häneltä, sen minä puhun maailman kuulla.
  27. Mutta he eivät ymmärtäneet, että hän puhui heille Isästä.
  28. Niin Jeesus sanoi heille: Kun olette ylentäneet Ihmisen Pojan, silloin te ymmärrätte, että minä olen se, joka minä olen, ja etten minä itsestäni tee mitään, vaan puhun tätä sen mukaan, kuin minun Isäni on minulle opettanut.
  29. Ja hän, joka on minut lähettänyt, on minun kanssani; hän ei ole jättänyt minua yksinäni, koska minä aina teen sitä, mikä hänelle on otollista.
  30. Kun hän näin puhui, uskoivat monet häneen.
  31. Niin Jeesus sanoi niille juutalaisille, jotka uskoivat häneen: Jos te pysytte minun sanassani, niin te totisesti olette minun opetuslapsiani;
  32. ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi.
  33. He vastasivat hänelle: Me olemme Aabrahamin jälkeläisiä emmekä ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinka sinä sitten sanot: 'Te tulette vapaiksi'?
  34. Jeesus vastasi heille: Totisesti, totisesti minä sanon teille: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja.
  35. Mutta orja ei pysy talossa iäti; Poika pysyy iäti.
  36. Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi.
  37. Minä tiedän, että te olette Aabrahamin jälkeläisiä; mutta te tavoittelette minua tappaaksenne, koska minun sanani ei saa tilaa teissä.
  38. Minä puhun, mitä minä olen nähnyt Isäni tykönä; niin tekin teette, mitä olette kuulleet omalta isältänne.
  39. He vastasivat ja sanoivat hänelle: Aabraham on meidän isämme. Jeesus sanoi heille: Jos olisitte Aabrahamin lapsia, niin te tekisitte Aabrahamin tekoja.
- Room. 9:6-7 Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi harhaan mennyt. Sillä eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole silti Israel, 7. eivät kaikki ole lapsia sentähden, että ovat Aabrahamin siementä, vaan: Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset;
- Gal. 6:15 Sillä ei ympärileikkaus ole mitään eikä ympärileikkaamattomuus, vaan uusi luomus.

Ilm. 2:9 Minä tiedän sinun ahdistuksesi ja köyhyytesi - sinä olet kuitenkin rikas - ja mitä pilkkaa sinä kärsit niiltä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan ovat saatanan synagooga.

29. vaan se on juutalainen, joka sisällisesti on juutalainen, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimessa; ja hän saa kiitoksensa, ei ihmisiltä, vaan Jumalalta.

5. Moos. 10:16 5. Moos. 30:6 Jer. 4:4 Jer. 9:25 1. Kor. 4:5 2. Kor. 10:18 Fil. 3:2 Kol. 2:11 1. Piet. 3:4

5Moos. 10:16 Ympärileikatkaa sentähden sydämenne älkääkä olko enää niskureita.

5Moos. 30:6 Ja Herra, sinun Jumalasi, ympärileikkaa sinun sydämesi ja sinun jälkeläistesi sydämet, niin että rakastat Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi, että eläisit.

Jer. 4:4 Ympärileikatkaa itsenne Herralle ja poistakaa sydämenne esinahka, te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, ettei minun vihani syttyisi kuin tuli ja palaisi, eikä olisi sammuttajaa, teidän tekojenne pahuuden tähden.

Jer. 9:25 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä rankaisen kaikkia, jotka ovat ympärileikattuja, mutta kuitenkin ympärileikkaamattomia:

1Kor. 4:5 Älkää sentähden lausuko mitään tuomiota, ennenkuin aika on, ennenkuin Herra tulee, joka myös on saattava valoon pimeyden kätköt ja tuova ilmi sydänten aivoitukset; ja silloin kukin saa kiitoksensa Jumalalta.

2Kor. 10:18 Sillä ei se ole koetuksen kestävä, joka itse itseään suosittelee, vaan se, jota Herra suosittelee.

Fil. 3:2 Kavahtakaa noita koiria, kavahtakaa noita pahoja työntekijöitä, kavahtakaa noita pilalleleikattuja.

Kol. 2:11 ja hänessä te myös olette ympärileikatut, ette käsintehdyllä ympärileikkauksella, vaan lihan ruumiin poisriisumisella, Kristuksen ympärileikkauksella:

1Piet. 3:4 vaan se olkoon salassa oleva sydämen ihminen, hiljaisen ja rauhaisan hengen katoamattomuudessa; tämä on Jumalan silmissä kallis.

3. Luku

1. Mitä etuuksia on siis juutalaisilla, tai mitä hyötyä ympärileikkauksesta?

2. Paljonkin, kaikin tavoin; ennen kaikkea se, että heille on uskottu, mitä Jumala on puhunut.

5. Moos. 4:7-8 5. Moos. 31:24-25 Joos. 24:26 Ps. 103:7 Ps. 147:19-20 Jes. 30:8 Jer. 30:2 Ap. t. 7:38 Room. 9:4

5Moos. 4:7-8 Sillä onko toista suurta kansaa, jonka jumalat ovat sitä niin lähellä, kuin Herra, meidän Jumalamme, on lähellä meitä, niin usein kuin me häntä rukoilemme?

8. Ja onko toista suurta kansaa, jolla on niin vanhurskaat käskyt ja säädökset, kuin on koko tämä laki, jonka minä tänä päivänä teille

annan?

5Moos. 31:24-25 Ja kun Mooses oli kirjoittanut kirjaan tämän lain sanat, alusta loppuun asti,

25. käski hän leeviläisiä, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, sanoen:

Joos. 24:26 Ja Joosua kirjoitti nämä puheet Jumalan lain kirjaan, ja hän otti suuren kiven ja pystytti sen sinne, tammen alle, joka oli Herran pyhäkössä.

Ps. 103:7 Hän on tehnyt Moosekselle tunnetuksi tiensä, Israelin lapsille suuret tekonsa.

Ps. 147:19-20 Hän ilmoittaa sanansa Jaakobille, käskynsä ja oikeutensa Israelille.

20. Niin hän ei ole tehnyt yhdellekään pakanakansalle, ja hänen oikeuksiansa ne eivät tunne. Halleluja!

Jes. 30:8 Mene siis nyt ja kirjoita se tauluun heidän läsnäollessaan ja piirrä se kirjaan, että se säilyisi tuleviin aikoihin, ainiaan, iankaikkisesti.

Jer. 30:2 Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Kirjoita kaikki sanat, jotka minä olen sinulle puhunut, kirjaan.

Ap. t. 7:38 Hän on se, joka seurakunnassa, erämaassa, oli enkelin kanssa, joka puhui hänelle Siinain vuorella, ja oli myös isiemme kanssa; ja hän sai eläviä sanoja meille annettaviksi.

Room. 9:4 ovat israelilaisia; heidän on lapseus ja kirkkaus ja liitot ja lain antaminen ja jumalanpalvelus ja lupaukset;

3. Mutta kuinka? Jos jotkut ovat olleet epäuskoisia, ei kaikei heidän epäuskonsa ole Jumalan uskollisuutta tyhjäksi tekevä?

4. Moos. 23:19 Room. 9:6 Room. 11:29 2. Tim. 2:13 Hebr. 4:2

4Moos. 23:19 Ei Jumala ole ihminen, niin että hän valhettelisi, eikä ihmislapsi, että hän katuisi. Sanoisiko hän jotakin eikä sitä tekisi, puhuisiko jotakin eikä sitä täyttäisi?

Room. 9:6 Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi harhaan mennyt. Sillä eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole silti Israel,

Room. 11:29 Sillä ei Jumala armolahjojansa ja kutsumistansa kadu.

2Tim. 2:13 jos me olemme uskottomat, pysyy kuitenkin hän uskollisena; sillä itseänsä kieltää hän ei saata.

Hebr. 4:2 Sillä hyvä sanoma on julistettu meille niinkuin heillekin; mutta heidän kuulemansa sana ei heitä hyödyttänyt, koska se ei uskossa sulautunut niihin, jotka sen kuulivat.

4. Pois se! Olkoon Jumala totinen, mutta jokainen ihminen valhettelija, niinkuin kirjoitettu on: Että sinut havaittaisiin vanhurskaaksi sanoissasi ja että voitaisit, kun sinun kanssasi oikeutta käydään.

Ps. 51:6 Ps. 116:11 Joh. 3:33

Ps. 51:6 Sinua ainoata vastaan minä olen syntiä tehnyt, tehnyt sitä, mikä on paha sinun silmissäsi; mutta sinä olet oikea puheessasi ja puhdas tuomitessasi.

Ps. 116:11 Minä sanoin hädässäni: Kaikki ihmiset ovat valhettelijoita.

Joh. 3:33 Joka ottaa vastaan hänen todistuksensa, se sinetillä vahvistaa, että Jumala on totinen.

5. Mutta jos meidän vääryytemme tuo ilmi Jumalan vanhurskauden, mitä me siihen sanomme? Ei kaikeksi Jumala ole väärä, kun hän rankaisee vihassansa? Minä puhun ihmisten tavalla.

Job 8:3 Job 34:10 Room. 9:14

Job 8:3 Jumalako vääristäisi oikeuden, Kaikkivaltiasko vääristäisi vanhurskauden?

Job 34:10 Sentähden kuulkaa minua, te ymmärtäväiset miehet: Pois se! Ei Jumalassa ole jumalattomuutta eikä Kaikkivaltiaassa vääryyttä.

Room. 9:14 Mitä siis sanomme? Ei kaikeksi Jumalassa ole vääryyttä? Pois se!

6. Pois se! Sillä kuinka Jumala silloin voisi tuomita maailman?

1. Moos. 18:25 Ap. t. 17:31

1Moos. 18:25 Pois se, että sinä näin tekisit: surmaisit vanhurskaan yhdessä jumalattoman kanssa, niin että vanhurskaan kävisi samoin kuin jumalattoman! Pois se sinusta! Eikö kaiken maan tuomari tekisi oikeutta?

Ap. t. 17:31 Sillä hän on säätänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiirin vanhurskaudessa sen miehen kautta, jonka hän siihen on määrännyt; ja hän on antanut kaikille siitä vakuuden, herättämällä hänet kuolleista.

7. Sillä jos Jumalan totuus tulee minun valheeni kautta selvemmin julki hänen kirkkaudekseen, miksi sitten minutkin vielä syntisenä tuomitaan?

8. Ja miksi emme tekisi, niinkuin herjaten syyttävät meidän tekevän ja niinkuin muutamat väittävät meidän sanovan: Tehkäämme pahaa, että siitä hyvää tulisi? Niiden tuomio on oikea.

Room. 6:1,15

Room. 6:1. Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, että armo suureksi tulisi?

Room. 6:15 Kuinka siis on? Saammeko tehdä syntiä, koska emme ole lain alla, vaan armon alla? Pois se!

9. Miten siis on? Olemmeko me parempia? Emme suinkaan. Mehän olemme edellä osoittaneet, että kaikki, niin hyvin juutalaiset kuin kreikkalaiset, ovat synnin alla,

Joh. 8:34 Room. 1:18 Room. 7:14 Gal. 3:22

Joh. 8:34 Jeesus vastasi heille: Totisesti, totisesti minä sanon teille: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja.

Room. 1:18 Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa,

Room. 7:14 Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaisuuteen.

Gal. 3:22 Mutta Raamattu on sulkenut kaikki synnin alle, että se, mikä luvattu oli, annettaisiin uskosta Jeesukseen Kristukseen niille, jotka uskovat.

10. niinkuin kirjoitettu on: Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan,

Ps. 14:1,3 Ps. 53:1-4

Ps. 14:1. Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi. Hullu sanoo sydämesssänsä: Ei ole Jumalaa. Turmiollinen ja iljettävä on heidän menonsa; ei ole ketään, joka tekee, mikä hyvää on.

Ps. 14:3 Mutta kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvää on, ei yhden yhtäkään.

Ps. 53:1-4 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Sairaus; Daavidin mietevirsi.

2. Hullu sanoo sydämesssänsä: Ei ole Jumalaa. Turmiollinen ja iljettävä on heidän väärä menonsa; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on.

3. Jumala katsoo taivaasta ihmislapsiin nähdäksensä, onko ketään ymmärtäväistä, ketään, joka etsii Jumalaa.

4. Mutta kaikki he ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on, ei yhden yhtäkään.

11. ei ole ketään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa;

12. kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on, ei yhden yhtäkään.

13. Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellänsä he pettävät, kyykäärmeen myrkkyä on heidän huultensa alla;

Ps. 5:10 Ps. 140:4

Ps. 5:10 Sillä heidän suussaan ei ole luotettavaa sanaa, heidän sisimpänsä on turmiota täynnä, heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellänsä he liukkaasti liehakoivat.

Ps. 140:4 He hiovat kielensä niinkuin käärmeet, kyykäärmeen myrkkyä on heidän huultensa alla. Sela.

14. heidän suunsa on täynnä kirousta ja katkeruutta.

Ps. 10:7

Ps. 10:7 Hänen suunsa on täynnä kirousta, petosta, sortoa; tuho ja turmio on hänen kielensä alla.

15. Heidän jalkansa ovat nopeat vuodattamaan verta,

Sananl. 1:16 Jes. 59:7

Sananl. 1:16 Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, kiiruhtavat vuodattamaan verta.

Jes. 59:7 Heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, kiiruhtavat vuodattamaan viatonta verta; heidän ajatuksensa ovat vääryyden ajatuksia, tuho ja turmio on heidän teillensä.

16. hävitys ja kurjuus on heidän teillensä,

17. ja rauhan tietä he eivät tunne.

Jes. 59:8 Luuk. 1:79

Jes. 59:8 Rauhan tietä he eivät tunne, oikeutta ei ole heidän askeleissansa; polkunsä he tekevät mutkaisiksi, ei kukaan, joka niitä käy, tunne rauhaa.

Luuk. 1:79 loistaen meille, jotka istumme pimeydessä ja kuoleman varjossa, ja ohjaten meidän jalkamme rauhan tielle.

18. Ei ole Jumalan pelko heidän silmänsä edessä.

1. Moos. 20:11 Ps. 36:2

1Moos. 20:11 Aabraham vastasi: "Minä ajattelin näin: 'Tällä paikkakunnalla ei varmaankaan peljätä Jumalaa; he surmaavat minut vaimoni tähden.'

Ps. 36:2 Synti sanoo jumalattomalle: minun sydämässäni ei ole Jumalan pelkoa hänen silmänsä edessä.

19. Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma

tulisi syylliseksi Jumalan edessä;

Hes. 16:63

Hes. 16:63 Niin sinä muistat ja häpeät etkä voi häpeäsi tähden suutasi avata, kun minä annan sinulle anteeksi kaikki, mitä sinä tehnyt olet; sanoo Herra, Herra.

20. sentähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista; sillä lain kautta tulee synnin tunto.

Ps. 143:2 Ap. t. 13:39 Room. 7:7 Gal. 2:16 Gal. 3:11 Ef. 2:8-9 Tiit. 3:5

Ps. 143:2 Älä käy tuomiolle palvelijasi kanssa, sillä ei yksikään elävä ole vanhurskas sinun edessäsi.

Ap. t. 13:39 ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet Mooseksen lain kautta vanhurskaiksi tulla.

Room. 7:7 Mitä siis sanomme? Onko laki syntiä? Pois se! Mutta syntiä en olisi tullut tuntemaan muuten kuin lain kautta; sillä en minä olisi tiennyt himosta, ellei laki olisi sanonut: Älä himoitse.

Gal. 2:16 mutta koska tiedämme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain teoista, vaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen, niin olemme mekin uskoneet Kristukseen Jeesukseen tullaksemme vanhurskaiksi uskosta Kristukseen eikä lain teoista, koska ei mikään liha tule vanhurskaaksi lain teoista.

Gal. 3:11 Ja selvää on, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain kautta, koska vanhurskas on elävä uskosta.

Ef. 2:8-9 Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja -

9. ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi.

Tit. 3:5 pelasti hän meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen ansiosta, vaan laupeutensa mukaan uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta,

21. Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia,

1. Moos. 15:6 Jes. 53:11 Jer. 23:6 Joh. 5:46 Ap. t. 10:43 Ap. t. 15:10-11 Ap. t. 26:22-23 Room. 1:17 Fil. 3:9 1. Piet. 1:10

1Moos. 15:6 Ja Abram uskoi Herraan, ja Herra luki sen hänelle vanhurskaudeksi.

Jes. 53:11 Sielunsa vaivan tähden hän saa nähdä sen ja tulee ravituksi. Tuntemuksensa kautta hän, minun vanhurskas palvelijani, vanhurskauttaa monet, sälyttäen päällensä heidän pahat tekonsa.

Jer. 23:6 Hänen päivinänsä pelastetaan Juuda ja Israel asuu turvassa. Ja tämä on hänen nimensä, jolla häntä kutsutaan: 'Herra on meidän

vanhurskaudemme.'

Joh. 5:46 Sillä jos te Moosesta uskoisitte, niin te uskoisitte minua; sillä minusta hän on kirjoittanut.

Ap. t. 10:43 Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta.

Ap. t. 15:10-11 Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa ja tahdotte panna opetuslasten niskaan ikeen, jota eivät meidän isämme emmekä mekään ole jaksaneet kantaa?

11. Mutta me uskomme Herran Jeesuksen armon kautta pelastuvamme, samalla tapaa kuin hekin.

Ap. t. 26:22-23 Mutta Jumalan avulla, jota olen saanut tähän päivään asti, minä seison ja todistan sekä pienille että suurille, enkä puhu mitään muuta, kuin minkä profeetat ja Mooses ovat sanoneet tulevan tapahtumaan,

23. että nimittäin Kristuksen piti kärsimän ja kuolleitten ylösnousemuksen esikoisena julistaman valkeutta sekä tälle kansalle että pakanoille.

Room. 1:17 Sillä siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: Vanhurskas on elävä uskosta.

Fil. 3:9 ja minun havaittaisiin olevan hänessä ja omistavan, ei omaa vanhurskautta, sitä, joka laista tulee, vaan sen, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalasta uskon perusteella;

1Piet. 1:10 Sitä pelastusta ovat etsineet ja tutkineet profeetat, jotka ovat ennustaneet teidän osaksenne tulevasta armosta,

22. se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.

Room. 10:12 Gal. 3:28 Kol. 3:11

Room. 10:12 Tässä ei ole erotusta juutalaisen eikä kreikkalaisen välillä; sillä yksi ja sama on kaikkien Herra, rikas antaja kaikille, jotka häntä avuksi huutavat.

Gal. 3:28 Ei ole tässä juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista; sillä kaikki te olette yhtä Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:11 Ja tässä ei ole kreikkalaista eikä juutalaista, ei ympärileikkausta eikä ympärileikkaamattomuutta, ei barbaaria, ei skyyttalaista, ei orjaa, ei vapaata, vaan kaikki ja kaikissa on Kristus.

23. Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla

Room. 11:32 Gal. 3:22 1. Joh. 1:8,10

Room. 11:32 Sillä Jumala on sulkenut kaikki tottelemattomuuteen, että hän kaikkia armahtaisi.

Gal. 3:22 Mutta Raamattu on sulkenut kaikki synnin alle, että se, mikä luvattu oli, annettaisiin uskosta Jeesukseen Kristukseen niille, jotka uskovat.

1Joh. 1:8 Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me eksytämme itsemme, ja totuus ei ole meissä.

1Joh. 1:10 Jos sanomme, ettemme ole syntiä tehneet, niin me teemme hänet valhettelijaksi, ja hänen sanansa ei ole meissä.

24. ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa,

Matt. 20:28 Room. 5:1 Ef. 1:7 Ef. 2:8 Kol. 1:14 1. Tim. 2:6 Tiit. 3:5,7 Hebr. 9:12 1. Piet. 1:18-19

Matt. 20:28 niinkuin ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä.

Room. 5:1. Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,

Ef. 1:7 jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksisaaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan.

Ef. 2:8 Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja -

Kol. 1:14 Hänessä meillä on lunastus, syntien anteeksisaaminen,

1Tim. 2:6 joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä, josta todistus oli annettava aikansa,

Tit. 3:5 pelasti hän meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen ansiosta, vaan laupeutensa mukaan uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta,

Tit. 3:7 että me vanhurskautettuina hänen armonsa kautta tulisimme iankaikkisen elämän perillisiksi toivon mukaan.

Hebr. 9:12 meni, ei kauristen ja vasikkain veren kautta, vaan oman verensä kautta kerta kaikkiaan kaikkeinpyhimpään ja sai aikaan iankaikkisen lunastuksen.

1Piet. 1:18-19 tietäen, ettette ole millään katoavaisella, ette hopealla ettekä kullalla, lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne, 19. vaan Kristuksen kalliilla verellä, niinkuin virheettömän ja tahrattoman karitsan,

25. jonka Jumala on asettanut armoistuimeksi uskon kautta hänen vereensä, osoittaaksensa vanhurskauttaan, koska hän oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit

Ap. t. 13:38-39 Ap. t. 17:30 Ap. t. 20:28 Room. 5:9 2. Kor. 5:19,21 Kol. 1:20 Hebr. 9:15 1. Joh. 1:9 1. Joh. 2:2 1. Joh. 4:10

Ap. t. 13:38-39 Olkoon siis teille tietävä, miehet ja veljet, että hänen kauttansa julistetaan teille syntien anteeksiantamus

39. ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet Mooseksen lain kautta vanhurskaiksi tulla.

Ap. t. 17:30 Noita tietämättömyyden aikoja Jumala on kärsinyt, mutta nyt hän tekee tietäväksi, että kaikkien ihmisten kaikkialla on tehtävä parannus.

Ap. t. 20:28 Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran

seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä on itselleen ansainnut.

Room. 5:9 Paljoa enemmän me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihasta.

2Kor. 5:19 Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan.

2Kor. 5:21 Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi. Kol. 1:20 ja että hän, tehden rauhan hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovittaisi itsensä kanssa kaikki, hänen kauttaan kaikki sekä maan päällä että taivaissa.

Hebr. 9:15 Ja sentähden hän on uuden liiton välimies, että, koska hänen kuolemansa on tapahtunut lunastukseksi ensimmäisen liiton aikuisista rikkomuksista, ne, jotka ovat kutsutut, saivat luvattun iankaikkisen perinnön.

1Joh. 1:9 Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.

1Joh. 2:2 Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien.

1Joh. 4:10 Siinä on rakkaus - ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovituksiksi.

26. jumalallisessa kärsivällisyydessään, osoittaaksensa vanhurskauttaan nykyajassa, sitä, että hän itse on vanhurskas ja vanhurskauttaa sen, jolla on usko Jeesukseen.

Ps. 51:6 Gal. 2:16

Ps. 51:6 Sinua ainoata vastaan minä olen syntiä tehnyt, tehnyt sitä, mikä on paha sinun silmissäsi; mutta sinä olet oikea puheessasi ja puhdas tuomitessasi.

Gal. 2:16 mutta koska tiedämme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain teoista, vaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen, niin olemme mekin uskoneet Kristukseen Jeesukseen tullaksemme vanhurskaiksi uskosta Kristukseen eikä lain teoista, koska ei mikään liha tule vanhurskaaksi lain teoista.

27. Missä siis on kerskaaminen? Se on suljettu pois. Minkä lain kautta? Tekojenکو lain? Ei, vaan uskon lain kautta.

1. Kor. 1:29,31 Ef. 2:9

1Kor. 1:29 ettei mikään liha voisi kerskata Jumalan edessä.

1Kor. 1:31 että kävisi, niinkuin kirjoitettu on: Joka kerskaa, sen kerskauksena olkoon Herra. Ef. 2:9 ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi.

28. Niin päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta, ilman lain tekoja.

Ap. t. 13:38-39 Room. 4:5

Ap. t. 13:38-39 Olkoon siis teille tiettävä, miehet ja veljet, että hänen kauttansa julistetaan teille syntien anteeksiantamus 39. ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet Mooseksen lain kautta vanhurskaiksi tulla.

Room. 4:5 mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi;

29. Vai onko Jumala yksistään juutalaisten Jumala? Eikö pakanainkin? On pakanainkin,

Room. 9:24 Room. 10:12 Room. 15:9

Room. 9:24 Ja sellaisiksi hän myös on kutsunut meidät, ei ainoastaan juutalaisista, vaan myös pakanoista,

Room. 10:12 Tässä ei ole erotusta juutalaisen eikä kreikkalaisen välillä; sillä yksi ja sama on kaikkien Herra, rikas antaja kaikille, jotka häntä avuksi huutavat.

Room. 15:9 mutta että pakanat laupeuden tähden ovat ylistäneet Jumalaa, niinkuin kirjoitettu on: Sentähden minä ylistän sinua pakanain seassa ja veisaan kiitosta sinun nimellesi.

30. koskapa Jumala on yksi, joka vanhurskauttaa ympärileikatut uskosta ja ympärileikkaamattomat uskon kautta.

5. Moos. 6:4 Ap. t. 15:9,11 Room. 4:11-12 Gal. 3:8

5Moos. 6:4 Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi.

Ap. t. 15:9 eikä tehnyt mitään erotusta meidän ja heidän kesken, sillä hän puhdisti heidän sydämensä uskolla.

Ap. t. 15:11 Mutta me uskomme Herran Jeesuksen armon kautta pelastuvamme, samalla tapaa kuin hekin.

Room. 4:11-12 Ja hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskon vanhurskauden sinetiksi, joka hänellä oli ympärileikkaamaton, että hänestä tulisi kaikkien isä, jotka ympärileikkaamattomina uskovat, niin että vanhurskaus heillekin luettaisiin;

12. ja että hänestä tulisi myöskin ympärileikkattujen isä, niiden, jotka eivät ainoastaan ole ympärileikkattuja, vaan myös vaeltavat sen uskon jälkiä, mikä meidän isällämme Aabrahamilla oli jo ympärileikkaamaton.

Gal. 3:8 Ja koska Raamattu edeltäpäin näki, että Jumala vanhurskauttaa pakanat uskosta, julisti se Aabrahamille edeltäpäin tämän hyvän sanoman: Sinussa kaikki kansat tulevat siunatuiksi.

31. Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon kautta? Pois se! Vaan me vahvistamme lain.

Matt. 5:17 Room. 8:3-4

Matt. 5:17 Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään.
Room. 8:3-4 Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut, sen Jumala teki, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa,
4. että lain vanhurskaus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen.

4. Luku

1. Mitä me siis sanomme esi-isämme Aabrahamin saavuttaneen lihan mukaan?

Jes. 51:2

Jes. 51:2 Katsokaa Aabrahamia, isäanne, ja Saaraa, joka teidät synnytti. Sillä hän oli vain yksi, kun minä hänet kutsuin; mutta minä siunasin hänet ja enensin hänet.

2. Sillä jos Aabraham on teoista vanhurskautettu, on hänellä kerskaamista, mutta ei Jumalan edessä.

3. Sillä mitä Raamattu sanoo? Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.

1. Moos. 15:6 Gal. 3:6 Jaak. 2:23

1Moos. 15:6 Ja Abram uskoi Herraan, ja Herra luki sen hänelle vanhurskaudeksi.

Gal. 3:6 samalla tavalla kuin Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi?

Jaak. 2:23 ja niin toteutui Raamatun sana: Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, ja häntä sanottiin Jumalan ystäväksi.

4. Mutta töitä tekeväälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta,

Matt. 20:14 Room. 11:6

Matt. 20:14 Ota omasi ja mene. Mutta minä tahdon tälle viimeiselle antaa saman verran kuin sinullekin.

Room. 11:6 Mutta jos valinta on armosta, niin se ei ole enää teoista, sillä silloin armo ei enää olisikaan armo.

5. mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi;

Joh. 6:28-29 Room. 3:22,28 2. Kor. 5:19 Fil. 3:9

Joh. 6:28-29 Niin he sanoivat hänelle: Mitä meidän pitää tekemän, että me Jumalan tekoja tekisimme?

29. Jeesus vastasi ja sanoi heille: Se on Jumalan teko, että te uskotte häneen, jonka Jumala on lähettänyt.

Room. 3:22 se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.

Room. 3:28 Niin päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta, ilman lain tekoja.

2Kor. 5:19 Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan.

Fil. 3:9 ja minun havaittaisiin olevan hänessä ja omistavan, ei omaa vanhurskautta, sitä, joka laista tulee, vaan sen, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalasta uskon perusteella;

6. niinkuin myös Daavid ylistää autuaaksi sitä ihmistä, jolle Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja:

7. Autuaat ne, joiden rikokset ovat anteeksi annetut ja joiden synnit ovat peitetyt!

Ps. 32:1-2

Ps. 32:1-2 Daavidin mietevirsi. Autuas se, jonka rikokset ovat anteeksi annetut, jonka synti on peitetty!

2. Autuas se ihminen, jolle Herra ei lue hänen pahoja tekojansa ja jonka hengessä ei ole vilppiä!

8. Autuas se mies, jolle Herra ei lue syntiä!

9. Koskeeko sitten tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikattuja, vai eikö ympärileikkaamattomiakin? Sanommehan: Aabrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi.

Room. 3:30

Room. 3:30 koskapa Jumala on yksi, joka vanhurskauttaa ympärileikatut uskosta ja ympärileikkaamattomat uskon kautta.

10. Kuinka se sitten siksi luettiin? Hänen ollessaanko ympärileikattuna vai ympärileikkaamatonna? Ei ympärileikattuna, vaan ympärileikkaamatonna.

11. Ja hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskon vanhurskauden sinetiksi, joka hänellä oli ympärileikkaamatonna, että

häneestä tulisi kaikkien isä, jotka ympärileikkaamattomina uskovat, niin että vanhurskaus heillekin luettaisiin;

1. Moos. 17:10-11 Room. 3:22 Gal. 3:6-7

1Moos. 17:10-11 Ja tämä on minun liittoni sinun ja sinun jälkeläistesi kanssa; pitäkää se: ympärileikatkaa jokainen miehenpuoli keskuudessanne.

11. Ympärileikatkaa esinahkanne liha, ja se olkoon liiton merkki meidän välillämme, minun ja teidän.

Room. 3:22 se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.

Gal. 3:6-7 samalla tavalla kuin Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi?

7. Tietäkää siis, että ne, jotka uskoon perustautuvat, ovat Aabrahamin lapsia.

12. ja että hänestä tulisi myöskin ympärileikattujen isä, niiden, jotka eivät ainoastaan ole ympärileikattuja, vaan myös vaeltavat sen uskon jälkiä, mikä meidän isällämme Aabrahamilla oli jo ympärileikkaamatonna.

Matt. 3:9 Luuk. 19:9

Matt. 3:9 älkääkä luulko saattavanne sanoa mielessänne: 'Onhan meillä isänä Aabraham'; sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille.

Luuk. 19:9 Niin Jeesus sanoi hänestä: Tänään on pelastus tullut tälle huoneelle, koska hänkin on Aabrahamin poika;

13. Sillä se lupaus, että Aabraham oli perivä maailman, ei tullut hänelle eikä hänen siemenelleen lain kautta, vaan uskonvanhurskauden kautta.

1. Moos. 12:7 1. Moos. 15:5-6 1. Moos. 15:18 1. Moos. 17:2 1. Moos. 26:3 Room. 9:8 Gal. 3:16,18 Hebr. 11:9

1Moos. 12:7 Silloin Herra ilmestyi Abramille ja sanoi: Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan. Niin hän rakensi sinne alttarin Herralle, joka oli hänelle ilmestynyt.

1Moos. 15:5-6 Ja hän vei hänet ulos ja sanoi: Katso taivaalle ja lue tähdet, jos ne taidat lukea. Ja hän sanoi hänelle: Niin paljon on sinulla oleva jälkeläisiä.

6. Ja Abram uskoi Herraan, ja Herra luki sen hänelle vanhurskaudeksi.

1Moos. 15:18 Sinä päivänä Herra teki Abrammin kanssa liiton, sanoen: Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan, Egyptin virrasta aina

suureen virtaan, Eufirat-virtaan saakka:

1Moos. 17:2 Ja minä teen liittoni meidän välillemme, minun ja sinun, ja lisään sinut ylen runsaasti.

1Moos. 26:3 Oleskele muukalaisena tässä maassa, ja minä olen sinun kanssasi ja siunaan sinua. Sillä sinulle ja sinun jälkeläisillesi minä annan kaikki nämä maat ja pidän valan, jonka minä olen vannonut sinun isällesi Aabrahamille.

Room. 9:8 se on: eivät ne, jotka lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset, ne luetaan siemeneksi.

Gal. 3:16 Mutta nyt lausuttiin lupaukset Aabrahamille ja hänen siemenelleen. Hän ei sano: Ja siemenille, ikäänkuin monesta, vaan ikäänkuin yhdestä: Ja sinun siemenellesi, joka on Kristus.

Gal. 3:18 Sillä jos perintö tulisi laista, niin se ei enää tulisikaan lupauksesta. Mutta Aabrahamille Jumala on sen lahjoittanut lupauksen kautta.

Hebr. 11:9 Uskon kautta hän eli muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa Iisakin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä;

14. Sillä jos ne, jotka pitäytyvät lakiin, ovat perillisiä, niin usko on tyhjäksi tehty ja lupaus käynyt mitättömäksi.

15. Sillä laki saa aikaan vihaa; mutta missä lakia ei ole, siellä ei ole rikkomustakaan.

Room. 5:13 1. Kor. 15:56 Gal. 3:10

Room. 5:13 sillä jo ennen lakiakin oli synty maailmassa, mutta syntiä ei lueta, missä lakia ei ole;

1Kor. 15:56 Mutta kuoleman ota on synty, ja synnin voima on laki.

Gal. 3:10 Sillä kaikki, jotka perustautuvat lain tekoihin, ovat kirouksen alaisia; sillä kirjoitettu on: Kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikessa, mikä on kirjoitettuna lain kirjassa, niin että hän sen tekee.

16. Sentähden se on uskosta, että se olisi armosta; että lupaus pysyisi lujana kaikelle siemenelle, ei ainoastaan sille, joka pitäytyy lakiin, vaan myös sille, jolla on Aabrahamin usko, hänen, joka on meidän kaikkien isä

Room. 3:24 Room. 9:8 Gal. 3:16,18 Gal. 3:28 Ef. 2:8

Room. 3:24 ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa,

Room. 9:8 se on: eivät ne, jotka lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset, ne luetaan siemeneksi.

Gal. 3:16 Mutta nyt lausuttiin lupaukset Aabrahamille ja hänen siemenelleen. Hän ei sano: Ja siemenille, ikäänkuin monesta, vaan ikäänkuin yhdestä: Ja sinun siemenellesi, joka on Kristus.

Gal. 3:18 Sillä jos perintö tulisi laista, niin se ei enää tulisikaan lupauksesta. Mutta Aabrahamille Jumala on sen lahjoittanut lupauksen kautta.

Gal. 3:28 Ei ole tässä juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista; sillä kaikki te olette yhtä

Kristuksessa Jeesuksessa.

Ef. 2:8 Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja -

17. - niinkuin kirjoitettu on: Monen kansan isäksi minä olen sinut asettanut - sen Jumalan edessä, johon hän uskoi ja joka kuolleet eläviksi tekee ja kutsuu olemattomat, ikäänkuin ne olisivat.

1. Moos. 17:4-5 Joh. 5:21 Room. 9:11

1Moos. 17:4-5 Katso, tämä on minun liittoni sinun kanssasi: sinusta tulee kansojen paljouden isä.

5. Niin älköön sinua enää kutsuttako Abramiksi, vaan nimesi olkoon Aabraham, sillä minä teen sinusta kansojen paljouden isän.

Joh. 5:21 Sillä niinkuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläviksi, niin myös Poika tekee eläviksi, ketkä hän tahtoo.

Room. 9:11 ja ennenkuin kaksoset olivat syntyneetkään ja ennenkuin olivat tehneet mitään, hyvää tai pahaa, niin - että Jumalan valinnan mukainen aivoitus pysyisi, ei tekojen tähden, vaan kutsujan tähden -

18. Ja Aabraham toivoi, vaikka ei toivoa ollut, ja uskoi tulevansa monen kansan isäksi, tämän sanan mukaan: Niin on sinun jälkeläistesi luku oleva,

1. Moos. 15:4-5 Hebr. 11:12

1Moos. 15:4-5 Mutta katso, hänelle tuli tämä Herran sana: Hän ei ole sinua perivä, vaan joka lähtee sinun omasta ruumiistasi, hän on sinut perivä.

5. Ja hän vei hänet ulos ja sanoi: Katso taivaalle ja lue tähdet, jos ne taidat lukea. Ja hän sanoi hänelle: Niin paljon on sinulla oleva jälkeläisiä.

Hebr. 11:12 Sentähden syntyikin yhdestä miehestä, vieläpä kuolettuneesta, niin suuri paljous, kuin on tähtiä taivaalla ja kuin meren rannalla hiekkaa, epälukuisesti.

19. eikä hän heikontunut uskossansa, vaikka näki, että hänen ruumiinsa oli kuolettunut - sillä hän oli jo noin satavuotias - ja että Saaran kohtu oli kuolettunut;

1. Moos. 17:17 1. Moos. 18:11

1Moos. 17:17 Aabraham lankesi kasvoillensa ja naurahti, sillä hän ajatteli sydämessään: Voiko satavuotiaalle syntyä poika, ja voiko Saara, joka on yhdeksänkymmenen vuoden vanha, vielä synnyttää?

1Moos. 18:11 Mutta Aabraham ja Saara olivat iäkkäät, eikä Saaran enää ollut, niinkuin naisten tavallisesti on.

20. mutta Jumalan lupausta hän ei epäuskossa epäillyt, vaan vahvistui uskossa, antaen kunnian Jumalalle,

Hebr. 11:8 Hebr. 11:17-18

Hebr. 11:8 Uskon kautta oli Aabraham kuuliainen, kun hänet kutsuttiin lähtemään siihen maahan, jonka hän oli saava perinnöksi, ja hän lähti tietämättä, minne oli saapuva.

Hebr. 11:17-18 Uskon kautta uhrasi Aabraham, koetukselle pantuna, Iisakin, uhrasi ainoan poikansa, hän, joka oli lupaukset vastaanottanut

18. ja jolle oli sanottu: Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläisen,

21. ja oli täysin varma siitä, että minkä Jumala on luvannut, sen hän voi myös täyttää.

1. Moos. 18:14 Ps. 115:3 Luuk. 1:37

1Moos. 18:14 Onko mikään Herralle mahdotonta? Tähän aikaan minä palaan luoksesi tulevana vuonna, ja Saaralla on silloin poika.

Ps. 115:3 Meidän Jumalamme on taivaissa; mitä ikinä hän tahtoo, sen hän tekee.

Luuk. 1:37 sillä Jumalalle ei mikään ole mahdotonta.

22. Sentähden se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.

23. Mutta ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että se hänelle luettiin,

Room. 15:4

Room. 15:4 Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyyden ja Raamatun lohdutuksen kautta olisi toivo.

24. vaan myös meidän tähtemme, joille se on luettava, kun uskomme häneen, joka kuolleista herätti Jeesuksen, meidän Herramme,

Ap. t. 2:24 Ap. t. 13:30

Ap. t. 2:24 Hänet Jumala herätti ja päästi kuoleman kivuista, niinkuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema olisi voinut hänet pitää.

Ap. t. 13:30 Mutta Jumala herätti hänet kuolleista.

25. joka on alttiiksi annettu meidän rikostemme tähden ja kuolleista herätetty meidän vanhurskauttamisemme tähden.

Jes. 53:5-6 Room. 8:32 1. Kor. 15:17 2. Kor. 5:21 Gal. 1:4 1. Piet. 2:24 1. Piet. 3:18 1. Joh. 2:2

Jes. 53:5-6 mutta hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme paratut.

6. Me vaelsimme kaikki eksyksissä niinkuin lampaat, kukin meistä poikkesi omalle tielleen. Mutta Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme.

Room. 8:32 Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansaakaan, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa?

1Kor. 15:17 Mutta jos Kristus ei ole herätetty, niin teidän uskonne on turha, ja te olette vielä synneissänne.

2Kor. 5:21 Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi. Gal. 1:4 joka antoi itsensä alttiiksi meidän syntiemme tähden, pelastaaksensa meidät nykyisestä pahasta maailmanajasta meidän Jumalamme ja Isämme tahdon mukaan!

1Piet. 2:24 joka itse kantoi meidän syntimme ruumiissansa ristinpuuhun, että me, synneistä pois kuolleina, eläisimme vanhurskaudelle; ja hänen haavainsa kautta te olette paratut.

1Piet. 3:18 Sillä myös Kristus kärsi kerran kuoleman syntien tähden, vanhurskas vääräin puolesta, johdattaaksensa meidät Jumalan tykö; hän, joka tosin kuoletettiin lihassa, mutta tehtiin eläväksi hengessä,

1Joh. 2:2 Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien.

5. Luku

1. Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,

Jes. 32:17 Jes. 53:5 Joh. 14:27 Ap. t. 10:36 Room. 3:24 Ef. 2:13-14 Kol. 1:20

Jes. 32:17 Silloin vanhurskauden hedelmä on rauha, vanhurskauden vaikutus lepo ja turvallisuus iankaikkisesti.

Jes. 53:5 mutta hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme paratut.

Joh. 14:27 Rauhan minä jätän teille: minun rauhani - sen minä annan teille. En minä anna teille, niinkuin maailma antaa. Älköön teidän sydämenne olko murheellinen älköönkä peljätkö.

Ap. t. 10:36 Sen sanan, jonka hän lähetti Israelin lapsille, julistaen evankeliumia rauhasta Jeesuksessa Kristuksessa, joka on kaikkien Herra,

Room. 3:24 ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, Ef. 2:13-14 mutta nyt, kun olette Kristuksessa Jeesuksessa, olette te, jotka ennen olitte kaukana, päässeet lähelle Kristuksen veressä. 14. Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja purki erottavan väliseinän, nimittäin vihollisuuden, Kol. 1:20 ja että hän, tehden rauhan hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovittaisi itsensä kanssa kaikki, hänen kauttaan kaikki sekä maan päällä että taivaissa.

2. jonka kautta myös olemme uskossa saaneet pääsyn tähän armoon, jossa me nyt olemme, ja meidän kerskauksemme on Jumalan kirkkauden toivo.

Joh. 10:9 Joh. 14:6 Ef. 2:18 Ef. 3:12 Hebr. 10:19

Joh. 10:9 Minä olen ovi; jos joku minun kauttani menee sisälle, niin hän pelastuu, ja hän on käyvä sisälle ja käyvä ulos ja löytävä laitumen.

Joh. 14:6 Jeesus sanoi hänelle: Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani.

Ef. 2:18 sillä hänen kauttansa on meillä molemmilla pääsy yhdessä Hengessä Isän tykö.

Ef. 3:12 jossa meillä, uskon kautta häneen, on uskallus ja luottavainen pääsy Jumalan tykö.

Hebr. 10:19 Koska meillä siis, veljet, on luja luottamus siihen, että meillä Jeesuksen veren kautta on pääsy kaikkeinpyhimpään,

3. Eikä ainoastaan se, vaan meidän kerskauksenamme ovat myös ahdistukset, sillä me tiedämme, että ahdistus saa aikaan kärsivällisyyttä,

Matt. 5:11-12 Ap. t. 5:41 2. Kor. 12:10 Fil. 1:29 1. Piet. 3:14 Jaak. 1:2-3

Matt. 5:11-12 Autuaita olette te, kun ihmiset minun tähteni teitä solvaavat ja vainoavat ja valhetellen puhuvat teistä kaikkinaista paha.

12. Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Sillä samoin he vainosivat profeettoja, jotka olivat ennen teitä.

Ap. t. 5:41 Niin he lähtivät pois neuvostosta iloissaan siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään häväistystä Jeesuksen nimen tähden.

2Kor. 12:10 Sentähden minä olen mielistynyt heikkouteen, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin, ahdistuksiin, Kristuksen tähden; sillä kun olen heikko, silloin minä olen väkevä.

Fil. 1:29 Sillä teidän on suotu, Kristuksen tähden, ei ainoastaan uskoa häneen, vaan myös kärsiä hänen tähtensä,

1Piet. 3:14 Vaan vaikka saisittekin kärsiä vanhurskauden tähden, olette kuitenkin autuaita. Mutta älkää antako heidän pelkonsa peljättää

itseänne, älkääkä hämmästykö,

Jaak. 1:2-3 Veljeni, pitäkää pelkkänä ilona, kun joudutte moninaisiin kiusauksiin,

3. tietäen, että teidän uskonne kestäväisyyss koetuksissa saa aikaan kärsivällisyyttä.

4. mutta kärsivällisyys koettelemuksen kestämistä, ja koettelemuksen kestäminen toivoa;

Hebr. 10:36

Hebr. 10:36 Sillä te tarvitsette kestäväisyyttä, tehdäkseen Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä luvattu on.

5. mutta toivo ei saata häpeään; sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu.

Ps. 22:6 2. Kor. 1:22 Hebr. 6:18 1. Joh. 4:16

Ps. 22:6 He huusivat sinua ja pelastuivat; he luottivat sinuun eivätkä tulleet häpeään.

2Kor. 1:22 joka myös on painanut meihin sinettinsä ja antanut Hengen vakuudeksi meidän sydämiimme.

Hebr. 6:18 että me näistä kahdesta muuttumattomasta asiasta, joissa Jumala ei ole voinut valhetella, saisimme voimallisen kehoituksen, me, jotka olemme paenneet pitämään kiinni edessämme olevasta toivosta.

1Joh. 4:16 Ja me olemme oppineet tuntemaan ja me uskomme sen rakkauden, mikä Jumalalla on meihin. Jumala on rakkaus, ja joka pysyy rakkaudessa, se pysyy Jumalassa, ja Jumala pysyy hänessä.

6. Sillä meidän vielä ollessamme heikot kuoli Kristus oikeaan aikaan jumalattomien edestä.

Gal. 4:4 Kol. 2:13 1. Piet. 3:18

Gal. 4:4 Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen,

Kol. 2:13 Ja teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja lihanne ympärileikkaamattomuuteen, teidät hän teki eläviksi yhdessä hänen kanssaan, antaen meille anteeksi kaikki rikokset,

1Piet. 3:18 Sillä myös Kristus kärsi kerran kuoleman syntien tähden, vanhurskas väärin puolesta, johdattaaksensa meidät Jumalan tykö; hän, joka tosin kuoletettiin lihassa, mutta tehtiin eläväksi hengessä,

7. Tuskinpa kukaan käy kuolemaan jonkun vanhurskaan edestä; hyvän edestä joku mahdollisesti uskaltaa kuolla.

8. Mutta Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli meidän edestämme.

Joh. 3:16 Joh. 15:13 1. Joh. 3:16 1. Joh. 4:9-10

Joh. 3:16 Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä.

Joh. 15:13 Sen suurempaa rakkautta ei ole kenelläkään, kuin että hän antaa henkensä ystävänsä edestä.

1Joh. 3:16 Siitä me olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että hän antoi henkensä meidän edestämme; meidänkin tulee antaa henkemme veljimmme edestä.

1Joh. 4:9-10 Siinä ilmestyi meille Jumalan rakkaus, että Jumala lähetti ainokaisen Poikansa maailmaan, että me eläisimme hänen kauttansa.

10. Siinä on rakkaus - ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi.

9. Paljoa enemmän me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihasta.

1. Tess. 1:10 Hebr. 9:14

1Tess. 1:10 ja odottamaan taivaista hänen Poikaansa, jonka hän on herättänyt kuolleista, Jeesusta, joka pelastaa meidät tulevasta vihasta. Hebr. 9:14 kuinka paljoa enemmän on Kristuksen veri, hänen, joka iankaikkisen Hengen kautta uhraisi itsensä viattomana Jumalalle, puhdistava meidän omantuntomme kuolleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa!

10. Sillä jos me silloin, kun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuiksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta, paljoa enemmän me pelastumme hänen elämänsä kautta nyt, kun olemme sovitetut;

Ef. 2:16 Kol. 1:20-22

Ef. 2:16 ja yhdessä ruumiissa sovittaakseen molemmat Jumalan kanssa ristin kautta, kuolettaen itsensä kautta vihollisuuden.

Kol. 1:20-22 ja että hän, tehden rauhan hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovittaisi itsensä kanssa kaikki, hänen kauttaan kaikki sekä maan päällä että taivaissa.

21. Teidätkin, jotka ennen olitte vieraantuneet ja mieleltänne hänen vihamiehiänsä pahoissa teoissanne, hän nyt on sovittanut

22. Poikansa lihan ruumiissa kuoleman kautta, asettaakseen teidät pyhinä ja nuhteettomina ja moitteettomina eteensä,

11. emmekä ainoastaan sovitetut, vaan vieläpä on Jumala meidän kerskauksemme meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta me nyt olemme sovituksen saaneet.

Jer. 9:23 1. Kor. 1:31

Jer. 9:23 Näin sanoo Herra: Älköön viisas kerskatko viisaudestansa, älköön väkevä kerskatko väkevyydestänsä, älköön rikas kerskatko rikkaudestansa;

1Kor. 1:31 että kävisi, niinkuin kirjoitettu on: Joka kerskaa, sen kerskauksena olkoon Herra.

12. Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta synti tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, niin kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska kaikki ovat syntiä tehneet -

1. Moos. 2:17 1. Moos. 3:6,19 Ps. 51:7 Room. 6:23 1. Kor. 15:21-22

1Moos. 2:17 mutta hyvän- ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.

1Moos. 3:6 Ja vaimo näki, että siitä puusta oli hyvä syödä ja että se oli ihana katsella ja suloinen puu antamaan ymmärrystä; ja hän otti sen hedelmästä ja söi ja antoi myös miehellensä, joka oli hänen kanssansa, ja hänkin söi.

1Moos. 3:19 Otsasi hiessä sinun pitää syömän leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinä olet otettu. Sillä maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman.

Ps. 51:7 Katso, minä olen synnissä syntynyt, ja äitini on minut synnissä siittänyt.

Room. 6:23 Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

1Kor. 15:21-22

21. Sillä koska kuolema on tullut ihmisen kautta, niin on myöskin kuolleitten ylösnousemus tullut ihmisen kautta.

22. Sillä niinkuin kaikki kuolevat Adamissa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa,

13. sillä jo ennen lakiakin oli synti maailmassa, mutta syntiä ei lueta, missä lakia ei ole;

Room. 4:15

Room. 4:15 Sillä laki saa aikaan vihaa; mutta missä lakia ei ole, siellä ei ole rikkomustakaan.

14. kuitenkin kuolema hallitsi Aadamista Moosekseen asti niitäkin, jotka eivät olleet syntiä tehneet samankaltaisella rikkomuksella kuin Adam, joka on sen esikuva, joka oli tuleva.

1. Kor. 15:22

1Kor. 15:22 Sillä niinkuin kaikki kuolevat Adamissa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa,

15. Mutta armolahjan laita ei ole sama kuin lankeemuksen; sillä joskin yhden lankeemuksesta monet ovat kuolleet, niin paljoa enemmän on Jumalan armo ja lahja yhden ihmisen, Jeesuksen Kristuksen, armon kautta ylenpalttisesti tullut monien osaksi.

Jes. 53:11 Joh. 1:16-17 2. Kor. 5:15

Jes. 53:11 Sielunsa vaivan tähden hän saa nähdä sen ja tulee ravituksi. Tuntemuksensa kautta hän, minun vanhurskas palvelijani, vanhurskauttaa monet, säilyttäen päällensä heidän pahat tekonsa.

Joh. 1:16-17 Ja hänen täyteydestään me kaikki olemme saaneet, ja armoa armon päälle.

17. Sillä laki on annettu Mooseksen kautta; armo ja totuus on tullut Jeesuksen Kristuksen kautta.

2Kor. 5:15 ja hän on kuollut kaikkien edestä, että ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen, vaan hänelle, joka heidän edestään on kuollut ja ylösnoussut.

16. Eikä lahjan laita ole, niinkuin on sen, mikä tuli yhden synnintekijän kautta; sillä tuomio tuli yhdestä ihmisestä kadotukseksi, mutta armolahja tulee monesta rikkomuksesta vanhurskauttamiseksi.

17. Ja jos yhden ihmisen lankeemuksen tähden kuolema on hallinnut yhden kautta, niin paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan runsauden, tulevat elämässä hallitsemaan yhden, Jeesuksen Kristuksen, kautta. -

Joh. 10:10 Ilm. 22:5

Joh. 10:10 Varas ei tule muuta kuin varastamaan ja tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut, että heillä olisi elämä ja olisi yltäkyläisyys.

Ilm. 22:5 Eikä yötä ole enää oleva, eivätkä he tarvitse lampun valoa eikä auringon valoa, sillä Herra Jumala on valaiseva heitä, ja he hallitsevat aina ja iankaikkisesti.

18. Niinpä siis, samoin kuin yhden ihmisen lankeemus on koitunut kaikille ihmisille kadotukseksi, niin myös yhden ihmisen vanhurskauden teko koituu kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi;

Room. 6:23 1. Joh. 2:2

Room. 6:23 Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

1Joh. 2:2 Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien.

19. sillä niinkuin yhden ihmisen tottelemattomuuden kautta monet ovat joutuneet syntisiksi, niin myös yhden kuuliaisuuden kautta monet tulevat vanhurskaiksi.

Jes. 53:11 Fil. 2:8 Hebr. 5:8-9

Jes. 53:11 Sielunsa vaivan tähden hän saa nähdä sen ja tulee ravituksi. Tuntemuksensa kautta hän, minun vanhurskas palvelijani, vanhurskauttaa monet, säilyttäen päällensä heidän pahat tekonsa.

Fil. 2:8 hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, hamaan ristin kuolemaan asti.

Hebr. 5:8-9 Ja niin hän, vaikka oli Poika, oppi siitä, mitä hän kärsi, kuuliaisuuden,

9. ja kun oli täydelliseksi tullut, tuli hän iankaikkisen autuuden aikaansaajaksi kaikille, jotka ovat hänelle kuuliaiset,

20. Mutta laki tuli väliin, että rikkomus suureksi tulisi; mutta missä synti on suureksi tullut, siinä armo on tullut ylenpalttiseksi,

Room. 3:20 Room. 7:8 1. Kor. 15:56 Gal. 3:19

Room. 3:20 sentähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista; sillä lain kautta tulee synnin tunto.

Room. 7:8 Mutta kun synti otti käskyanasta aiheen, herätti se minussa kaikkinaisia himoja; sillä ilman lakia on synti kuollut.

1Kor. 15:56 Mutta kuoleman ota on synti, ja synnin voima on laki.

Gal. 3:19 Mitä varten sitten on laki? Se on rikkomusten tähden jäljestäpäin lisätty olemaan siihen asti, kunnes oli tuleva se siemen, jolle lupaus oli annettu; ja se säädettiin enkelien kautta, välimiehen kädellä.

21. että niinkuin synti on hallinnut kuolemassa, samoin armokin hallitsisi vanhurskauden kautta iankaikkiseksi elämäksi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta.

Room. 6:23

Room. 6:23 Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

6. Luku

1. Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, että armo suureksi tulisi?

Room. 3:5,8

Room. 3:5 Mutta jos meidän vääryytemme tuo ilmi Jumalan vanhurskauden, mitä me siihen sanomme? Ei kaikeksi Jumala ole väärä, kun hän rankaisee vihassansa? Minä puhun ihmisten tavalla.

Room. 3:8 Ja miksi emme tekisi, niinkuin herjaten syyttävät meidän tekevän ja niinkuin muutamat väittävät meidän sanovan: Tehkäämme pahaa, että siitä hyvää tulisi? Niiden tuomio on oikea.

2. Pois se! Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä?

1. Piet. 2:24

1Piet. 2:24 joka itse kantoi meidän syntimme ruumiissansa ristinpuuhun, että me, synneistä pois kuolleina, eläisimme vanhurskaudelle; ja hänen haavainsa kautta te olette paratut.

3. Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut?

Gal. 3:27

Gal. 3:27 Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällemme pukeneet.

4. Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman.

2. Kor. 5:17 Ef. 2:6 Ef. 4:22-24 Kol. 2:12 Kol. 3:10 1. Piet. 3:21 1. Piet. 4:2

2Kor. 5:17 Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut.

Ef. 2:6 ja yhdessä hänen kanssaan herättänyt ja yhdessä hänen kanssaan asettanut meidät taivaallisiin Kristuksessa Jeesuksessa, Ef. 4:22-24 että teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himoja seuraten,

23. ja uudistua mielenne hengeltä

24. ja pukea päällemme uusi ihminen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen.

Kol. 2:12 ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssaan olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista.

Kol. 3:10 ja pukeutuneet uuteen, joka uudistuu tietoon, Luojansa kuvan mukaan.

1Piet. 3:21 Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteena - joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta - Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta,

1Piet. 4:2 ettette enää eläisi tätä lihassa vielä elettävää aikaa ihmisten himojen mukaan, vaan Jumalan tahdon mukaan.

5. Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa,

Joh. 15:5 2. Kor. 4:10 Fil. 10:11

Joh. 15:5 Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, se kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä.

2Kor. 4:10 Me kuljemme, aina kantaen Jeesuksen kuolemaa ruumiissamme, että Jeesuksen elämäkin tulisi meidän ruumiissamme näkyviin.

Fil. 3:10-11 tunteakseni hänet ja hänen ylösnousemisensa voiman ja hänen kärsimyksiensä osallisuuden, tullessani hänen kaltaisekseen samankaltaisen kuoleman kautta,

11. jos minä ehkä pääsen ylösnousemiseen kuolleista.

6. kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmistemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää syntiä palvelisi;

Gal. 2:20 Gal. 5:24 Gal. 6:14 Ef. 4:22 Kol. 3:5,9

Gal. 2:20 ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni.

Gal. 5:24 Ja ne, jotka ovat Kristuksen Jeesuksen omat, ovat ristiinnaulinneet lihansa himoineen ja haluineen.

Gal. 6:14 Mutta pois se minusta, että minä muusta kerskaisin kuin meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ristikstä, jonka kautta maailma

on ristiinnaulittu minulle, ja minä maailmalle!

Ef. 4:22 että teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himoja seuraten, Kol. 3:5 Kuolettakaa siis maalliset jäsenenne: haureus, saastaisuus, kiihko, paha himo ja ahneus, joka on epäjumalanpalvelusta, Kol. 3:9 Älkää puhuko valhetta toisistanne, te, jotka olette riisuneet pois vanhan ihmisen tekoinensa

7. sillä joka on kuollut, se on vanhurskautunut pois synnistä.

1. Piet. 4:1

1Piet. 4:1. Koska siis Kristus on kärsinyt lihassa, niin ottakaa tekin aseksenne sama mieli - sillä joka lihassa kärsii, se lakkaa synnistä -

8. Mutta jos olemme kuolleet Kristuksen kanssa, niin me uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan,

2. Tim. 2:11

2Tim. 2:11 Varma on tämä sana; sillä: jos olemme kuolleet yhdessä hänen kanssaan, saamme myös hänen kanssaan elää;

9. tietäen, että Kristus, sittenkuin hänet kuolleista herätettiin, ei enää kuole: kuolema ei enää häntä vallitse.

Ilm. 1:18

Ilm. 1:18 ja minä elän; ja minä olin kuollut, ja katso, minä elän aina ja iankaikkisesti, ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.

10. Sillä minkä hän kuoli, sen hän kerta kaikkiaan kuoli pois synnistä; mutta minkä hän elää, sen hän elää Jumalalle.

Hebr. 7:27 Hebr. 9:25,28 1. Piet. 2:24 1. Piet. 3:18

Hebr. 7:27 jonka ei joka päivä ole tarvis, niinkuin ylimmäisten pappien, ensiksi uhrata omien syntiensä edestä ja sitten kansan; sillä tämän hän teki kerta kaikkiaan, uhratessaan itsensä.

Hebr. 9:25 Eikä hän mennyt uhratakseen itseänsä monta kertaa, niinkuin ylimmäinen pappi joka vuosi menee kaikkeinpyhimpään, vierasta verta mukanaan,

Hebr. 9:28 samoin Kristuskin, kerran uhrattuna ottaakseen pois monien synnit, on toistamiseen ilman syntiä ilmestyvä pelastukseksi niille, jotka häntä odottavat.

1Piet. 2:24 joka itse kantoi meidän syntimme ruumiissansa ristinpuuhun, että me, synneistä pois kuolleina, eläisimme vanhurskaudelle; ja

hänen haavainsa kautta te olette paratut.

1Piet. 3:18 Sillä myös Kristus kärsi kerran kuoleman syntien tähden, vanhurskas väärin puolesta, johdattaaksensa meidät Jumalan tykö; hän, joka tosin kuoletettiin lihassa, mutta tehtiin eläväksi hengessä,

11. Niin tekin pitää itseenne synnille kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Kristuksessa Jeesuksessa.

2. Kor. 5:15

2Kor. 5:15 ja hän on kuollut kaikkien edestä, että ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen, vaan hänelle, joka heidän edestään on kuollut ja ylösnoussut.

12. Älköön siis synti hallitko teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että olette kuuliaisit sen himoille,

13. älkääkään antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itseenne, kuolleista eläviksi tullessa, Jumalalle, ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle.

Room. 12:1 Kol. 3:5 Hebr. 9:14 1. Piet. 4:2 Jaak. 4:1

Room. 12:1. Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne.

Kol. 3:5 Kuolettakaa siis maalliset jäsenenne: haureus, saastaisuus, kiihko, paha himo ja ahneus, joka on epäjumalanpalvelusta, Hebr. 9:14 kuinka paljoa enemmän on Kristuksen veri, hänen, joka iankaikkisen Hengen kautta uhrasi itsensä viattomana Jumalalle, puhdistava meidän omantuntomme kuolleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa!

1Piet. 4:2 ettette enää eläisi tätä lihassa vielä elettävää aikaa ihmisten himojen mukaan, vaan Jumalan tahdon mukaan.

Jaak. 4:1. Mistä tulevat taistelut ja mistä riidat teidän keskuudessanne? Eikö teidän himoistanne, jotka sotivat jäsenissänne?

14. Sillä synnin ei pidä teitä vallitseman, koska ette ole lain alla, vaan armon alla.

Room. 8:2,12 Gal. 5:18 1. Joh. 3:6

Room. 8:2 Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut sinut synnin ja kuoleman laista.

Room. 8:12 Niin me siis, veljet, olemme velassa, mutta emme lihalle, lihan mukaan elääksemme.

Gal. 5:18 Mutta jos te olette Hengen kuljetettavina, niin ette ole lain alla.

1Joh. 3:6 Kuka ikinä hänessä pysyy, hän ei tee syntiä; kuka ikinä syntiä tekee, hän ei ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut.

15. Kuinka siis on? Saammeko tehdä syntiä, koska emme ole lain alla, vaan armon alla? Pois se!

1. Kor. 9:21 Gal. 2:17-18

1Kor. 9:21 ilman lakia oleville ikäänkuin olisin ilman lakia - vaikka en ole ilman Jumalan lakia, vaan olen Kristuksen laissa - voittaakseni ne, jotka ovat ilman lakia;

Gal. 2:17-18 Mutta jos meidät itsemmekin, pyrkiessämme vanhurskautumaan Kristuksessa, on havaittu syntiseksi, onko sitten Kristus synnin palvelija? Pois se!

18. Sillä jos minä uudestaan rakennan sen, minkä olen hajottanut maahan, osoitan minä olevani lain rikkoja.

16. Ettekö tiedä, että kenen palvelijoiksi, ketä tottelemaan, te antaudutte, sen palvelijoita te olette, jota te tottelette, joko synnin palvelijoita, kuolemaksi, tahi kuuliaisuuden, vanhurskaudeksi?

Matt. 6:24 Joh. 8:34 1. Piet. 1:14 2. Piet. 2:19

Matt. 6:24 Ei kukaan voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa.

Joh. 8:34 Jeesus vastasi heille: Totisesti, totisesti minä sanon teille: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja.

1Piet. 1:14 Niinkuin kuuliaisten lasten tulee, älkää mukautuko niiden himojen mukaan, joissa te ennen, tietämättömyytenne aikana, elitte, 2Piet. 2:19 ja lupaavat heille vapautta, vaikka itse ovat turmeluksen orjia; sillä kenen voittama joku on, sen orja hän on.

17. Mutta kiitos Jumalalle, että te, jotka ennen olitte synnin palvelijoita, nyt olette tulleet sydämestänne kuuliaisiksi sille opin muodolle, jonka johtoon te olette annetut,

2. Tim. 1:13

2Tim. 1:13 Ota esikuvaksi ne terveelliset sanat, jotka olet minulta kuullut, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

18. ja että te synnistä vapautettuina olette tulleet vanhurskauden palvelijoiksi!

Joh. 8:32 1. Piet. 2:16

Joh. 8:32 ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi.

1Piet. 2:16 niinkuin vapaat, ei niinkuin ne, joilla vapaus on pahuuden verhona, vaan niinkuin Jumalan palvelijat.

19. Minä puhun ihmisten tavalla teidän lihanne heikkouden tähden. Sillä niinkuin te ennen annoitte jäsenenne saastaisuuden ja laittomuuden palvelijoiksi laittomuuteen, niin antakaa nyt jäsenenne vanhurskauden palvelijoiksi pyhitykseen.

Room. 7:5 Room. 12:1

Room. 7:5 Sillä kun olimme lihan vallassa, niin synnin himot, jotka laki herättää, vaikuttivat meidän jäsenissämme, niin että me kannoimme hedelmää kuolemalle,

Room. 12:1. Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne.

20. Sillä kun olitte synnin palvelijoita, niin te olitte vapaat vanhurskaudesta.

21. Minkä hedelmän te siitä silloin saitte? Sen, jota te nyt häpeätte. Sillä sen loppu on kuolema.

Sananl. 14:12 Room. 8:6,13 Ef. 5:12 Fil. 3:19

Sananl. 14:12 Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie.

Room. 8:6 Sillä lihan mieli on kuolema, mutta hengen mieli on elämä ja rauha;

Room. 8:13 Sillä jos te lihan mukaan elätte, pitää teidän kuoleman; mutta jos te Hengellä kuoletatte ruumiin teot, niin saatte elää.

Ef. 5:12 Sillä häpeällistä on jo sanoakin, mitä he salassa tekevät;

Fil. 3:19 heidän loppunsa on kadotus, vatsa on heidän jumalansa, heidän kunnianaan on heidän häpeänsä, ja maallisiin on heidän mielensä.

22. Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelijoiksi tulleet, on teidän hedelmänne pyhitys, ja sen loppu on iankaikkinen elämä.

1. Piet. 1:9

1Piet. 1:9 sillä te saavutatte uskon päämäärän, sielujen pelastuksen.

23. Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

1. Moos. 2:17 Joh. 10:28 Room. 5:12 Room. 5:17-18 1. Kor. 15:22 Jaak. 1:15

1Moos. 2:17 mutta hyvän- ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.

Joh. 10:28 Ja minä annan heille iankaikkisen elämän, ja he eivät ikinä huku, eikä kukaan ryöstä heitä minun kädestäni.

Room. 5:12 Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta synti tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, niin kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska kaikki ovat syntiä tehneet -

Room. 5:17-18 Ja jos yhden ihmisen lankeemuksen tähden kuolema on hallinnut yhden kautta, niin paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan runsauden, tulevat elämässä hallitsemaan yhden, Jeesuksen Kristuksen, kautta. -

18. Niinpä siis, samoin kuin yhden ihmisen lankeemus on koitunut kaikille ihmisille kadotukseksi, niin myös yhden ihmisen vanhurskauden teko koituu kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi;

1Kor. 15:22 Sillä niinkuin kaikki kuolevat Adamissa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa,

Jaak. 1:15 kun sitten himo on tullut raskaaksi, synnyttää se synnin, mutta kun synti on täytetty, synnyttää se kuoleman.

7. Luku

1. Vai ettekö tiedä, veljet - minä puhun lain tunteville - että laki vallitsee ihmistä, niin kauan kuin hän elää?

2. Niinpä sitoo laki naidun vaimon hänen elossa olevaan mieheensä; mutta jos mies kuolee, on vaimo irti tästä miehen laista.

1. Kor. 7:39

1Kor. 7:39 Vaimo on sidottu, niin kauan kuin hänen miehensä elää, mutta jos mies kuolee, on hän vapaa menemään naimisiin, kenen kanssa tahtoo, kunhan se vain tapahtuu Herrassa.

3. Sentähden hän saa avionrikkojan nimen, jos miehensä eläessä antautuu toiselle miehelle; mutta jos mies kuolee, on hän vapaa siitä laista, niin ettei hän ole avionrikkoja, jos menee toiselle miehelle.

Matt. 5:32 Mark. 10:12

Matt. 5:32 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka hylkää vaimonsa muun kuin huoruuden tähden, saattaa hänet tekemään huorin, ja joka nai hyljätyt, tekee huorin.

Mark. 10:12 Ja jos vaimo hylkää miehensä ja menee naimisiin toisen kanssa, niin hän tekee huorin.

4. Niin, veljeni, teidätkin on kuoletettu laista Kristuksen ruumiin kautta, tullaksenne toisen omiksi, hänen, joka on kuolleista

herätetty, että me kantaisimme hedelmää Jumalalle.

Gal. 2:19-20 Gal. 5:18 Kol. 2:14

Gal. 2:19-20 Sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista, elääkseni Jumalalle. Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu, 20. ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni.

Gal. 5:18 Mutta jos te olette Hengen kuljetettavina, niin ette ole lain alla.

Kol. 2:14 ja pyyhki pois sen kirjoituksen säädöksineen, joka oli meidän vastustajamme; sen hän otti meidän tieltämme pois ja naulitsi ristiin.

5. Sillä kun olimme lihan vallassa, niin synnin himot, jotka laki herättää, vaikuttivat meidän jäsenissämme, niin että me kannoimme hedelmää kuolemalle,

Room. 6:21 Room. 8:8-9 Gal. 5:19 Jaak. 1:15

Room. 6:21 Minkä hedelmän te siitä silloin saitte? Sen, jota te nyt häpeätte. Sillä sen loppu on kuolema.

Room. 8:8-9 Jotka lihan vallassa ovat, ne eivät voi olla Jumalalle otolliset.

9. Mutta te ette ole lihan vallassa, vaan Hengen, jos kerran Jumalan Henki teissä asuu. Mutta jolla ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole hänen omansa.

Gal. 5:19 Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaus,

Jaak. 1:15 kun sitten himo on tullut raskaaksi, synnyttää se synnin, mutta kun synti on täytetty, synnyttää se kuoleman.

6. mutta nyt me olemme irti laista ja kuolleet pois siitä, mikä meidät piti vankeina, niin että me palvelemme Jumalaa Hengen uudessa tilassa emmekä kirjaimen vanhassa.

Room. 6:4 2. Kor. 3:6-7

Room. 6:4 Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman.

2Kor. 3:6-7 joka myös on tehnyt meidät kykeneviksi olemaan uuden liiton palvelijoita, ei kirjaimen, vaan Hengen; sillä kirjain kuolettaa, mutta Henki tekee eläväksi.

7. Mutta jos jo kuoleman virka, joka oli kirjaimin kaiverrettu kiviin, ilmestyi kirkkaudessa, niin etteivät Israelin lapset kärsineet katsella

Mooseksen kasvoja hänen kasvojensa kirkkauden tähden, joka kuitenkin oli katoavaista,

7. Mitä siis sanomme? Onko laki syntiä? Pois se! Mutta syntiä en olisi tullut tuntemaan muuten kuin lain kautta; sillä en minä olisi tiennyt himosta, ellei laki olisi sanonut: Älä himoitse.

2. Moos. 20:17 5. Moos. 5:21 Room. 3:20

2Moos. 20:17 Älä himoitse lähimmäisesi huonetta. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa äläkä hänen palvelijaansa, palvelijatartaan, härkäänsä, aasiansa äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.

5Moos. 5:21 Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa. Älä halaja lähimmäisesi huonetta, älä hänen peltoansa, älä hänen palvelijaansa, palvelijatartansa, härkäänsä, aasiansa, äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.'

Room. 3:20 sentähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista; sillä lain kautta tulee synnin tunto.

8. Mutta kun synti otti käskysanasta aiheen, herätti se minussa kaikkinaisia himoja; sillä ilman lakia on synti kuollut.

Joh. 15:22 Room. 4:15 Room. 5:20

Joh. 15:22 Jos minä en olisi tullut ja puhunut heille, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt heillä ei ole, millä syntiänsä puolustaisivat.

Room. 4:15 Sillä laki saa aikaan vihaa; mutta missä lakia ei ole, siellä ei ole rikkomustakaan.

Room. 5:20 Mutta laki tuli väliin, että rikkomus suureksi tulisi; mutta missä synti on suureksi tullut, siinä armo on tullut ylenpalttiseksi,

9. Minä elin ennen ilman lakia; mutta kun käskysana tuli, niin synti virkosi,

10. ja minä kuolin. Niin kävi ilmi, että käskysana, joka oli oleva minulle elämäksi, olikin minulle kuolemaksi.

3. Moos. 18:5 Hes. 20:11,13 Room. 10:5 Jaak. 1:15

3Moos. 18:5 Noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni, sillä se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä. Minä olen Herra.

Hes. 20:11 niin minä annoin heille käskyni ja tein heille tietäväiksi oikeuteni: se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä.

Hes. 20:13 Mutta Israelin heimo niskoitteli minua vastaan erämaassa: he eivät vaeltaneet minun käskyjeni mukaan, ylenkatsoivat minun oikeuteni, jotka ihmisen on pidettävä, että hän niistä eläisi, ja minun sapattini he kovin rikkoivat. Niin minä ajattelin vuodattaa kiivauteni heidän ylitsensä erämaassa ja lopettaa heidät.

Room. 10:5 Kirjoittaahan Mooses siitä vanhurskaudesta, joka laista tulee, että ihminen, joka sen täyttää, on siitä elävä.

Jaak. 1:15 kun sitten himo on tullut raskaaksi, synnyttää se synnin, mutta kun synti on täytetty, synnyttää se kuoleman.

11. Sillä kun synti otti käskysanasta aiheen, petti se minut ja kuoletti minut käskysanan kautta.

1. Moos. 3:13 Sananl. 9:17

1Moos. 3:13 Niin Herra Jumala sanoi vaimolle: Mitäs olet tehnyt? Vaimo vastasi: Käärme petti minut, ja minä söin.
Sananl. 9:17 Varastettu vesi on makeata, ja salattu leipä on suloista.

12. Niin, laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, vanhurskas ja hyvä.

Ps. 19:8-9 1. Tim. 1:8

Ps. 19:8-9 Herran laki on täydellinen; se virvoittaa sielun. Herran todistus on vahva, se tekee tyhmästä viisaan.
9. Herran asetukset ovat oikeat, ne ilahuttavat sydämen. Herran käskyt ovat selkeät, ne valaisevat silmät.
1Tim. 1:8 Mutta me tiedämme, että laki on hyvä, kun sitä lain mukaisesti käytetään

13. Onko siis hyvä tullut minulle kuolemaksi? Pois se! Vaan synti, että se synniksi nähtäisiin, on hyvän kautta tuottanut minulle kuoleman, että synti tulisi ylenmäärin synnilliseksi käskysanan kautta.

14. Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaisuuteen.

Ps. 51:7 Joh. 3:6 Room. 3:9

Ps. 51:7 Katso, minä olen synnissä syntynyt, ja äitini on minut synnissä siittänyt.
Joh. 3:6 Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki.
Room. 3:9 Miten siis on? Olemmeko me parempia? Emme suinkaan. Mehän olemme edellä osoittaneet, että kaikki, niin hyvin juutalaiset kuin kreikkalaiset, ovat synnin alla,

15. Sillä minä en tunne omakseni sitä, mitä teen; sillä minä en toteuta sitä, mitä tahdon, vaan mitä minä vihaan, sitä minä teen.

Gal. 5:17

Gal. 5:17 Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan; nämä ovat nimittäin toisiansa vastaan, niin että te ette tee sitä, mitä tahdotte.

16. Mutta jos minä teen sitä, mitä en tahdo, niin minä myönnän, että laki on hyvä.

17. Niin en nyt enää tee sitä minä, vaan synti, joka minussa asuu.

18. Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei;

1. Moos. 6:5 1. Moos. 8:21 Job 14:4 Job 15:14

1Moos. 6:5 Mutta kun Herra näki, että ihmisten pahuus oli suuri maan päällä ja että kaikki heidän sydämensä aivoitukset ja ajatukset olivat kaiken aikaa ainoastaan pahat,

1Moos. 8:21 Ja Herra tunsu suloisen tuoksun ja sanoi sydämessänsä: En minä koskaan enää kiroa maata ihmisen tähden; sillä ihmisen sydämen aivoitukset ovat pahat nuoruudesta saakka. Enkä minä koskaan enää tuhoa kaikkea, mikä elää, niinkuin nyt olen tehnyt.

Job 14:4 Syntyisikö saastaisesta puhdasta? Ei yhden yhtäkään.

Job 15:14 Kuinka voisi ihminen olla puhdas, kuinka vaimosta syntynyt olla vanhurskas!

19. sillä sitä hyvää, mitä minä tahdon, minä en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, minä teen.

20. Jos minä siis teen sitä, mitä en tahdo, niin sen tekijä en enää ole minä, vaan synti, joka minussa asuu.

21. Niin huomaa siis itsessäni, minä, joka tahdon hyvää tehdä, sen lain, että paha riippuu minussa kiinni;

22. sillä sisällisen ihmiseni puolesta minä ilolla yhdyn Jumalan lakiin,

Ps. 119:35

Ps. 119:35 Anna minun vaeltaa sinun käskyjesi polkua, sillä sitä minä halajan.

23. mutta jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka minun jäsenissäni on.

1. Piet. 2:11 Jaak. 4:1

1Piet. 2:11 Rakkaani, niinkuin outoja ja muukalaisia minä kehoitan teitä pidättymään lihallisista himoista, jotka sotivat sielua vastaan, Jaak. 4:1. Mistä tulevat taistelut ja mistä riidat teidän keskuudessanne? Eikö teidän himoistanne, jotka sotivat jäsenissäanne?

24. Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?

25. Kiitos Jumalalle Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta! Niin minä siis tämmöisenäni palvelen mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia.

Joh. 8:36 1. Kor. 15:57

Joh. 8:36 Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi.

1Kor. 15:57 Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!

8. Luku

1. Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat.

2. Kor. 5:17

2Kor. 5:17 Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut.

2. Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut sinut synnin ja kuoleman laista.

Joh. 8:36 Room. 6:22 1. Kor. 15:45 2. Kor. 3:6

Joh. 8:36 Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi.

Room. 6:22 Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelijoiksi tulleet, on teidän hedelmänne pyhitys, ja sen loppu on iankaikkinen elämä.

1Kor. 15:45 Niin on myös kirjoitettu: Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä sielu; viimeisestä Aadamista tuli eläväksitekevä henki.

2Kor. 3:6 joka myös on tehnyt meidät kykeneviksi olemaan uuden liiton palvelijoita, ei kirjaimen, vaan Hengen; sillä kirjain kuolettaa, mutta Henki tekee eläväksi.

3. Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut, sen Jumala teki, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa,

Ap. t. 13:39 2. Kor. 5:21 Gal. 3:13 Gal. 4:4 Ef. 2:14-15 Fil. 2:7 Kol. 1:22 Hebr. 2:14 Hebr. 7:18-19

Ap. t. 13:39 ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet Mooseksen lain kautta vanhurskaiksi tulla.

2Kor. 5:21 Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi. Gal.

3:13 Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme - sillä kirjoitettu on: Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu -

Gal. 4:4 Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen,

Ef. 2:14-15 Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja purki erottavan väliseinän, nimittäin vihollisuuden, 15. kun hän omassa lihassaan teki tehottomaksi käskyjen lain säädöksinensä, luodakseen itsessään nuo kaksi yhdeksi uudeksi ihmiseksi, tehden rauhan,

Fil. 2:7 vaan tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon, tuli ihmisten kaltaiseksi, ja hänet havaittiin olennaltaan sellaiseksi kuin ihminen;

Kol. 1:22 Poikansa lihan ruumiissa kuoleman kautta, asettaakseen teidät pyhinä ja nuhteettomina ja moitteettomina eteensä,

Hebr. 2:14 Koska siis lapsilla on veri ja liha, tuli hänkin niistä yhtäläisellä tavalla osalliseksi, että hän kuoleman kautta kukistaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan, se on perkeleen,

Hebr. 7:18-19 Täten kyllä entinen säädös kumotaan, koska se oli voimaton ja hyödytön

19. - sillä laki ei tehnyt mitään täydelliseksi mutta sijaan tulee parempi toivo, jonka kautta me lähestymme Jumalaa.

4. että lain vanhurskaus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen.

Gal. 5:25

Gal. 5:25 Jos me Hengessä elämme, niin myös Hengessä vaeltakaamme.

5. Sillä niillä, jotka elävät lihan mukaan, on lihan mieli, mutta niillä, jotka elävät Hengen mukaan, on Hengen mieli.

1. Kor. 2:14 Kol. 3:2

1Kor. 2:14 Mutta luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on tutkisteltava hengellisesti.

Kol. 3:2 Olkoon mielenne siihen, mikä ylhäällä on, älköön siihen, mikä on maan päällä.

6. Sillä lihan mieli on kuolema, mutta hengen mieli on elämä ja rauha;

Room. 6:21 Gal. 6:8

Room. 6:21 Minkä hedelmän te siitä silloin saitte? Sen, jota te nyt häpeätte. Sillä sen loppu on kuolema.

Gal. 6:8 Joka lihaansa kylvää, se lihasta turmeluksen niittää; mutta joka Henkeen kylvää, se Hengestä iankaikkisen elämän niittää.

7. sentähden että lihan mieli on vihollisuus Jumalaa vastaan, sillä se ei alistu Jumalan lain alle, eikä se voikaan.

Matt. 12:34 Room. 5:10 Kol. 1:21 Jaak. 4:4

Matt. 12:34 Te kyykäärmeitten sikiöt, kuinka te saattaisitte hyvää puhua, kun itse olette pahoja? Sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu.

Room. 5:10 Sillä jos me silloin, kun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuiksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta, paljoa enemmän me pelastumme hänen elämänsä kautta nyt, kun olemme sovitetut;

Kol. 1:21 Teidätkin, jotka ennen olitte vieraantuneet ja mieleltänne hänen vihamiehiänsä pahoissa teoissanne, hän nyt on sovittanut

Jaak. 4:4 Te avionrikkojat, ettekö tiedä, että maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, siitä tulee Jumalan vihollinen.

8. Jotka lihan vallassa ovat, ne eivät voi olla Jumalalle otolliset.

9. Mutta te ette ole lihan vallassa, vaan Hengen, jos kerran Jumalan Henki teissä asuu. Mutta jolla ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole hänen omansa.

1. Kor. 3:16 1. Joh. 3:24

1Kor. 3:16 Ettekö tiedä, että te olette Jumalan temppeli ja että Jumalan Henki asuu teissä?

1Joh. 3:24 Ja joka pitää hänen käskynsä, se pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä. Ja siitä me tiedämme hänen meissä pysyvän, siitä Hengestä, jonka hän on meille antanut.

10. Mutta jos Kristus on teissä, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämä vanhurskauden tähden.

11. Jos nyt hänen Henkensä, hänen, joka herätti Jeesuksen kuolleista, asuu teissä, niin hän, joka herätti kuolleista Kristuksen Jeesuksen, on eläväksitekevä myös teidän kuolevaiset ruumiinne Henkensä kautta, joka teissä asuu.

Ap. t. 2:24 Room. 6:4-5 1. Kor. 6:14 2. Kor. 1:14 Kol. 2:13

Ap. t. 2:24 Hänet Jumala herätti ja päästi kuoleman kivuista, niinkuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema olisi voinut hänet pitää.

Room. 6:4-5 Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman.

5. Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa,

1Kor. 6:14 ja Jumala, joka herätti kuolleista Herran, on herättävä meidätkin voimallansa.

2Kor. 1:14 - niinkuin meitä osaksi myös olette oppineet ymmärtämään - että me olemme teidän kerskauksenne, samoin kuin tekin meidän, Herramme Jeesuksen päivänä.

Kol. 2:13 Ja teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja lihanne ympärileikkaamattomuuteen, teidät hän teki eläviksi yhdessä hänen kanssaan, antaen meille anteeksi kaikki rikokset,

12. Niin me siis, veljet, olemme velassa, mutta emme lihalle, lihan mukaan elääksemme.

Room. 6:14

Room. 6:14 Sillä synnin ei pidä teitä vallitseman, koska ette ole lain alla, vaan armon alla.

13. Sillä jos te lihan mukaan elätte, pitää teidän kuoleman; mutta jos te Hengellä kuoletatte ruumiin teot, niin saatte elää.

Hes. 18:20-21 Gal. 6:8 Ef. 4:22 Kol. 3:5-6

Hes. 18:20-21 Poika ei kanna isän syntivelkaa, eikä isä kanna pojan syntivelkaa. Vanhurskaan ylitse on tuleva hänen vanhurskautensa, ja jumalattoman ylitse on tuleva hänen jumalattomuutensa.

21. Ja jos jumalaton kääntyy pois kaikesta synnistänsä, mitä hän on tehnyt, ja noudattaa kaikkia minun käskyjäni ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, hän totisesti saa elää; ei hänen ole kuoltava.

Gal. 6:8 Joka lihaansa kylvää, se lihasta turmeluksen niittää; mutta joka Henkeen kylvää, se Hengestä iankaikkisen elämän niittää.

Ef. 4:22 että teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himoja seuraten,

Kol. 3:5-6 Kuolettakaa siis maalliset jäsenenne: haureus, saastaisuus, kiihko, paha himo ja ahneus, joka on epäjumalanpalvelusta, 6. sillä niiden tähden tulee Jumalan viha,

14. Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ovat Jumalan lapsia.

Gal. 5:18

Gal. 5:18 Mutta jos te olette Hengen kuljetettavina, niin ette ole lain alla.

15. Sillä te ette ole saaneet orjuuden henkeä ollaksenne jälleen pelossa, vaan te olette saaneet lapseuden hengen, jossa me huudamme: Abba! Isä!

Mark. 14:36 Joh. 1:12 1. Kor. 2:12 Gal. 3:26 Gal. 4:6 2. Tim. 1:7 1. Joh. 4:18

Mark. 14:36 ja sanoi: Abba, Isä, kaikki on mahdollista sinulle; ota pois minulta tämä malja. Mutta ei, mitä minä tahdon, vaan mitä sinä!
Joh. 1:12 Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä,
1Kor. 2:12 Mutta me emme ole saaneet maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka on Jumalasta, että tietäisimme, mitä Jumala on meille lahjoittanut;

Gal. 3:26 Sillä te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa Jeesuksessa.

Gal. 4:6 Ja koska te olette lapsia, on Jumala lähettänyt meidän sydämeemme Poikansa Hengen, joka huutaa: Abba! Isä!

2Tim. 1:7 Sillä Jumala ei ole antanut meille pelkuruuden henkeä, vaan voiman ja rakkauden ja raittiuden hengen.

1Joh. 4:18 Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkoittaa pelon, sillä pelossa on rangaistusta; ja joka pelkää, se ei ole päässyt täydelliseksi rakkaudessa.

16. Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapsia.

2. Kor. 1:22 2. Kor. 5:5 Ef. 1:13 Ef. 4:30

2Kor. 1:22 joka myös on painanut meihin sinettinsä ja antanut Hengen vakuudeksi meidän sydämiimme.

2Kor. 5:5 Mutta se, joka on valmistanut meidät juuri tähän, on Jumala, joka on antanut meille Hengen vakuudeksi.

Ef. 1:13 Hänessä on teihinkin, sittenkuin olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, uskoviksi tultuanne pantu luvatus Pyhän Hengen sinetti,

Ef. 4:30 Älkääkä saattako murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä, joka on teille annettu sinetiksi lunastuksen päivään saakka.

17. Mutta jos olemme lapsia, niin olemme myöskin perillisiä, Jumalan perillisiä ja Kristuksen kanssaperillisiä, jos kerran yhdessä hänen kanssaan kärsimme, että me yhdessä myös kirkastuisimme.

Ap. t. 14:22 Gal. 4:7 Fil. 1:29 2. Tim. 2:11-12 1. Piet. 4:13 Ilm. 21:7

Ap. t. 14:22 ja vahvistivat opetuslasten sieluja ja kehoittivat heitä pysymään uskossa ja sanoivat: Monen ahdistuksen kautta meidän pitää menemän sisälle Jumalan valtakuntaan.

Gal. 4:7 Niinpä sinä et siis enää ole orja, vaan lapsi; mutta jos olet lapsi, olet myös perillinen Jumalan kautta.

Fil. 1:29 Sillä teidän on suotu, Kristuksen tähden, ei ainoastaan uskoa häneen, vaan myös kärsiä hänen tähtensä,

2Tim. 2:11-12 Varma on tämä sana; sillä: jos olemme kuolleet yhdessä hänen kanssaan, saamme myös hänen kanssaan elää;

12. jos kärsimme yhdessä, saamme hänen kanssaan myös hallita; jos kiellämme hänet, on hänkin kieltävä meidät;

1Piet. 4:13 vaan iloitkaa, sitä myöten kuin olette osallisia Kristuksen kärsimyksistä, että te myös hänen kirkkautensa ilmestymisessä saisitte iloita ja riemuita.

Ilm. 21:7 Joka voittaa, on tämän perivä, ja minä olen oleva hänen Jumalansa, ja hän on oleva minun poikani.

18. Sillä minä päätän, että tämän nykyisen ajan kärsimykset eivät ole verrattavat siihen kirkkauteen, joka on ilmestyvä meihin.

Matt. 5:12 2. Kor. 4:17 Fil. 3:20-21 Kol. 3:4 1. Piet. 1:5-6 1. Piet. 4:13 1. Joh. 3:1-2

Matt. 5:12 Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Sillä samoin he vainosivat profeettoja, jotka olivat ennen teitä.

2Kor. 4:17 Sillä tämä hetkisen kestävä ja kevyt ahdistuksemme tuottaa meille iankaikkisen ja määrättömän kirkkauden, ylenpalttisesti,

Fil. 3:20-21 Mutta meillä on yhdyskuntamme taivaissa, ja sieltä me myös odotamme Herraa Jeesusta Kristusta Vapahtajaksi,

21. joka on muuttava meidän alennustilamme ruumiin kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla hän myös voi tehdä kaikki itsellensä alamaiseksi. Kol. 3:4 kun Kristus, meidän elämämme, ilmestyy, silloin tekin hänen kanssaan ilmestytte kirkkaudessa.

1Piet. 1:5-6 jotka Jumalan voimasta uskon kautta varjellutte pelastukseen, joka on valmis ilmoitettavaksi viimeisenä aikana.

6. Sentähden te riemuitsette, vaikka te nyt, jos se on tarpeellista, vähän aikaa kärsittekin murhetta moninaisissa kiusauksissa,

1Piet. 4:13 vaan iloitkaa, sitä myöten kuin olette osallisia Kristuksen kärsimyksistä, että te myös hänen kirkkautensa ilmestymisessä saisitte iloita ja riemuita.

1Joh. 3:1-2 Katsokaa, minkälaisen rakkauden Isä on meille antanut, että meitä kutsutaan Jumalan lapsiksi, joita me olemmekin.

Sentähden ei maailma tunne meitä, sillä se ei tunne häntä.

2. Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena, kuin hän on.

19. Sillä luomakunnan harras ikävöitseminen odottaa Jumalan lasten ilmestymistä.

20. Sillä luomakunta on alistettu katoavaisuuden alle - ei omasta tahdostaan, vaan alistajan - kuitenkin toivon varaan,

1. Moos. 3:17-19 1. Moos. 5:29

1Moos. 3:17-19

17. Ja Adamille hän sanoi: Koska kuulit vaimoasi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: 'Älä syö siitä', niin kirottu olkoon maa sinun tähtesi. Vaivaa nähden sinun pitää elättämän itseäsi siitä koko elinaikasi;

18. orjantappuroita ja ohdakkeita se on kasvava sinulle, ja kedon ruohoja sinun on syötävä.

19. Otsasi hiessä sinun pitää syömän leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinä olet otettu. Sillä maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman.

1Moos. 5:29 Ja hän antoi hänelle nimen Nooa, sanoen: Tämä lohduttaa meitä työssämme ja kättemme vaivoissa viljellessämme maata,

jonka Herra on kironnut.

21. koska itse luomakuntakin on tuleva vapautetuksi turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen.

Ap. t. 3:21 2. Piet. 3:13 Ilm. 21:5

Ap. t. 3:21 Taivaan piti omistaman hänet niihin aikoihin asti, jolloin kaikki jälleen kohdallensa asetetaan, mistä Jumala on ikiajoista saakka puhunut pyhään profeettainsa suun kautta.

2Piet. 3:13 Mutta hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus asuu.

Ilm. 21:5 Ja valtaistuimella istuva sanoi: Katso, uudeksi minä teen kaikki. Ja hän sanoi: Kirjoita, sillä nämä sanat ovat vakaat ja todet.

22. Sillä me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytystuskissa hamaan tähän asti;

23. eikä ainoastaan se, vaan myös me, joilla on Hengen esikoislahja, mekin huokaamme sisimmässämme, odottaen lapseksi-ottamista, meidän ruumiimme lunastusta.

Jes. 25:9 Luuk. 21:28 2. Kor. 5:2 2. Kor. 5:4-5 Fil. 3:21

Jes. 25:9 Ja sinä päivänä sanotaan: Katso, tämä on meidän Jumalamme, jota me odotimme meitä pelastamaan; tämä on Herra, jota me odotimme: iloitkaamme ja riemuitkaamme pelastuksesta, jonka hän toi.

Luuk. 21:28 Mutta kun nämä alkavat tapahtua, niin rohkaiskaa itsenne ja nostakaa päänne, sillä teidän vapautuksenne on lähellä.

2Kor. 5:2 Sentähden me huokaammekin ikävöiden, että saisimme pukeutua taivaalliseen majaan,

2Kor. 5:4-5 Sillä me, jotka olemme tässä majassa, huokaamme raskautettuina, koska emme tahdo riisuutua, vaan pukeutua, että elämä nielisi sen, mikä on kuolevaista.

5. Mutta se, joka on valmistanut meidät juuri tähän, on Jumala, joka on antanut meille Hengen vakuudeksi.

Fil. 3:21 joka on muuttava meidän alennustilamme ruumiin kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla hän myös voi tehdä kaikki itsellensä alamaiseksi.

24. Sillä toivossa me olemme pelastetut, mutta toivo, jonka näkee täyttyneen, ei ole mikään toivo; kuinka kukaan sitä toivoo, minkä näkee?

2. Kor. 5:7

2Kor. 5:7 sillä me vaellamme uskossa emmekä näkemisessä.

25. Mutta jos toivomme, mitä emme näe, niin me odotamme sitä kärsivällisyydellä.

Hebr. 11:1

Hebr. 11:1. Mutta usko on luja luottamus siihen, mitä toivotaan, ojentautuminen sen mukaan, mikä ei näy.

26. Samoin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme. Sillä me emme tiedä, mitä meidän pitää rukoileman, niinkuin rukoilla tulisi, mutta Henki itse rukoilee meidän puolestamme sanomattomilla huokauksilla.

Sak. 12:10 Joh. 14:16

Sak. 12:10 Ja minä vuodatan Daavidin suvun päälle ja Jerusalemin asukasten päälle armon ja rukouksen hengen. He katsovat minuun, jonka he ovat lävistäneet. Ja he valittavat häntä, niinkuin valitetaan ainokaista, murehtivat häntä katkerasti, niinkuin murehditaan katkerasti esikoista.

Joh. 14:16 Ja minä olen rukoileva Isää, ja hän antaa teille toisen Puolustajan olemaan teidän kanssanne iankaikkisesti,

27. Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien edestä.

1. Aik. 28:9 Ps. 7:10 Sananl. 17:3 Jer. 11:20

1Aik. 28:9 Ja sinä, minun poikani Salomo, opi tuntemaan isäsi Jumala ja palvele häntä ehyellä sydämellä ja alttiilla mielellä, sillä Herra tutkii kaikki sydämet ja ymmärtää kaikki ajatukset ja aivoitukset. Jos häntä etsit, niin sinä löydät hänet, mutta jos luovut hänestä, niin hän hylkää sinut iankaikkisesti.

Ps. 7:10 Loppukoon jumalattomain pahuus, ja vahvista vanhurskaita. Sillä sinä, joka tutkit sydämet ja munaskuut, olet vanhurskas Jumala. Sananl. 17:3 Hopealle sulatin, kullalle uuni, mutta sydämet koettelee Herra.

Jer. 11:20 Mutta Herra Sebaot on vanhurskas tuomari, joka tutkii munaskuut ja sydämen. Salli minun nähdä sinun kostavan heille, sillä sinun haltuusi minä olen uskonut asiani.

28. Mutta me tiedämme, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat, niiden, jotka hänen aivoituksensa mukaan ovat kutsutut.

Ef. 1:11 2. Tim. 1:9

Ef. 1:11 Hänessä me myös olemme saaneet perintöosan, ollen siihen edeltämäärätyt hänen aivoituksensa mukaan, hänen, joka vaikuttaa kaikki oman tahtonsa päättämisen mukaan,

2Tim. 1:9 hän, joka on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille on annettu Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja,

29. Sillä ne, jotka hän on edeltätuntenut, hän on myös edeltämäärännyt Poikansa kuvan kaltaisiksi, että hän olisi esikoinen monien veljien joukossa;

Joh. 17:22 2. Kor. 3:18 Kol. 1:15,18 Hebr. 1:6 1. Joh. 3:2

Joh. 17:22 Ja sen kirkkauden, jonka sinä minulle annoit, minä olen antanut heille, että he olisivat yhtä, niinkuin me olemme yhtä -

2Kor. 3:18 Mutta me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, muutamme saman kuvan kaltaisiksi kirkkaudesta kirkkauteen, niinkuin muuttaa Herra, joka on Henki.

Kol. 1:15 ja hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa.

Kol. 1:18 Ja hän on ruumiin, se on: seurakunnan, pää; hän, joka on alku, esikoinen kuolleista nousseitten joukossa, että hän olisi kaikessa ensimmäinen.

Hebr. 1:6 Ja siitä, kun hän jälleen tuo esikoisensa maailmaan, hän sanoo: Ja kumartakoot häntä kaikki Jumalan enkelit.

1Joh. 3:2 Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena, kuin hän on.

30. mutta jotka hän on edeltämäärännyt, ne hän on myös kutsunut; ja jotka hän on kutsunut, ne hän on myös vanhurskauttanut; mutta jotka hän on vanhurskauttanut, ne hän on myös kirkastanut.

2. Tim. 1:9 1. Piet. 2:9

2Tim. 1:9 hän, joka on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille on annettu Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja,

1Piet. 2:9 Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, omaisuuskansa, julistaaksenne sen jaloja tekoja, joka on pimeydestä kutsunut teidät ihmeelliseen valkeuteensa;

31. Mitä me siis tähän sanomme? Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan?

4. Moos. 14:8 Ps. 56:12 Ps. 118:6

4Moos. 14:8 Jos Herra on meille suosiollinen, niin hän vie meidät siihen maahan ja antaa sen meille, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä.

Ps. 56:12 Jumalaan minä turvaan enkä pelkää. Mitä ihminen minulle tekisi?

Ps. 118:6 Herra on minun puolellani, en minä pelkää; mitä voivat ihmiset minulle tehdä?

32. Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansa, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa?

1. Moos. 22:12,16 Jes. 53:5 Joh. 3:16 Room. 4:25 Room. 5:6,9

1Moos. 22:12 Niin hän sanoi: Älä satuta kättäsi poikaan äläkä tee hänelle mitään, sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkää Jumalaa, kun et kieltänyt minulta ainokaista poikaasi.

1Moos. 22:16 ja sanoi: Minä vannon itse kauttani, sanoo Herra: Sentähden että tämän teit etkä kieltänyt minulta ainokaista poikaasi, Jes. 53:5 mutta hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme paratut.

Joh. 3:16 Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä.

Room. 4:25 joka on alttiiksi annettu meidän rikostemme tähden ja kuolleista herätetty meidän vanhurskauttamisemme tähden. Room. 5:6 Sillä meidän vielä ollessamme heikot kuoli Kristus oikeaan aikaan jumalattomien edestä.

Room. 5:9 Paljoo enemmän me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihasta.

33. Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala on se, joka vanhurskauttaa.

Jes. 50:8-9 Ilm. 12:10-11

Jes. 50:8-9 Lähellä on hän, joka minut vanhurskaaksi tuomitsee. Kuka voi minun kanssani riidellä? Astukaamme yhdessä esiin! Kuka on minun vastapuoleni? Tulkoon tänne lähelleni!

9. Katso, Herra, Herra auttaa minua; kuka minut syylliseksi tuomitsee? Katso, kaikki he hajoavat kuin vaate; koi heidät syö.

Ilm. 12:10-11 Ja minä kuulin suuren äänen taivaassa sanovan: Nyt on tullut pelastus ja voima ja meidän Jumalamme valtakunta ja hänen Voideltunsa valta, sillä meidän veljiemme syyttäjä, joka yöt ja päivät syytti heitä meidän Jumalamme edessä, on heitetty ulos.

11. Ja he ovat voittaneet hänet Karitsan veren kautta ja todistuksensa sanan kautta, eivätkä ole henkeänsä rakastaneet, vaan olleet alttiit kuolemaan asti.

34. Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme.

Joh. 34:29 Ps. 110:1 Mark. 16:19 Kol. 3:1 Hebr. 1:3 Hebr. 7:25 Hebr. 8:1 Hebr. 9:24 Hebr. 12:2 1. Piet. 3:22 1. Joh. 2:1

Ps. 110:1. Daavidin virsi. Herra sanoi minun herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.

Mark. 16:19 Kun nyt Herra Jeesus oli puhunut heille, otettiin hänet ylös taivaaseen, ja hän istui Jumalan oikealle puolelle.

Kol. 3:1. Jos te siis olette herätetyt Kristuksen kanssa, niin etsikää sitä, mikä on ylhäällä, jossa Kristus on, istuen Jumalan oikealla puolella.

Hebr. 1:3 ja joka, ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa kuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla, on, toimitettuaan puhdistuksen synneistä, istunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa,

Hebr. 7:25 jonka tähden hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan Jumalan tykö tulevat, koska hän aina elää rukoillakseen heidän puolestaan.

Hebr. 8:1. Mutta pääkohta siinä, mistä me puhumme, on tämä: meillä on sellainen ylimmäinen pappi, joka istuu Majesteetin valtaistuimen oikealla puolella taivaissa,

Hebr. 9:24 Sillä Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn kaikkeinpyhimpään, joka vain on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme.

Hebr. 12:2 silmät luotuina uskon alkajaan ja täyttäjään, Jeesukseen, joka hänelle tarjona olevan ilon sijasta kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja istui Jumalan valtaistuimen oikealle puolelle.

1Piet. 3:22 hänen, joka on mennyt taivaaseen ja on Jumalan oikealla puolella; ja hänen allensa ovat enkelit ja vallat ja voimat alistetut.

1Joh. 2:1. Lapsukaiseni, tämän minä kirjoitan teille, ettette syntiä tekisi; mutta jos joku syntiä tekeekin, niin meillä on puolustaja Isän tykönä, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas.

35. Kuka voi meidät erottaa Kristuksen rakkaudesta? Tuskako, vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka?

36. Niinkuin kirjoitettu on: Sinun tähtesi meitä surmataa kaiken päivää; meitä pidetään teuraslampaina.

Ps. 44:23 1. Kor. 4:9 1. Kor. 15:30-31 2. Kor. 4:11

Ps. 44:23 Ei, vaan sinun tähtesi meitä surmataa kaiken päivää, meitä pidetään teuraslampaina.

1Kor. 4:9 Sillä minusta näyttää, että Jumala on asettanut meidät apostolit vihoviimeisiksi, ikäänkuin kuolemaan tuomituiksi; meistä on tullut kaiken maailman katseltava, sekä enkelien että ihmisten,

1Kor. 15:30-31 Ja miksi mekään antaudumme joka hetki vaaraan?

31. Joka päivä minä olen kuoleman kidassa, niin totta kuin te, veljet, olette minun kerskaukseni Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2Kor. 4:11 Sillä me, jotka elämme, olemme alati annetut kuolemaan Jeesuksen tähden, että Jeesuksen elämäkin tulisi kuolevaisessa lihassamme näkyviin.

37. Mutta näissä kaikissa me saamme jalon voiton hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut.

Joh. 16:33 1. Kor. 15:57 2. Kor. 2:14 1. Joh. 4:4 1. Joh. 5:4-5 Ilm. 12:11

Joh. 16:33 Tämän minä olen teille puhunut, että teillä olisi minussa rauha. Maailmassa teillä on ahdistus; mutta olkaa turvallisella mielellä: minä olen voittanut maailman.

1Kor. 15:57 Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!

2Kor. 2:14 Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka aina kuljettaa meitä voittosaatossa Kristuksessa ja meidän kauttamme joka paikassa tuo ilmi hänen tuntemisensa tuoksun!

1Joh. 4:4 Lapsukaiset, te olette Jumalasta ja olette voittaneet heidät; sillä hän, joka teissä on, on suurempi kuin se, joka on maailmassa.

1Joh. 5:4-5 sillä kaikki, mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman; ja tämä on se voitto, joka on maailman voittanut, meidän uskomme.

5. Kuka on se, joka voittaa maailman, ellei se, joka uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika?

Ilm. 12:11 Ja he ovat voittaneet hänet Karitsan veren kautta ja todistuksensa sanan kautta, eivätkä ole henkeänsä rakastaneet, vaan olleet alttiit kuolemaan asti.

38. Sillä minä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, ei enkelit eikä henkivallat, ei nykyiset eikä tulevaiset, ei voimat,

Ef. 1:21 Ef. 6:12 Fil. 1:6 2. Tim. 1:9,12 2. Tim. 4:18

Ef. 1:21 korkeammalle kaikkea hallitusta ja valtaa ja voimaa ja herrautta ja jokaista nimeä, mikä mainitaan, ei ainoastaan tässä maailmanajassa, vaan myös tulevassa.

Ef. 6:12 Sillä meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa.

Fil. 1:6 varmasti luottaen siihen, että hän, joka on alkanut teissä hyvän työn, on sen täyttävä Kristuksen Jeesuksen päivään saakka.

2Tim. 1:9 hän, joka on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille on annettu Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja,

2Tim. 1:12 Siitä syystä minä myös näitä kärsin, enkä sitä häpeä; sillä minä tunnen hänet, johon minä uskon, ja olen varma siitä, että hän on voimallinen siihen päivään asti säilyttämään sen, mikä minulle on uskottu.

2Tim. 4:18 Ja Herra on vapahtava minut kaikesta ilkeästä ja pelastava minut taivaalliseen valtakuntaansa; hänelle kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen.

39. ei korkeus eikä syvyys, eikä mikään muu luotu voi meitä erottaa Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

9. Luku

1. Minä sanon totuuden Kristuksessa, en valhettele - sen todistaa minulle omatuntoni Pyhässä Hengessä -

2. Kor. 11:31

2Kor. 11:31 Herran Jeesuksen Jumala ja Isä, joka on ylistetty iankaikkisesti, tietää, etten valhettele.

2. että minulla on suuri murhe ja ainainen kipu sydämessäni.

Room. 10:1

Room. 10:1. Veljet, minä toivon sydämestäni ja rukoilen Jumalaa heidän edestänsä, että he pelastuisivat.

3. Sillä minä soisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta veljieni hyväksi, jotka ovat minun sukulaisiani lihan puolesta,

2. Moos. 32:32

2Moos. 32:32 Jospa nyt antaisit heidän rikoksensa anteeksi! Mutta jos et, niin pyyhi minut pois kirjastasi, johon kirjoitat.

4. ovat israelilaisia; heidän on lapseus ja kirkkaus ja liitot ja lain antaminen ja jumalanpalvelus ja lupaukset;

2. Moos. 4:22 2. Moos. 19:5 2. Moos. 24:16 5. Moos. 7:6 5. Moos. 14:1 Ps. 147:19 Jer. 31:9 Ap. t. 2:39 Ap. t. 3:25

2Moos. 4:22 Sano silloin faraolle: 'Näin sanoo Herra: Israel on minun esikoispoikani;

2Moos. 19:5 Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia muita kansoja; sillä koko maa on minun.

2Moos. 24:16 Ja Herran kirkkaus laskeutui Siinain vuorelle, ja pilvi peitti sen kuusi päivää; ja seitsemäntenä päivänä hän huusi Moosesta pilven keskeltä.

5Moos. 7:6 Sillä sinä olet Herralle, Jumalallesi, pyhitetty kansa; Herra, sinun Jumalasi, on valinnut sinut omaisuuskansakseen ennen kaikkia muita kansoja, mitä maan päällä on.

5Moos. 14:1. Te olette Herran, teidän Jumalanne, lapsia. Älkää viileskelkö ihoanne älkääkä ajako paljaaksi päätänne otsapuolelta vainajan tähden,

Ps. 147:19 Hän ilmoittaa sanansa Jaakobille, käskynsä ja oikeutensa Israelille.

Jer. 31:9 Itkien he tulevat, ja minä johdatan heitä, kun he kulkevat rukoillen. Minä vien heidät vesipuroille, tasaista tietä, jolla he eivät kompastu. Sillä minä olen Israelin isä, ja Efraim on minun esikoiseni.

Ap. t. 2:39 Sillä teille ja teidän lapsillenne tämä lupaus on annettu ja kaikille, jotka kaukana ovat, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu.

Ap. t. 3:25 Te olette profeettain ja sen liiton lapsia, jonka Jumala teki meidän isiemme kanssa sanoen Aabrahamille: 'Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki maan sukukunnat.'

5. heidän ovat isät, ja heistä on Kristus lihan puolesta, hän, joka on yli kaiken, Jumala, ylistetty iankaikkisesti, amen!

5. Moos. 10:15 Matt. 1:1 Luuk. 3:23 Joh. 1:1 Room. 1:25 Hebr. 1:8-9

5Moos. 10:15 Mutta ainoastaan sinun isiisi Herra mielistyi ja rakasti heitä; ja hän valitsi omikseen heidän jälkeläisensä, hän valitsi teidät kaikista kansoista, niinkuin yhä vielä on.

Matt. 1:1. Jeesuksen Kristuksen, Daavidin pojan, Aabrahamin pojan, syntykirja.

Luuk. 3:23 Ja hän, Jeesus, oli alottaessaan vaikutuksensa noin kolmenkymmenen vuoden vanha, ja oli, niinkuin luultiin, Joosefin poika.

Joosef oli Eelin poika,

Joh. 1:1. Evankeliumi Johanneksen mukaan

Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala.

Room. 1:25 nuo, jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja kunnioittaneet ja palvelleet luotua enemmän kuin Luojaa, joka on ylistetty iankaikkisesti, amen.

Hebr. 1:8-9 mutta Pojasta: Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti, ja sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka.

9. Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit laittomuutta; sentähden on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua iloöljyllä, enemmän kuin sinun osaveljiäsi.

6. Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi harhaan mennyt. Sillä eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole silti Israel,

4. Moos. 23:19 Room. 2:28-29 Room. 3:3 Gal. 6:16 2. Tim. 2:13 Ilm. 2:9

4Moos. 23:19 Ei Jumala ole ihminen, niin että hän valhettelisi, eikä ihmislapsi, että hän katuisi. Sanoisiko hän jotakin eikä sitä tekisi,

puhuisiko jotakin eikä sitä täyttäisi?

Room. 2:28-29 Sillä ei se ole juutalainen, joka vain ulkonaisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus se, joka ulkonaisesti lihassa tapahtuu; 29. vaan se on juutalainen, joka sisällisesti on juutalainen, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimessa; ja hän saa kiitoksensa, ei ihmisiltä, vaan Jumalalta. Room. 3:3 Mutta kuinka? Jos jotkut ovat olleet epäuskoisia, ei kaikeksi heidän epäuskonsa ole Jumalan uskollisuutta tyhjäksi tekevä?

Gal. 6:16 Ja kaikille, jotka tämän säännön mukaan vaeltavat, kaikille heille rauha ja laupeus, ja Jumalan Israelille!

2Tim. 2:13 jos me olemme uskottomat, pysy kuitenkin hän uskollisena; sillä itseänsä kieltää hän ei saata.

Ilm. 2:9 Minä tiedän sinun ahdistuksesi ja köyhyytesi - sinä olet kuitenkin rikas - ja mitä pilkkaa sinä kärsit niiltä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan ovat saatanan synagooga.

7. eivät kaikki ole lapsia tähden, että ovat Aabrahamin siementä, vaan: Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset;

1. Moos. 21:12 Joh. 8:39 Hebr. 11:18

1Moos. 21:12 Mutta Jumala sanoi Aabrahamille: Älä pahastu siitä poikasi ja orjattaresi tähden. Kuule Saaraa kaikessa, mitä hän sinulle sanoo, sillä ainoastaan Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset.

Joh. 8:39 He vastasivat ja sanoivat hänelle: Aabraham on meidän isämme. Jeesus sanoi heille: Jos olisitte Aabrahamin lapsia, niin te tekisitte Aabrahamin tekoja.

Hebr. 11:18 ja jolle oli sanottu: Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläisen,

8. se on: eivät ne, jotka lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset, ne luetaan siemeneksi.

Gal. 3:29 Gal. 4:28

Gal. 3:29 Mutta jos te olette Kristuksen omat, niin te siis olette Aabrahamin siementä, perillisiä lupauksen mukaan.

Gal. 4:28 Ja te, veljet, olette lupauksen lapsia, niinkuin Iisak oli.

9. Sillä lupauksen sana oli tämä: Minä palaan tulevana vuonna tähän aikaan, ja silloin Saaralla on oleva poika.

1. Moos. 18:10,14

1Moos. 18:10 Ja hän sanoi: Minä palaan luoksesi tulevana vuonna tähän aikaan, ja katso, vaimollasi Saaralla on silloin oleva poika. Mutta Saara kuunteli majan ovella hänen takanansa.

1Moos. 18:14 Onko mikään Herralle mahdotonta? Tähän aikaan minä palaan luoksesi tulevana vuonna, ja Saaralla on silloin poika.

10. Eikä ainoastaan hänelle näin käynyt, vaan samoin kävi Rebekallekin, joka oli tullut raskaaksi yhdestä, meidän isästämme Iisakista;

1. Moos. 25:21

1Moos. 25:21 Ja Iisak rukoili Herraa vaimonsa puolesta, sillä tämä oli hedelmätön. Ja Herra kuuli hänen rukouksensa, ja hänen vaimonsa Rebekka tuli raskaaksi.

11. ja ennenkuin kaksoset olivat syntyneetkään ja ennenkuin olivat tehneet mitään, hyvää tai paha, niin - että Jumalan valinnan mukainen aivoitus pysyisi, ei tekojen tähden, vaan kutsujan tähden -

12. sanottiin hänelle: Vanhempi on palveleva nuorempaa,

1. Moos. 25:23

1Moos. 25:23 Ja Herra sanoi hänelle: Kaksi kansaa on sinun kohdussasi, kaksi heimoa erkanee sinun ruumiistasi, toinen heimo on toista voimakkaampi, vanhempi palvelee nuorempaa.

13. niinkuin kirjoitettu on: Jaakobia minä rakastin, mutta Eesauta minä vihasin.

Ps. 47:5 Mal. 1:2-3

Ps. 47:5 Hän on valinnut meille perintömaamme, joka on Jaakobin, hänen rakkaansa, kunnia. Sela.

Mal. 1:2-3 Minä olen teitä rakastanut, sanoo Herra. Mutta te sanotte: Missä sinä olet osoittanut rakkautesi meihin? Eikö Eesau ollut Jaakobin veli, sanoo Herra, ja Jaakobia minä rakastin,

3. mutta Eesauta minä vihasin; ja minä tein hänen vuorensa autioiksi ja annoin hänen perintöosansa erämaan aavikkosusille.

14. Mitä siis sanomme? Ei kaiketi Jumalassa ole vääryyttä? Pois se!

5. Moos. 32:4 2. Aik. 19:7 Job 8:3 Job 34:10 Ps. 92:16 Room. 3:5

5Moos. 32:4 Hän on kallio; täydelliset ovat hänen tekonsa, sillä kaikki hänen tiensä ovat oikeat. Uskollinen Jumala ja ilman vääryyttä, vanhurskas ja vakaa hän on.

2Aik. 19:7 Hallitkoon siis teitä Herran pelko. Ottakaa vaari siitä, mitä teette, sillä Herrassa, meidän Jumalassamme, ei ole vääryyttä eikä puolueellisuutta, eikä hän ota lahjuksia.

Job 8:3 Jumalako vääristäisi oikeuden, Kaikkivaltiasko vääristäisi vanhurskauden?

Job 34:10 Sentähden kuulkaa minua, te ymmärtäväiset miehet: Pois se! Ei Jumalassa ole jumalattomuutta eikä Kaikkivaltiaassa vääryyttä.

Ps. 92:16 ja julistavat, että Herra on vanhurskas, hän, minun kallioni, ja ettei hänessä vääryyttä ole. Room. 3:5 Mutta jos meidän vääryytemme tuo ilmi Jumalan vanhurskauden, mitä me siihen sanomme? Ei kaikei Jumala ole väärä, kun hän rankaisee vihassansa?

Minä puhun ihmisten tavalla.

15. Sillä Moosekselle hän sanoo: Minä olen armollinen, kenelle olen armollinen, ja armahdan, ketä armahdan.

2. Moos. 33:19

2Moos. 33:19 Hän vastasi: Minä annan kaiken ihanuuteni käydä sinun ohitsesi ja huudan nimen 'Herra' sinun edessäsi. Ja minä olen armollinen, kenelle olen armollinen, armahdan, ketä armahdan.

16. Niin se ei siis ole sen vallassa, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan Jumalan, joka on armollinen.

Ef. 2:8-9

Ef. 2:8-9 Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja -

9. ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi.

17. Sillä Raamattu sanoo faraolle: Juuri sitä varten minä nostin sinut esiin, että näyttäisin sinussa voimani ja että minun nimeni julistettaisiin kaiken maan päällä.

2. Moos. 9:16

2Moos. 9:16 mutta juuri sitä varten minä olen antanut sinun säilyä, että näyttäisin sinulle voimani ja että minun nimeni julistettaisiin kaiken maan päällä.

18. Niin hän siis on armollinen, kenelle tahtoo, ja paaduttaa, kenen tahtoo.

2. Moos. 4:21

2Moos. 4:21 Ja Herra sanoi Moosekselle: Kun tulet takaisin Egyptiin, niin katso, että teet faraon edessä kaikki ne ihmeet, jotka minä olen pannut sinun käteesi. Mutta minä paadutan hänen sydämensä, niin että hän ei päästä kansaa.

19. Sinä kaiketi sanot minulle: Miksi hän sitten vielä soimaa? Sillä kuka voi vastustaa hänen tahtoansa?

Job 23:13 Dan. 4:32

Job 23:13 Mutta hän pysyy samana, kuka voi häntä estää? Mitä hän tahtoo, sen hän tekee.

Dan. 4:32 Kaikki maan asukkaat ovat tyhjänveroiset; ja hän tekee, niinkuin hän tahtoo, taivaan joukoille ja maan asukkaille, eikä ole sitä, joka pidättää hänen kätensä ja sanoo hänelle: 'Mitäs teet?'

20. Niinpä niin, oi ihminen, mutta mikä sinä olet riitelemään Jumalaa vastaan? Ei kaiketi tehty sano tekijälleen: Miksi minusta tällaisen teit?

Job 33:13 Jes. 45:9 Jes. 64:8 Jer. 18:6

Job 33:13 Miksi olet riidellyt häntä vastaan, jos hän ei vastaa kaikkiin ihmisen sanoihin?

Jes. 45:9 Voi sitä, joka riitelee tekijänsä kanssa, saviastia saviastiain joukossa - maasta tehtyjä kaikki! Sanooko savi valajallensa: Mitä sinä kelpaat tekemään? Sinun työsi on kädettömän työtä!

Jes. 64:8 Mutta olethan sinä, Herra, meidän isämme; me olemme savi, ja sinä olet meidän valajamme, kaikki me olemme sinun kättesi tekoa.

Jer. 18:6 Enkö minä voi tehdä teille, te Israelin heimo, niinkuin tekee tuo saventalaja, sanoo Herra. Katso, niinkuin savi on saventalajan kädessä, niin te olette minun kädessäni, te Israelin heimo.

21. Vai eikö saventalajalla ole valta tehdä samasta savensa seoksesta toinen astia jaloa, toinen halpaa käyttöä varten?

2. Tim. 2:20

2Tim. 2:20 Mutta suuressa talossa ei ole ainoastaan kulta- ja hopea-astioita, vaan myös puu- ja saviastioita, ja toiset ovat jaloa, toiset halpaa käyttöä varten.

22. Entä jos Jumala, vaikka hän tahtoo näyttää vihansa ja tehdä voimansa tiettäväksi, on suurella pitkämielisyydellä kärsinyt vihan astioita, jotka olivat valmiit häviöön,

Room. 2:4-5

Room. 2:4-5 Vai halveksitko hänen hyvyytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen?

5. Kovuudellasi ja sydämesi katumattomuudella sinä kartutat päällesi vihaa vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi,

23. ja on tehnyt sen saattaakseen kirkkautensa runsauden ilmi laupeuden astioissa, jotka hän on edeltävalmistanut kirkkauteen?

24. Ja sellaisiksi hän myös on kutsunut meidät, ei ainoastaan juutalaisista, vaan myös pakanoista,

Room. 3:29

Room. 3:29 Vai onko Jumala yksistään juutalaisten Jumala? Eikö pakanainkin? On pakanainkin,

25. niinkuin hän myös Hoosean kirjassa sanoo: Minä olen kutsuva kansakseni sen, joka ei ollut minun kansani, ja rakkaakseni sen, joka ei ollut minun rakkaani.

Hoos. 2:23 1. Piet. 2:10

Hoos. 2:23 Ja minä kylvän hänet itselleni tähän maahan, minä armahdan Loo-Ruhamaa ja sanon Loo-Ammille: 'Sinä olet minun kansani'; ja hän vastaa: 'Minun Jumalani.'

1Piet. 2:10 te, jotka ennen ette olleet kansa, mutta nyt olette Jumalan kansa, jotka ennen ette olleet armahdetut, mutta nyt olette armahdetut.

26. Ja on tapahtuva, että siinä paikassa, jossa heille on sanottu: 'Te ette ole minun kansani', siinä heitä kutsutaan elävän Jumalan lapsiksi.

Hoos. 1:10

Hoos. 1:10 Mutta israelilaisten luku on oleva niinkuin meren hiekka, jota ei voi mitata eikä lukea. Ja siinä paikassa, jossa heille on sanottu: 'Te ette ole minun kansani', heille sanotaan: 'Elävän Jumalan lapset!'

27. Mutta Esaias huudahtaa Israelista: Vaikka Israelin lapset olisivat luvultaan kuin meren hiekka, niin pelastuu heistä vain

jäännös.

1. Moos. 22:17 Jes. 10:22-23 Room. 11:5

1Moos. 22:17 minä runsaasti siunaan sinua ja teen sinun jälkeläistesi luvun paljoksi kuin taivaan tähdet ja hiekka, joka on meren rannalla, ja sinun jälkeläisesi valtaavat vihollistensa portit.

Jes. 10:22-23 Sillä vaikka sinun kansasi, Israel, olisi kuin meren hiekka, on siitä palajava ainoastaan jäännös. Päätetty on hävitys, joka tulee, vanhurskautta tulvillaan.

23. Sillä hävityksen ja tuomiopäätöksen panee Herra, Herra Sebaot, toimeen kaikessa maassa.

Room. 11:5 Samoin on nyt tänäkin aikana olemassa jäännös armon valinnan mukaan.

28. Sillä sanansa on Herra toteuttava maan päällä lopullisesti ja rutosti.

29. Niinkuin Esaias myös on ennustanut: Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meille siementä, niin meidän olisi käynyt niinkuin Sodoman, ja me olisimme tulleet Gomorran kaltaisiksi.

1. Moos. 19:24-25 Jes. 1:9 Jer. 50:40

1Moos. 19:24-25 Ja Herra antoi sataa Sodoman ja Gomorran päälle tulikiveä ja tulta, Herran tyköä taivaasta,

25. ja hävitti nämä kaupungit ynnä koko lakeuden sekä kaikki niiden kaupunkien asukkaat ja maan kasvullisuuden.

Jes. 1:9 Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meistä jäännöstä, olisi meidän käynyt pian kuin Sodoman, olisimme tulleet Gomorran kaltaisiksi.

Jer. 50:40 Niinkuin oli silloin, kun Jumala hävitti Sodoman ja Gomorran ja niiden naapurit, sanoo Herra, niin ei sielläkään ole kenkään asuva, ei yksikään ihmislapsi oleskeleva.

30. Mitä me siis sanomme? Että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat saavuttaneet vanhurskauden, mutta sen vanhurskauden, joka tulee uskosta;

Room. 10:20

Room. 10:20 Ja Esaias on rohkea ja sanoo: Minut ovat löytäneet ne, jotka eivät minua etsineet; minä olen ilmestynyt niille, jotka eivät minua kysyneet.

31. mutta Israel, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei ole sitä lakia saavuttanut.

Room. 10:2-3 Room. 11:7 Gal. 5:4

Room. 10:2-3 Sillä minä todistan heistä, että heillä on kiivaus Jumalan puolesta, mutta ei taidon mukaan;

3. sillä kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, eivät he ole alistuneet Jumalan vanhurskauden alle.

Room. 11:7 Miten siis on? Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut, mutta valitut ovat sen saavuttaneet; muut ovat paatuneet, Gal. 5:4 Te olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaiksi; te olette langenneet pois armosta.

32. Minkätähden? Sentähden, ettei se tapahtunut uskosta, vaan ikäänkuin teoista; sillä he loukkautuivat loukkauskiveen,

1. Kor. 1:23

1Kor. 1:23 me taas saarnaamme ristiinnaulittua Kristusta, joka on juutalaisille pahennus ja pakanoille hullutus,

33. niinkuin kirjoitettu on: Katso, minä panen Siioniin loukkauskiven ja kompastuksen kallion, ja joka häneen uskoo, se ei häpeään joudu.

Ps. 118:22 Jes. 8:14 Jes. 28:16 Matt. 21:42 Luuk. 2:34 Ap. t. 10:43 Room. 10:11 1. Piet. 2:6-8

Ps. 118:22 Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi.

Jes. 8:14 Ja hän on oleva pyhäkkö, hän loukkauskivi ja kompastuksen kallio molemmille Israelin huonekunnille, paula ja ansa Jerusalemin asukkaille.

Jes. 28:16 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä lasken Siioniin peruskiven, koetellun kiven, kalliin kulmakiven, lujasti perustetun; joka uskoo, se ei pakene.

Matt. 21:42 Jeesus sanoi heille: Ettekö ole koskaan lukeneet kirjoituksista: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi; Herralta tämä on tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme'?

Luuk. 2:34 Ja Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, hänen äidilleen: Katso, tämä on pantu lankeemukseksi ja nousemukseksi monelle Israelissa ja merkiksi, jota vastaan sanotaan

Ap. t. 10:43 Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta.

Room. 10:11 Sanoohan Raamattu: Ei yksikään, joka häneen uskoo, joudu häpeään.

1Piet. 2:6-8 Sillä Raamatussa sanotaan: Katso, minä lasken Siioniin valitun kiven, kalliin kulmakiven; ja joka häneen uskoo, ei ole häpeään joutuva.

7. Teille siis, jotka uskotte, se on kallis, mutta niille, jotka eivät usko, on se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, tullut kulmakiveksi

8. ja kompastuskiveksi ja loukkauskallioksi. Koska he eivät tottele sanaa, niin he kompastuvat; ja siihen heidät on pantukin.

10. Luku

1. Veljet, minä toivon sydämeistäni ja rukoilen Jumalaa heidän edestänsä, että he pelastuisivat.

Room. 9:3

Room. 9:3 Sillä minä soisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta veljieni hyväksi, jotka ovat minun sukulaisiani lihan puolesta,

2. Sillä minä todistan heistä, että heillä on kiivaus Jumalan puolesta, mutta ei taidon mukaan;

Ap. t. 22:3 Gal. 1:14

Ap. t. 22:3 Minä olen juutalainen, syntynyt Kilikian Tarsossa, mutta kasvatettu tässä kaupungissa ja Gamalielin jalkojen juuressa opetettu tarkkaan noudattamaan isien lakia; ja minä kiivailin Jumalan puolesta, niinkuin te kaikki tänä päivänä kiivailette.

Gal. 1:14 ja että edistyin juutalaisuudessa pitemmälle kuin monet samanikäiset heimossani ja ylen innokkaasti kiivailin isieni perinnäissääntöjen puolesta.

3. sillä kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, eivät he ole alistuneet Jumalan vanhurskauden alle.

Room. 9:30-32 Fil. 3:9

Room. 9:30-32 Mitä me siis sanomme? Että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat saavuttaneet vanhurskauden, mutta sen vanhurskauden, joka tulee uskosta;

31. mutta Israel, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei ole sitä lakia saavuttanut.

32. Minkätähden? Sentähden, ettei se tapahtunut uskosta, vaan ikäänkuin teoista; sillä he loukkautuivat loukkauskiveen,

Fil. 3:9 ja minun havaittasiin olevan hänessä ja omistavan, ei omaa vanhurskautta, sitä, joka laista tulee, vaan sen, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalasta uskon perusteella;

4. Sillä Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo.

Matt. 5:17 Ap. t. 13:38-39 2. Kor. 3:13 Gal. 3:24 Hebr. 8:13

Matt. 5:17 Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään.
Ap. t. 13:38-39 Olkoon siis teille tiettävä, miehet ja veljet, että hänen kauttansa julistetaan teille syntien anteeksiantamus
39. ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet Mooseksen lain kautta vanhurskaiksi tulla.
2Kor. 3:13 emmekä tee niinkuin Mooses, joka pani peitteen kasvoillensa, etteivät Israelin lapset näkisi sen loppua, mikä on katoavaista.
Gal. 3:24 Niinmuodoin on laista tullut meille kasvattaja Kristukseen, että me uskosta vanhurskaiksi tulisimme.
Hebr. 8:13 Sanoessaan uuden hän on julistanut ensimmäisen liiton vanhentuneeksi; mutta se, mikä vanhenee ja käy iälliseksi, on lähellä häviämistään.

5. Kirjoittaahan Mooses siitä vanhurskaudesta, joka laista tulee, että ihminen, joka sen täyttää, on siitä elävä.

3. Moos. 18:5 Hes. 20:11 Luuk. 10:28 Gal. 3:12

3Moos. 18:5 Noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni, sillä se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä. Minä olen Herra.
Hes. 20:11 niin minä annoin heille käskyni ja tein heille tiettäväksi oikeuteni: se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä.
Luuk. 10:28 Hän sanoi hänelle: Oikein vastasit; tee se, niin sinä saat elää.
Gal. 3:12 Mutta laki ei perustaudu uskoon, vaan: Joka ne täyttää, on niistä elävä.

6. Mutta se vanhurskaus, joka uskosta tulee, sanoo näin: Älä sano sydämässäsi: Kuka nousee taivaaseen? se on: tuomaan Kristusta alas,

5. Moos. 30:11-13 Joh. 3:13

5Moos. 30:11-13 Sillä tämä käsky, jonka minä tänä päivänä sinulle annan, ei ole sinulle vaikea täyttää eikä liian kaukana.
12. Se ei ole taivaassa, eikä sinun tarvitse sanoa: 'Kuka nousisi meidän puolestamme taivaaseen noutamaan sen meille ja julistaisi sen meille, että me sen täyttäisimme?'
13. Se ei ole meren takana, eikä sinun tarvitse sanoa: 'Kuka menisi meidän puolestamme meren taakse noutamaan sen meille ja julistaisi sen meille, että me sen täyttäisimme?'
Joh. 3:13 Ei kukaan ole noussut ylös taivaaseen, paitsi hän, joka taivaasta tuli alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa.

7. tahi: Kuka astuu alas syvyyteen? se on: nostamaan Kristusta kuolleista.

8. Mutta mitä se sanoo? Sana on sinua lähellä, sinun suussasi ja sinun sydämässäsi; se on se uskon sana, jota me saarnaamme.

5. Moos. 30:14

5Moos. 30:14 Vaan sana on sinua aivan lähellä, sinun suussasi ja sydämässäsi, niin että voit sen täyttää.

9. Sillä jos sinä tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämässäsi, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä pelastut;

Matt. 10:32 Luuk. 12:8 Ap. t. 16:31

Matt. 10:32 Sentähden, jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, minäkin tunnustan Isäni edessä, joka on taivaissa.

Luuk. 12:8 Mutta minä sanon teille: jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, myös Ihmisen Poika tunnustaa Jumalan enkelien edessä.

Ap. t. 16:31 Niin he sanoivat: Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut, niin myös sinun perhekuntasi.

10. sillä sydämen uskolla tullaan vanhurskaaksi ja suun tunnustuksella pelastutaan.

2. Kor. 4:13

2Kor. 4:13 Mutta koska meillä on sama uskon Henki, niinkuin kirjoitettu on: Minä uskon, sentähden minä puhun, niin mekin uskomme, ja sentähden me myös puhumme,

11. Sanoohan Raamattu: Ei yksikään, joka häneen uskoo, joudu häpeään.

Ps. 25:3 Jes. 28:16 Room. 9:33

Ps. 25:3 Ei yksikään, joka sinua odottaa, joudu häpeään; häpeään joutuvat ne, jotka ovat syyttä uskottomat.

Jes. 28:16 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä lasken Siioniin peruskiven, koetellun kiven, kalliin kulmakiven, lujasti perustetun; joka uskoo, se ei pakene.

Room. 9:33 niinkuin kirjoitettu on: Katso, minä panen Siioniin loukkaus-kiven ja kompastuksen kallion, ja joka häneen uskoo, se ei häpeään joudu.

12. Tässä ei ole erotusta juutalaisen eikä kreikkalaisen välillä; sillä yksi ja sama on kaikkien Herra, rikas antaja kaikille, jotka häntä avuksi huutavat.

Ap. t. 10:34-36 Room. 3:22-29 Ef. 1:7 Ef. 2:4,7 1. Tim. 2:3-6

Ap. t. 10:34-36 Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: Nyt minä totisesti käsitän, ettei Jumala katso henkilöön,

35. vaan että jokaisessa kansassa se, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen.

36. Sen sanan, jonka hän lähetti Israelin lapsille, julistaen evankeliumia rauhasta Jeesuksessa Kristuksessa, joka on kaikkien Herra, Room. 3:22-29 se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.

23. Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla

24. ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa,

25. jonka Jumala on asettanut armoistuimeksi uskon kautta hänen vereensä, osoittaaksensa vanhurskauttaan, koska hän oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit

26. jumalallisessa kärsivällisyydessään, osoittaaksensa vanhurskauttaan nykyajassa, sitä, että hän itse on vanhurskas ja vanhurskauttaa sen, jolla on usko Jeesukseen.

27. Missä siis on kerskaaminen? Se on suljettu pois. Minkä lain kautta? Tekojenکو lain? Ei, vaan uskon lain kautta.

28. Niin päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta, ilman lain tekoja.

29. Vai onko Jumala yksistään juutalaisten Jumala? Eikö pakanainkin? On pakanainkin,

Ef. 1:7 jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksisaaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan.

Ef. 2:4 mutta Jumala, joka on laupeudesta rikas, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut,

Ef. 2:7 osoittaakseen tulevina maailmanaikoina armonsa ylenpalttista runsautta, hyvydessään meitä kohtaan Kristuksessa Jeesuksessa.

1Tim. 2:3-6 Sillä se on hyvää ja otollista Jumalalle, meidän vapahtajallemme,

4. joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden.

5. Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus,

6. joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä, josta todistus oli annettava aikansa,

13. Sillä jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu.

Joel 2:32 Ap. t. 2:21

Joel 2:32 Ja jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu. Sillä Siionin vuorella ja Jerusalemissa ovat pelastuneet, niinkuin Herra on sanonut; ja pakooppäässeitten joukossa ovat ne, jotka Herra kutsuu.

Ap. t. 2:21 Ja on tapahtuva, että jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu.'

14. Mutta kuinka he huutavat avuksensa sitä, johon eivät usko? Ja kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Ja

kuinka he voivat kuulla, ellei ole julistajaa?

Ap. t. 8:31

Ap. t. 8:31 Niin hän sanoi: Kuinka minä voisın ymmärtää, ellei kukaan minua opasta? Ja hän pyysi Filippusta nousemaan ja istumaan viereensä.

15. Ja kuinka kukaan voi julistaa, ellei ketään lähetetä? Niinkuin kirjoitettu on: Kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka hyvää sanomaa julistavat!

Jes. 52:7 Naah. 1:15 Ef. 6:15

Jes. 52:7 Kuinka suloiset ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat, hänen, joka julistaa rauhaa, ilmoittaa hyvän sanoman, joka julistaa pelastusta, sanoo Siionille: Sinun Jumalasi on kuningas!

Nah. 1:15 Katso, jo ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat, hänen, joka julistaa rauhaa: Juhli, Juuda, juhliasi, maksa lupauksesi; sillä ei tule enää sinun kimppuusi turmiontuojaa, hän on hävitetty kokonansa.

Ef. 6:15 ja kenkinä jaloissanne alttius rauhan evankeliumille.

16. Mutta eivät kaikki ole olleet kuuliaisia evankeliumille. Sillä Esaias sanoo: Herra, kuka uskoo meidän saarnamme?

Jes. 53:1 Joh. 12:38

Jes. 53:1. Kuka uskoo meidän saarnamme, kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan?

Joh. 12:38 että kävisi toteen profeetta Esaiaan sana, jonka hän on sanonut: Herra, kuka uskoo meidän saarnamme, ja kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan?

17. Usko tulee siis kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta.

18. Mutta minä kysyn: eivätkö he ole kuulleet? Kyllä ovat: Heidän äänensä on kulkenut kaikkiin maihin, ja heidän sanansa maan piiriin ääriin.

Ps. 19:4-5 Jes. 49:6 Matt. 24:14 2. Kor. 2:14 Kol. 1:6,23

Ps. 19:4-5 Se ei ole puhetta, se ei ole kieltä, jonka ääni ei kuuluisi.

5. Niiden mittanuora ulottuu yli kaiken maan ja niiden sanat maanpiirin ääriin. Auringolle hän on tehnyt niihin majan.

Jes. 49:6 hän sanoo: Liian vähäistä on sinulle, joka olet minun palvelijani, kohottaa ennalleen Jaakobin sukukunnat ja tuoda takaisin Israelin säilyneet: minä panen sinut pakanain valkeudeksi, että minulta tulisi pelastus maan ääriin asti.

Matt. 24:14 Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa, todistukseksi kaikille kansoille; ja sitten tulee loppu.

2Kor. 2:14 Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka aina kuljettaa meitä voittosaatossa Kristuksessa ja meidän kauttamme joka paikassa tuo ilmi hänen tuntemisensa tuoksun!

Kol. 1:6 joka on tullut teidän tykönnne, niinkuin se on myös kaikessa maailmassa, missä se kantaa hedelmää ja kasvaa, samoin kuin teidänkin keskuudessanne siitä päivästä alkaen, jona te kuulitte ja opitte tuntemaan Jumalan armon totuudessa,

Kol. 1:23 jos te vain pysytte uskossa, siihen perustuneina ja siinä lujina, horjahtamatta pois sen evankeliumin toivosta, jonka olette kuulleet, jota on julistettu kaikessa luomakunnassa taivaan alla ja jonka palvelijaksi minä, Paavali, olen tullut.

19. Minä kysyn: eikö Israelilla ole ollut siitä tietoa? Ensiksi jo Mooses sanoo: Minä herätän teidän kiivautenne kansan kautta, joka ei ole kansa, ymmärtämättömän kansan kautta minä teitä kiihoitan.

5. Moos. 32:21

5Moos. 32:21 He ovat herättäneet minun kiivauteni jumalilla, jotka eivät jumalia ole, ovat vihoittaneet minut turhilla jumalillansa; niin minäkin herätän heidän kiivautensa kansalla, joka ei ole kansa, vihoitan heidät houkalla pakanakansalla.

20. Ja Esaias on rohkea ja sanoo: Minut ovat löytäneet ne, jotka eivät minua etsineet; minä olen ilmestynyt niille, jotka eivät minua kysyneet.

Jes. 65:1-2 Room. 9:30

Jes. 65:1-2 Minä olen suostunut niiden etsittäväksi, jotka eivät minua kysyneet, niiden löydettäväksi, jotka eivät minua etsineet; minä olen sanonut kansalle, joka ei ole otettu minun nimiini: Tässä minä olen, tässä minä olen!

2. Koko päivän minä olen ojentanut käsiäni uppiniskaista kansaa kohden, joka vaeltaa tietä, mikä ei ole hyvä, omain ajatustensa mukaan; Room. 9:30 Mitä me siis sanomme? Että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat saavuttaneet vanhurskauden, mutta sen vanhurskauden, joka tulee uskosta;

21. Mutta Israelista hän sanoo: Koko päivän minä olen ojentanut käsiäni tottelematonta ja uppiniskaista kansaa kohden.

11. Luku

1. Minä sanon siis: ei kaikei Jumala ole hyljännyt kansaansa? Pois se! Sillä olenhan minäkin israelilainen, Aabrahamin siementä, Benjaminin sukukuntaa.

5. Moos. 4:31 1. Sam. 12:22 Ps. 94:14 Jer. 31:37 2. Kor. 11:22 Fil. 3:5

5Moos. 4:31 Sillä Herra, sinun Jumalasi, on laupias Jumala. Hän ei jätä sinua eikä hukuta sinua; hän ei unhotta sinun isiesi kanssa tekemäänsä liittoa, jonka hän on heille valalla vahvistanut.

1Sam. 12:22 Suuren nimensä tähden Herra ei hylkää kansaansa, koska Herra on tahtonut tehdä teidät omaksi kansaksensa.

Ps. 94:14 Sillä Herra ei hylkää kansaansa eikä perintöosaansa heitä,

Jer. 31:37 Näin sanoo Herra: Jos voidaan mitata taivaat ylhäällä ja tutkia maan perustukset alhaalla, silloin vasta minä hylkään Israelin jälkeläiset kaikki, kaiken sen tähden, mitä he ovat tehneet, sanoo Herra.

2Kor. 11:22 He ovat hebrealaisia; minä myös. He ovat israelilaisia; minä myös. He ovat Aabrahamin siementä; minä myös.

Fil. 3:5 joka olen ympärileikattu kahdeksanpäiväisenä ja olen Israelin kansaa, Benjaminin sukukuntaa, hebrealainen hebrealaisista syntynyt, ollut lakiin nähden fariseus,

2. Ei Jumala ole hyljännyt kansaansa, jonka hän on edeltätuntenut. Vai ettekö tiedä, mitä Raamattu sanoo kertomuksessa Eliaasta, kuinka hän Jumalan edessä syyttää Israelia:

3. Herra, he ovat tappaneet sinun profeettasi ja hajottaneet sinun alttarisi, ja minä yksin olen jäänyt jäljelle, ja he väijyvät minun henkeäni?

1. Kun. 19:10,14

1Kun. 19:10 Hän vastasi: Minä olen kiivailemalla kiivaillut Herran, Jumalan Sebaotin, puolesta. Sillä israelilaiset ovat hyljänneet sinun liittosi, hajottaneet sinun alttarisi ja tappaneet miekalla sinun profeettasi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, mutta minunkin henkeäni he väijyvät, ottaaksensa sen.

1Kun. 19:14 Hän vastasi: Minä olen kiivailemalla kiivaillut Herran, Jumalan Sebaotin, puolesta. Sillä israelilaiset ovat hyljänneet sinun liittosi, hajottaneet sinun alttarisi ja tappaneet miekalla sinun profeettasi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, mutta minunkin henkeäni he väijyvät, ottaaksensa sen.

4. Mutta mitä sanoo hänelle Jumalan vastaus? Minä olen jättänyt itselleni seitsemäntuhatta miestä, jotka eivät ole notkistaneet polvea Baalille.

1. Kun. 19:18

1Kun. 19:18 Mutta minä jätän jäljelle Israeliin seitsemäntuhatta: kaikki polvet, jotka eivät ole notkistuneet Baalille, ja kaikki suut, jotka eivät ole hänelle suuta antaneet.

5. Samoin on nyt tänäkin aikana olemassa jäännös armon valinnan mukaan.

Sak. 13:8-9 Room. 9:27

Sak. 13:8-9 Ja näin on käyvä koko maassa, sanoo Herra: kaksi osaa siitä hävitetään ja saa surmansa, mutta kolmas osa siitä jää jäljelle. 9. Ja sen kolmannen osan minä vien tuleen; minä sulatan heidät, niinkuin hopea sulatetaan, ja koettelen heitä, niinkuin kulta koetellaan. He huutavat avuksi minun nimeäni, ja minä vastaan heille. Minä sanon: Se on minun kansani, ja se sanoo: Herra, minun Jumalani. Room. 9:27 Mutta Esaias huudahtaa Israelista: Vaikka Israelin lapset olisivat luvultaan kuin meren hiekka, niin pelastuu heistä vain jäännös.

6. Mutta jos valinta on armosta, niin se ei ole enää teoista, sillä silloin armo ei enää olisikaan armo.

5. Moos. 9:4-5 Room. 4:4-5 Gal. 3:18 Ef. 2:8

5Moos. 9:4-5 Kun Herra, sinun Jumalasi, työntää heidät sinun tieltäsi, niin älä ajattele sydämässäsi näin: 'Minun vanhurskauteni tähden Herra on tuonut minut ottamaan tämän maan omakseni.' Sillä näiden kansojen jumalattomuuden tähden Herra karkoittaa heidät sinun tieltäsi.

5. Et sinä vanhurskautesi ja oikeamielisyytesi tähden pääse ottamaan heidän maatansa omaksesi, vaan näiden kansojen jumalattomuuden tähden Herra, sinun Jumalasi, karkoittaa heidät sinun tieltäsi ja täyttääksensä, mitä Herra valalla vannoen on luvannut sinun isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille.

Room. 4:4-5 Mutta töitä tekevälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta,

5. mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi;

Gal. 3:18 Sillä jos perintö tulisi laista, niin se ei enää tulisikaan lupauksesta. Mutta Aabrahamille Jumala on sen lahjoittanut lupauksen kautta.

Ef. 2:8 Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja -

7. Miten siis on? Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut, mutta valitut ovat sen saavuttaneet; muut ovat paatuneet,

Room. 9:31 2. Kor. 3:14

Room. 9:31 mutta Israel, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei ole sitä lakia saavuttanut.

2Kor. 3:14 Mutta heidän mielensä paatuivat, sillä vielä tänäkin päivänä sama peite, vanhan liiton kirjoituksia luettaessa, pysyy poisottamatta, sillä vasta Kristuksessa se katoaa.

8. niinkuin kirjoitettu on: Jumala on antanut heille uneliaisuuden hengen, silmät, etteivät he näkisi, ja korvat, etteivät he kuulisi, tähän päivään asti.

5. Moos. 29:4 Jes. 6:9-10 Jes. 29:10 Hes. 12:2 Matt. 13:14 Luuk. 8:10 Joh. 12:40

5Moos. 29:4 Mutta tähän päivään asti Herra ei vielä ole antanut teille sydäntä ymmärtääksenne ja silmiä nähdäksenne ja korvia kuullaksenne.

Jes. 6:9-10 Niin hän sanoi: Mene ja sano tälle kansalle: 'Kuulemalla kuulkaa, älkääkä ymmärtäkö, näkemällä nähkää, älkääkä käsittäkö.'

10. Paaduta tämän kansan sydän, koveta sen korvat, sokaise sen silmät, ettei se näkisi silmillään, ei kuulisi korvillaan, ei ymmärtäisi sydämellään eikä kääntyisi ja parannetuksi tulisi.

Jes. 29:10 Sillä Herra on vuodattanut teidän päällenne raskaan unen hengen ja sulkenut teidän silmänne - profeettanne, ja peittänyt teidän pääanne - näkijänne.

Hes. 12:2 Ihmislapsi, sinä asut uppiniskaisen suvun keskellä, niiden, joilla on silmät nähdä, mutta eivät näe, ja korvat kuulla, mutta eivät kuule; sillä he ovat uppiniskainen suku.

Matt. 13:14 Ja heissä käy toteen Esaiaan ennustus, joka sanoo: 'Kuulemalla kuulkaa, älkääkä ymmärtäkö, ja näkemällä nähkää, älkääkä käsittäkö.'

Luuk. 8:10 Hän sanoi: Teidän on annettu tuntea Jumalan valtakunnan salaisuudet, mutta muille ne esitetään vertauksissa, että he, vaikka näkevät, eivät näkisi, ja vaikka kuulevat, eivät ymmärtäisi.

Joh. 12:40 Hän on sokaissut heidän silmänsä ja paaduttanut heidän sydämensä, että he eivät näkisi silmillään eivätkä ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.

9. Ja Daavid sanoo: Tulloon heidän pöytänsä heille paulaksi ja ansaksi ja lankeemukseksi ja kostoksi,

Ps. 69:23-24

Ps. 69:23-24 Tulloon heidän pöytänsä heille paulaksi, ansaksi noille suruttomille.

24. Soetkoot heidän silmänsä, niin etteivät näe, ja saata heidän lanteensa alati horjumaan.

10. soetkoot heidän silmänsä, etteivät he näkisi; ja paina yhäti heidän selkensä kumaraan.

11. Minä siis sanon: eivät kaiketi he ole sitä varten kompastuneet, että lankeaisivat? Pois se! Vaan heidän lankeemuksensa kautta

tuli pelastus pakanoille, että he itse syttyisivät kiivauteen.

5. Moos. 32:21 Matt. 22:8-9 Ap. t. 13:46 Ap. t. 18:6

5Moos. 32:21 He ovat herättäneet minun kiivauteni jumalilla, jotka eivät jumalia ole, ovat vihoittaneet minut turhilla jumalillansa; niin minäkin herätän heidän kiivautensa kansalla, joka ei ole kansa, vihoitan heidät houkalla pakanakansalla.

Matt. 22:8-9 Sitten hän sanoi palvelijoillensa: 'Häät ovat valmistetut, mutta kutsutut eivät olleet arvollisia.

9. Menkää siis teiden risteyksiin ja kutsukaa häihin, keitä tapaatte.'

Ap. t. 13:46 Silloin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkeasti ja sanoivat: Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava; mutta koska te työnnätte sen luotanne ettekä katso itseänne mahdollisiksi iankaikkiseen elämään, niin katso, me käännyimme pakanain puoleen.

Ap. t. 18:6 Mutta kun he vastustivat ja herjasivat, pudisti hän vaatteitansa ja sanoi heille: Tulkoon teidän verenne oman päänne päälle!

Viaton olen minä; tästedes minä menen pakanain tykö.

12. Mutta jos heidän lankeemuksensa on maailmalle rikkaudeksi ja heidän vajautensa pakanoille rikkaudeksi, kuinka paljoa enemmän heidän täyteytensä!

Jes. 49:22

Jes. 49:22 Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä nostan käteni kansakuntien puoleen, kohotan lippuni kansoja kohti, niin he tuovat sinun poikasi sylissänsä ja kantavat sinun tyttäresi olkapäillään.

13. Teille, pakanoille, minä sanon: Koska olen pakanain apostoli, pidän minä virkaani kunniaassa,

Ap. t. 9:15 Ap. t. 13:2 Ap. t. 22:21 Room. 15:16 Gal. 1:16 Gal. 2:2 Gal. 2:7,9 Ef. 3:8 1. Tim. 2:7 2. Tim. 1:11

Ap. t. 9:15 Mutta Herra sanoi hänelle: Mene; sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen.

Ap. t. 13:2 Ja heidän toimittaessaan palvelusta Herralle ja paastotessaan Pyhä Henki sanoi: Erottakaa minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä olen heidät kutsunut.

Ap. t. 22:21 Ja hän sanoi minulle: 'Mene, sillä minä lähetän sinut kauas pakanain tykö.'

Room. 15:16 sitä varten, että minä olisin Kristuksen Jeesuksen palvelija pakanain keskuudessa, papillisesti toimittaakseni Jumalan evankeliumin palvelusta, niin että pakanakansoista tulisi otollinen ja Pyhässä Hengessä pyhitetty uhri.

Gal. 1:16 ilmaista minussa Poikansa, että minä julistaisin evankeliumia hänestä pakanain seassa, niin minä heti alunpitäenkään en kysynyt

neuvoa lihalta ja vereltä,

Gal. 2:2 Mutta minä menin sinne ilmestyksen johdosta ja esitin heille sen evankeliumin, jota julistan pakanain keskuudessa; esitin sen yksityisesti arvokkaimmille heistä, etten ehkä juoksisi tai olisi juossut turhaan.

Gal. 2:7 vaan päinvastoin, kun näkivät, että minulle oli uskottu evankeliumin julistaminen ympärileikkaamattomille, samoin kuin Pietarille sen julistaminen ympärileikatuille -

Gal. 2:9 ja kun olivat tulleet tuntemaan sen armon, mikä oli minulle annettu, niin Jaakob ja Keefas ja Johannes, joita pidettiin pylväinä, antoivat minulle ja Barnabaalle yhteisen työn merkiksi kättä, mennäksemme, me pakanain keskuuteen ja he ympärileikattujen.

Ef. 3:8 Minulle, kaikista pyhistä halvimmalle, on annettu tämä armo: julistaa pakanoille evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta

1Tim. 2:7 ja sitä varten minä olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu - minä puhun totta, en valhettele - pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa.

2Tim. 1:11 jonka julistajaksi ja apostoliksi ja opettajaksi minä olen asetettu.

14. sytyttääkseni, jos mahdollista, kiivauteen niitä, jotka ovat minun heimolaisiani, ja pelastaakseni edes muutamia heistä.

Juud. 1:22-23

Juud. 1:22-23 Ja armahtakaa toisia, niitä, jotka epäilevät, pelastakaa heidät, tulesta temmaten;

23. toisia taas armahtakaa pelolla, inhoten lihan tahraamaa ihokastakin.

15. Sillä jos heidän hylkäämisensä on maailmalle sovituksesi, mitä heidän armoihin-ottamisensa on muuta kuin elämä kuolleista?

2. Kor. 5:18

2Kor. 5:18 Mutta kaikki on Jumalasta, joka on sovittanut meidät itsensä kanssa Kristuksen kautta ja antanut meille sovituksen viran.

16. Mutta jos uutisleipä on pyhä, niin on myös koko taikina, ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat.

3. Moos. 23:10 4. Moos. 15:19-21 Neh. 10:37 Hes. 44:30

3Moos. 23:10 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun te tulette siihen maahan, jonka minä teille annan, ja leikkaatte sen viljaa, niin viekää papille viljastanne uutislyhde.

4Moos. 15:19-219. niin syödessänne sen maan leipää antakaa Herralle anti.

20. Ensimmäisistä jyväröuheistänne antakaa kakku anniksi; antakaa se, niinkuin puimatantereelta annatte annin.

21. Ensimmäisistä jyväröuheistanne antakaa Herralle anti sukupolvesta sukupolveen.

Neh. 10:37 Me tuomme parhaat jyväröuheemme ja antimemme, parhaat kaikkinaisten puiden hedelmät, parhaan viinin ja öljyn papeille, Jumalamme temppelin kammioihin, ja maamme kymmenykset leeviläisille. Leeviläiset itse kantavat kymmenykset kaikista kaupungeista, missä meillä on maanviljelystä.

Hes. 44:30 Paras kaikesta uutisesta, kaikenlaatuisesta, ja kaikki annit, mitä laatua hyvänsä antinne ovatkin, tulevat papeille; ja parhaat jyväröuheistanne on teidän annettava papille, että sinä tuottaisit siunauksen huoneellesi.

17. Mutta jos muutamat oksista ovat taitetut pois ja sinä, joka olet metsäöljyppuu, olet oksastettu oikeiden oksien joukkoon ja olet päässyt niiden kanssa osalliseksi öljyppuun mehevästä juuresta,

Jer. 11:16 Ef. 2:12-13

Jer. 11:16 'Vihreä öljyppuu, ihana, kaunishedelmäinen' - sillä nimellä Herra sinua kutsui. Suuren jylinän pauhatessa hän sytytti sen tuleen, ja sen oksat turmeltuivat.

Ef. 2:12-13 että te siihen aikaan olitte ilman Kristusta, olitte vailla Israelin kansalaisoikeutta ja vieraat lupauksen liitoille, ilman toivoa ja ilman Jumalaa maailmassa;

13. mutta nyt, kun olette Kristuksessa Jeesuksessa, olette te, jotka ennen olitte kaukana, päässeet lähelle Kristuksen veressä.

18. niin älä ylpeile oksien rinnalla; mutta jos ylpeilet, niin et sinä kuitenkaan kannata juurta, vaan juuri kannattaa sinua.

Joh. 4:22

Joh. 4:22 Te kumarratte sitä, mitä ette tunne; me kumarramme sitä, minkä me tunnemme. Sillä pelastus on juutalaisista.

19. Sinä kaiketi sanonet: Ne oksat taitettiin pois, että minut oksastettaisiin.

20. Oikein; epäuskonsa tähden ne taitettiin pois, mutta sinä pysyt uskosi kautta. Älä ole ylpeä, vaan pelkää.

Sananl. 28:14 Jes. 66:2 1. Kor. 10:12 Fil. 2:12

Sananl. 28:14 Onnellinen se ihminen, joka aina on aralla tunnolla; mutta joka sydämensä paaduttaa, se onnettomuuteen lankeaa.

Jes. 66:2 Minun käteni on kaikki nämä tehnyt, ja niin ovat kaikki nämä syntyneet, sanoo Herra. Mutta minä katson sen puoleen, joka on nöyrä, jolla on särjetty henki ja arka tunto minun sanani edessä.

1Kor. 10:12 Sentähden, joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei lankea.

Fil. 2:12 Siis, rakkaani, samoin kuin aina olette olleet kuuliaisat, niin ahkeroikaa, ei ainoastaan niinkuin silloin, kun minä olin teidän

tykönänne, vaan paljoka enemmän nyt, kun olen poissa, pelolla ja vavistuksella, että pelastuisitte;

21. Sillä jos Jumala ei ole säästänyt luonnollisia oksia, ei hän ole säästävä sinuakaan.

2. Piet. 2:4-10

2Piet. 2:4-10 Sillä ei Jumala säästänyt enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan syöksi heidät syvyyteen, pimeyden kuiluihin, ja hylkäsi heidät tuomiota varten säilytettäväksi.

5. Eikä hän säästänyt muinaista maailmaa, vaikka varjelikin Nooan, vanhurskauden saarnaajan, ynnä seitsemän muuta, vaan antoi vedenpaisumuksen tulla jumalattomain maailman päälle.

6. Ja hän poltti poroksi Sodomian ja Gomorran kaupungit ja tuomitsi ne häviöön, asettaen ne varoitukseksi niille, jotka vastedes jumalattomasti elävät.

7. Kuitenkin hän pelasti hurskaan Lootin, jota rietasten vaellus irstaudessa vaivasi;

8. sillä asuessaan heidän keskuudessaan tuo hurskas mies kiusaantui hurskaassa sielussaan joka päivä heidän pahain tekojensa tähden, joita hänen täytyi nähdä ja kuulla.

9. Näin Herra tietää pelastaa jumaliset kiusauksesta, mutta tuomion päivään säilyttää rangaistuksen alaisina väärät,

10. ja varsinkin ne, jotka lihan jäljessä kulkevat saastaisissa himoissa ja ylenkatsovat herrauden. Nuo uhkarohkeat, itserakkaat eivät kammo herjata henkivaltoja,

22. Katso siis Jumalan hyvyttä ja ankaruutta: Jumalan ankaruutta langenneita kohtaan, mutta hänen hyvyttänsä sinua kohtaan, jos hänen hyvydessänsä pysyt; muutoin sinutkin hakataan pois.

Joh. 15:2 Hebr. 3:14

Joh. 15:2 Jokaisen oksan minussa, joka ei kannu hedelmää, hän karsii pois; ja jokaisen, joka kantaa hedelmää, hän puhdistaa, että se kantaisi runsaamman hedelmän.

Hebr. 3:14 sillä me olemme tulleet osallisiksi Kristuksesta, kunhan vain pysymme luottamuksessa, joka meillä alussa oli, vahvoina loppuun asti.

23. Mutta nuo toisetkin, jos eivät jää epäuskoonsa, tulevat oksastettaviksi, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan ne jälleen.

2. Kor. 3:16

2Kor. 3:16 mutta kun heidän sydämensä kääntyy Herran tykö, otetaan peite pois.

24. Sillä jos sinä olet leikattu luonnollisesta metsäöljyvuusta ja vasten luontoa oksastettu jaloon öljyvuuhun, kuinka paljoa enemmän nämä luonnolliset oksat tulevat oksastettaviksi omaan öljyvuuhunsa!

25. Sillä minä en tahdo, veljet - ettette olisi oman viisautenne varassa - pitää teitä tietämättöminä tästä salaisuudesta, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus - hamaan siihen asti, kunnes pakanain täysi luku on sisälle tullut,

Luuk. 21:24 Joh. 10:16 2. Kor. 3:14

Luuk. 21:24 ja he kaatuvat miekan terään, heidät viedään vangeiksi kaikkien kansojen sekaan, ja Jerusalem on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat täyttyvät.

Joh. 10:16 Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä lammastarhasta; myös niitä tulee minun johdattaa, ja ne saavat kuulla minun ääneni, ja on oleva yksi lauma ja yksi paimen.

2Kor. 3:14 Mutta heidän mielensä paatuivat, sillä vielä tänäkin päivänä sama peite, vanhan liiton kirjoituksia luettaessa, pysyy poisottamatta, sillä vasta Kristuksessa se katoaa.

26. ja niin kaikki Israel on pelastuva, niinkuin kirjoitettu on: Siionista on tuleva pelastaja, hän poistaa jumalattoman menon Jaakobista.

5. Moos. 4:30 Ps. 14:7 Jes. 59:20 Matt. 23:39

5Moos. 4:30 Kun olet ahdistuksessa ja kaikki tämä kohtaa sinua aikojen lopussa, niin sinä palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö ja kuulet hänen ääntänsä.

Ps. 14:7 Oi, että Israelin pelastus tulisi Siionista! Kun Herra kääntää kansansa kohtalon, silloin Jaakob riemuitsee, Israel iloitsee.

Jes. 59:20 Mutta Siionille se tulee lunastajana, niille Jaakobissa, jotka synnistä kääntyvät, sanoo Herra.

Matt. 23:39 Sillä minä sanon teille: tästedes te ette näe minua, ennenkuin sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen.'

27. Ja tämä on oleva minun liittoni heidän kanssaan, kun minä otan pois heidän syntinsä.

Jes. 27:9 Jer. 31:31,33 Hebr. 8:8 Hebr. 10:16

Jes. 27:9 Sentähden sovitetaan Jaakobin pahat teot sillä, ja se on hänen syntiensä poistamisen täysi hedelmä, että hän tekee kaikki alttarikivet rikottujen kalkkikivien kaltaisiksi: eivät kohoa enää asera-karsikot eivätkä auringonpatsaat.

Jer. 31:31 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton;

Jer. 31:33 Vaan tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa niiden päivien tultua, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän sisimpäänsä ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä; ja niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.

Hebr. 8:8 Sillä moittien heitä hän sanoo: Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton,

Hebr. 10:16 Tämä on se liitto, jonka minä näiden päivien jälkeen teen heidän kanssaan, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän sydämiinsä ja kirjoitan ne heidän mieleensä;

28. Evankeliumin kannalta he kyllä ovat vihollisia teidän tähtenne, mutta valinnan kannalta he ovat rakastettuja isien tähden.

5. Moos. 10:15

5Moos. 10:15 Mutta ainoastaan sinun isiisi Herra mielistyi ja rakasti heitä; ja hän valitsi omikseen heidän jälkeläisensä, hän valitsi teidät kaikista kansoista, niinkuin yhä vielä on.

29. Sillä ei Jumala armolahjojansa ja kutsumistansa kadu.

4. Moos. 23:19 2. Tim. 2:13

4Moos. 23:19 Ei Jumala ole ihminen, niin että hän valhettelisi, eikä ihmislapsi, että hän katuisi. Sanoisiko hän jotakin eikä sitä tekisi, puhuisiko jotakin eikä sitä täyttäisi?

2Tim. 2:13 jos me olemme uskottomat, pysyy kuitenkin hän uskollisena; sillä itseänsä kieltää hän ei saata.

30. Samoin kuin te ennen olitte Jumalalle tottelemattomia, mutta nyt olette saaneet laupeuden näiden tottelemattomuuden kautta,

31. samoin nämäkin nyt ovat olleet tottelemattomia, että myös he teille tulleen armahtamisen kautta nyt saisivat laupeuden.

32. Sillä Jumala on sulkenut kaikki tottelemattomuuteen, että hän kaikkia armahtaisi.

Room. 3:9 Room. 3:19,23 Gal. 3:22 1. Tim. 2:4

Room. 3:9 Miten siis on? Olemmeko me parempia? Emme suinkaan. Mehän olemme edellä osoittaneet, että kaikki, niin hyvin juutalaiset kuin kreikkalaiset, ovat synnin alla,

Room. 3:19 Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä;

Room. 3:23 Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla

Gal. 3:22 Mutta Raamattu on sulkenut kaikki synnin alle, että se, mikä luvattu oli, annettaisiin uskosta Jeesukseen Kristukseen niille, jotka uskovat.

1Tim. 2:4 joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden.

33. Oi sitä Jumalan rikkauden ja viisauden ja tiedon syvyyttä! Kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä!

Job 11:7 Ps. 36:6-7 Jes. 45:15 Viis 17:1

Job 11:7 Sinäkö käsittäisit Jumalan tutkimattomuuden tahi pääsisit Kaikkivaltiaan täydellisyydestä perille?

Ps. 36:6-7 Herra, sinun armosi ulottuu taivasiin, sinun totuutesi pilviin asti.

7. Sinun vanhurskautesi on kuin Jumalan vuoret, sinun tuomiosi niinkuin suuri syvyys, ihmistä ja eläintä sinä autat, Herra.

Jes. 45:15 Totisesti, sinä olet salattu Jumala, sinä Israelin Jumala, sinä Vapahtaja.

Viis 17:1 Suuret ja tutkimattomat ovat sinun tuomiosi: sentähden joutuivat harhaan ymmärtämättömät sielut.

34. Sillä kuka on tuntenut Herran mielen? Tai kuka on ollut hänen neuvonantajansa?

Job 15:8 Job 36:22 Ps. 92:6 Jes. 40:13 Jer. 23:18 Viis 9:13 1. Kor. 2:16

Job 15:8 Oletko sinä kuulijana Jumalan neuvottelussa ja anastatko viisauden itsellesi?

Job 36:22 Katso, Jumala on korkea, valliten voimassansa; kuka on hänen kaltaisensa opettaja?

Ps. 92:6 Kuinka suuret ovat sinun tekosi, Herra! Sinun ajatuksesi ovat ylen syvät.

Jes. 40:13 Kuka on Herran Henkeä ohjannut, ollut hänen neuvonantajansa ja opettajansa?

Jer. 23:18 Mutta kuka on seisonut Herran neuvottelussa ja nähnyt ja kuullut hänen sanansa? Kuka on tarkannut ja kuullut hänen sanansa?

Viis 9:13 Sillä kuka ihminen tuntee Jumalan aivoitukset taikka kuka voi tutkia, mitä Herra tahtoo?

1Kor. 2:16 Sillä: kuka on tullut tuntemaan Herran mielen, niin että voisi neuvoa häntä? Mutta meillä on Kristuksen mieli.

35. Tai kuka on ensin antanut hänelle jotakin, joka olisi tälle korvattava?

Job 35:7 Job 41:2

Job 35:7 Jos olet vanhurskas, mitä sillä hänelle annat, tahi ottaako hän mitään sinun kädestäsi?

Job 41:2 Kuka on minulle ensin antanut jotakin, joka minun olisi korvattava? Mitä kaiken taivaan alla on, se on minun.

36. Sillä hänestä ja hänen kauttansa ja häneen on kaikki; hänelle kunnia iankaikkisesti! Amen.

1. Kor. 8:6 Kol. 1:16 Ilm. 4:11

1Kor. 8:6 niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi Jumala, Isä, josta kaikki on ja johon me olemme luodut, ja yksi Herra, Jeesus Kristus, jonka kautta kaikki on, niin myös me hänen kauttansa.

Kol. 1:16 Sillä hänessä luotiin kaikki, mikä taivaissa ja mikä maan päällä on, näkyväiset ja näkymättömät, olkoot ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja, kaikki on luotu hänen kauttansa ja häneen,

Ilm. 4:11 Sinä, meidän Herramme ja meidän Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki, ja sinun tahdostasi ne ovat olemassa ja ovat luodut.

12. Luku

1. Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne.

Room. 6:13 1. Kor. 6:13,20

Room. 6:13 älkääkä antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itsenne, kuolleista eläviksi tulleina, Jumalalle, ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle.

1Kor. 6:13 Ruoka on vatsaa varten ja vatsa ruokaa varten; ja Jumala on tekevä lopun niin toisesta kuin toisestakin. Mutta ruumis ei ole haureutta varten, vaan Herraa varten, ja Herra ruumista varten;

1Kor. 6:20 Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne.

2. Älkääkä mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne, mikä on Jumalan tahto, mikä hyvää ja otollista ja täydellistä.

Gal. 1:4 Ef. 4:23 Ef. 5:10,17 Kol. 1:9 1. Tess. 4:3 1. Piet. 1:14 1. Joh. 2:15

Gal. 1:4 joka antoi itsensä alttiiksi meidän syntiemme tähden, pelastaaksensa meidät nykyisestä pahasta maailmanajasta meidän Jumalamme ja Isämme tahdon mukaan!

Ef. 4:23 ja uudistua mielenne hengeltä

Ef. 5:10 ja tutkikaa, mikä on otollista Herralle;

Ef. 5:17 Älkää sentähden olko mielettömät, vaan ymmärtäkää, mikä Herran tahto on.

Kol. 1:9 Sentähden emme mekään, siitä päivästä alkaen, jona sen kuulimme, ole lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että tulisitte täyteen hänen tahtonsa tuntemista kaikessa hengellisessä viisaudessa ja ymmärtämisessä,

1Tess. 4:3 Sillä tämä on Jumalan tahto, teidän pyhityksenne, että kartatte haureutta,

1Piet. 1:14 Niinkuin kuuliaisten lasten tulee, älkää mukautuko niiden himojen mukaan, joissa te ennen, tietämättömyytenne aikana, elitte,

1Joh. 2:15 Älkää rakastako maailmaa älkääkä sitä, mikä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, niin Isän rakkaus ei ole hänessä.

3. Sillä sen armon kautta, mikä minulle on annettu, minä sanon teille jokaiselle, ettei tule ajatella itsestänsä enempää, kuin ajatella sopii, vaan ajatella kohtuullisesti, sen uskonmäärän mukaan, minkä Jumala on kullekin suonut.

Matt. 25:15 Room. 1:5 1. Kor. 12:11 2. Kor. 10:13 Ef. 4:7

Matt. 25:15 yhdelle hän antoi viisi leiviskää, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykynsä mukaan, ja lähti muille maille.

Room. 1:5 jonka kautta me olemme saaneet armon ja apostolinviran, että syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeänsä kohtaan kaikissa pakanakansoissa,

1Kor. 12:11 Mutta kaiken tämän vaikuttaa yksi ja sama Henki, jakaen kullekin erikseen, niinkuin tahtoo.

2Kor. 10:13 Me taas emme rupea kerskaamaan yli määrän, vaan ainoastaan sen määrätyn vaikutusalan mukaan, minkä Jumala on asettanut meille määräksi, ulottuaksemme teihinkin asti.

Ef. 4:7 Mutta itsekullekin meistä on armo annettu Kristuksen lahjan mitan mukaan.

4. Sillä niinkuin meillä yhdessä ruumiissa on monta jäsentä, mutta kaikilla jäsenillä ei ole sama tehtävä,

1. Kor. 12:12,27 Ef. 4:16

1Kor. 12:12 Sillä niinkuin ruumis on yksi ja siinä on monta jäsentä, mutta kaikki ruumiin jäsenet, vaikka niitä on monta, ovat yksi ruumis, niin on Kristuskin;

1Kor. 12:27 Mutta te olette Kristuksen ruumis ja kukin osaltanne hänen jäseniänsä.

Ef. 4:16 josta koko ruumis, yhteen liitettynä ja koossa pysyen jokaisen jänteensä avulla, kasvaa rakentuakseen rakkaudessa sen voiman määrän mukaan, mikä kullakin osalla on.

5. niin me, vaikka meitä on monta, olemme yksi ruumis Kristuksessa, mutta itsekukin olemme toistemme jäseniä;

1. Kor. 10:17 Ef. 1:23 Ef. 4:25 Ef. 5:23 Kol. 1:24

1Kor. 10:17 Koska leipä on yksi, niin me monet olemme yksi ruumis; sillä me olemme kaikki tuosta yhdestä leivästä osalliset.
Ef. 1:23 joka on hänen ruumiinsa, hänen täyteytensä, joka kaikki kaikissa täyttää. Ef. 4:25 Pankaa sentähden pois valhe ja puhukaa totta, kukin lähimmäisensä kanssa, sillä me olemme toinen toisemme jäseniä.
Ef. 5:23 sillä mies on vaimon pää, niinkuin myös Kristus on seurakunnan pää, hän, ruumiin vapahtaja.
Kol. 1:24 Nyt minä iloitsen kärsiessäni teidän tähtenne, ja mikä vielä puuttuu Kristuksen ahdistuksista, sen minä täytän lihassani hänen ruumiinsa hyväksi, joka on seurakunta,

6. ja meillä on erilaisia armolahjoja sen armon mukaan, mikä meille on annettu; jos jollakin on profetoimisen lahja, käyttäköön sitä sen mukaan, kuin hänellä uskoa on;

1. Kor. 12:4 Ef. 4:11 1. Piet. 4:10-11

1Kor. 12:4 Armolahjat ovat moninaiset, mutta Henki on sama;

Ef. 4:11 Ja hän antoi muutamat apostoleiksi, toiset profeetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi,
1Piet. 4:10-11 Palvelkaa toisianne, kukin sillä armolahjalla, minkä on saanut, Jumalan moninaisen armon hyvinä huoneenhaltijoina.
11. Jos joku puhuu, puhukoon niinkuin Jumalan sanoja; jos joku palvelee, palvelkoon sen voiman mukaan, minkä Jumala antaa, että Jumala tulisi kaikessa kirkastetuksi Jeesuksen Kristuksen kautta. Hänen on kunnia ja valta aina ja iankaikkisesti. Amen.

7. jos virka, pitäköön virastaan vaarin; jos joku opettaa, olkoon uskollinen opettamisessaan;

1. Tim. 4:16

1Tim. 4:16 Valvo itseäsi ja opetustasi, ole siinä kestävä; sillä jos sen teet, olet pelastava sekä itsesi että ne, jotka sinua kuulevat.

8. jos kehoittaa, niin kehoittamisessaan; joka antaa, antakoon vakaasta sydäimestä; joka on johtaja, johtakoon toimellisesti; joka laupeutta harjoittaa, tehköön sen iloiten.

5. Moos. 15:7 Matt. 6:1-3 Ap. t. 20:28 2. Kor. 8:2 2. Kor. 9:7 1. Piet. 5:2

5Moos. 15:7 Jos sinun keskuudessasi on joku köyhä, joku veljesi jossakin porttiesi sisäpuolella siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin älä kovenna sydäntäsi äläkä sulje kättäsi köyhältä veljeltäsi,

Matt. 6:1-3 Kavahtakaa, ettette harjoita vanhurskauttanne ihmisten nähden, että he teitä katselisivat; muutoin ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa.

2. Sentähden, kun annat almuja, älä soitata torvea edelläsi, niinkuin ulkokullatut tekevät synagoogissa ja kaduilla saadakseen ylistystä ihmisiltä. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.

3. Vaan kun sinä almua annat, älköön vasen kätesi tietäkö, mitä oikea kätesi tekee,

Ap. t. 20:28 Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä on itselleen ansainnut.

2Kor. 8:2 että, vaikka he olivatkin monessa ahdistuksen koetuksessa, niin oli heidän ilonsa heidän suuressa köyhyydessäänkin niin ylenpalttinen, että he alttiisti antoivat runsaita lahjoja.

2Kor. 9:7 Antakoon kukin, niinkuin hänen sydämensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa.

1Piet. 5:2 kaitkaa teille uskottua Jumalan laumaa, ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, ei häpeällisen voiton tähden, vaan sydämen halusta,

9. Olkoon rakkaus vilpittön, kammokaa pahaa, riippukaa hyvässä kiinni.

Ps. 34:15 Ps. 37:27 Ps. 97:10 Aam. 5:15 2. Kor. 6:6 1. Piet. 1:22 1. Piet. 4:8 1. Joh. 4:7

Ps. 34:15 vältä pahaa ja tee hyvää, etsi rauhaa ja pyri siihen.

Ps. 37:27 Karta pahaa ja tee hyvää, niin sinä pysyt iankaikkisesti.

Ps. 97:10 Te, jotka Herraa rakastatte, vihatkaa pahaa. Hän varjelee hurskasten sielut, jumalattomien kädestä hän heidät pelastaa.

Aam. 5:15 Vihatkaa pahaa ja rakastakaa hyvää ja saattakaa oikeus voimaan portissa: ehkäpä Herra, Jumala Sebaot, armahtaa Joosefin jäännöstä.

2Kor. 6:6 puhtaudessa, tiedossa, pitkämielisyydessä, ystävällisyydessä, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa,

1Piet. 1:22 Puhdistakaa sielunne totuuden kuuliaisuudessa vilpittömään veljenrakkauteen ja rakastakaa toisianne hartaasti puhtaasta sydäimestä,

1Piet. 4:8 Ennen kaikkea olkoon teidän rakkautenne toisianne kohtaan harras, sillä rakkaus peittää syntien paljouden.

1Joh. 4:7 Rakkaani, rakastakaamme toinen toistamme, sillä rakkaus on Jumalasta; ja jokainen, joka rakastaa, on Jumalasta syntynyt ja tuntee Jumalan.

10. Olkaa veljellisessä rakkaudessa helläsydämiset toisianne kohtaan; toinen toisenne kunnioittamisessa kilpaillkaa keskenänne.

Fil. 2:3 1. Tess. 4:9 Hebr. 13:1 1. Piet. 1:22 1. Piet. 2:17 2. Piet. 1:7

Fil. 2:3 ettekä tee mitään itsekkyydestä tai turhan kunnian pyynnöstä, vaan että nöyryydessä pidätte toista parempana kuin itseänne

1Tess. 4:9 Veljellisestä rakkaudesta ei ole tarvis teille kirjoittaa; sillä itse te olette Jumalalta oppineet rakastamaan toisianne;

Hebr. 13:1. Pysyköön veljellinen rakkaus.

1Piet. 1:22 Puhdistakaa sielunne totuuden kuuliaisuudessa vilpittömään veljenrakkauteen ja rakastakaa toisianne hartaasti puhtaasta sydäimestä,

1Piet. 2:17 Kunnioittakaa kaikkia, rakastakaa veljiä, peljätkää Jumalaa, kunnioittakaa kuningasta.

2Piet. 1:7 jumalaisuudessa veljellistä rakkautta, veljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta.

11. Älkää harrastuksessanne olko veltot; olkaa hengessä palavat; palvelkaa Herraa.

Ap. t. 18:25 Ilm. 3:15-16

Ap. t. 18:25 Tälle oli opetettu Herran tie, ja hän puhui palavana hengessä ja opetti tarkoin Jeesuksesta, mutta tunsii ainoastaan Johanneksen kasteen.

Ilm. 3:15-16 Minä tiedän sinun tekosi: sinä et ole kylmä etkä palava; oi, jospa olisit kylmä tai palava!

16. Mutta nyt, koska olet penseä, etkä ole palava etkä kylmä, olen minä oksentava sinut suustani ulos.

12. Olkaa toivossa iloiset, ahdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestäväät.

Luuk. 10:20 Luuk. 18:1 Ap. t. 1:14 Ap. t. 2:42 Room. 15:13 Ef. 6:18 Kol. 4:2 1. Tess. 5:16-17 Hebr. 10:35-36 Hebr. 12:1 Jaak. 5:7

Luuk. 10:20 Älkää kuitenkaan siitä iloitko, että henget ovat teille alamaiset, vaan iloitkaa siitä, että teidän nimenne ovat kirjoitettuina taivaissa.

Luuk. 18:1. Ja hän puhui heille vertauksen siitä, että heidän tuli aina rukoilla eikä väsyä.

Ap. t. 1:14 Nämä kaikki pysyivät yksimielisesti rukouksessa vaimojen kanssa ja Marian, Jeesuksen äidin, kanssa ja Jeesuksen veljien kanssa.

Ap. t. 2:42 Ja he pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksissa.

Room. 15:13 Mutta toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, niin että teillä olisi runsas toivo Pyhän Hengen voiman kautta.

Ef. 6:18 Ja tehkää tämä kaikella rukouksella ja anomisella, rukoillen joka aika Hengessä ja sitä varten valvoen kaikessa kestäväisyydessä ja anomisessa kaikkien pyhien puolesta;

Kol. 4:2 Olkaa kestäväiset rukouksessa ja siinä kiittäen valvokaa,

1Tess. 5:16-17 Olkaa aina iloiset.

17. Rukoilkaa lakkaamatta.

Hebr. 10:35-36 Älkää siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri.

36. Sillä te tarvitsette kestäväisyyttä, tehdäksenne Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä luvattu on.

Hebr. 12:1. Sentähden, kun meillä on näin suuri pilvi todistajia ympärillämme, pankaaamme mekin pois kaikki, mikä meitä painaa, ja synti, joka niin helposti meidät kietoo, ja juoskaamme kestävinä edessämme olevassa kilvoituksessa, Jaak. 5:7 Niin olkaa kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso, peltomies odottaa maan kallista hedelmää, kärsivällisesti sitä vartoen, kunnes saa syksyisen sateen ja keväisen.

13. Pitäkää pyhien tarpeet ominanne; harrastakaa vieraanvaraisuutta.

Matt. 25:35 1. Kor. 16:1 Hebr. 13:2 1. Piet. 4:9

Matt. 25:35 Sillä minun oli nälkä, ja te annoitte minulle syödä; minun oli jano, ja te annoitte minulle juoda; minä olin outo, ja te otitte minut huoneeseenne;

1Kor. 16:1. Mitä tulee keräykseen pyhiä varten, niin tehkää tekin samalla tavoin, kuin minä olen määrännyt Galatian seurakunnille.

Hebr. 13:2 Älkää unhottako vieraanvaraisuutta; sillä sitä osoittamalla muutamat ovat tietämättään saaneet pitää enkeleitä vierainaan.

1Piet. 4:9 Olkaa vieraanvaraisia toinen toistanne kohtaan, nurkumatta.

14. Siunatkaa vainoojianne, siunatkaa, älkääkää kirotko.

Matt. 5:44 Luuk. 6:28 1. Kor. 4:12 1. Piet. 3:9

Matt. 5:44 Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka teitä vainoavat,

Luuk. 6:28 siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat, rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä parjaavat.

1Kor. 4:12 me näemme vaivaa tehden työtä omin käsin. Meitä herjataan, mutta me siunaamme: meitä vainotaan, mutta me kestämmme;

1Piet. 3:9 Älkää kostako pahaa pahalla, älkää herjausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa; sillä siihen te olette kutsututkin, että siunauksen perisitte.

15. Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.

Siir 7:34,35 Luuk. 1:58

Siir 7:34,35 Älä ole poissa itkevien luota, vaan sure surevien kanssa.

35. Älä ole hidas käymään sairaita katsomassa, sillä senkaltaisesta saat osaksesi rakkauden.

Luuk. 1:58 Ja kun hänen naapurinsa ja sukulaisensa kuulivat, että Herra oli tehnyt hänelle suuren laupeuden, iloitsivat he hänen kanssansa.

16. Olkaa keskenänne yksimieliset. Älkää korkeita mielitelkö, vaan tyytykää alhaisiin oloihin. Älkää olko itsemielestänne viisaita.

Ps. 131:1 Sananl. 3:7 Jes. 5:21 Room. 15:5 1. Kor. 1:10 2. Kor. 13:11 Fil. 2:2

Ps. 131:1. Matkalaulu; Daavidin virsi. Herra, minun sydämeni ei ole ylpeä, eivät minun silmäni ole korskeat, enkä minä tavoittele asioita, jotka ovat minulle ylen suuret ja käsittämättömät.

Sananl. 3:7 Älä ole viisas omissa silmissäsi. Pelkää Herraa ja karta pahaa.

Jes. 5:21 Voi niitä, jotka ovat viisaita omissa silmissään ja ymmärtäväisiä omasta mielestänsä!

Room. 15:5 Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teille, että olisitte yksimieliset keskenänne, Kristuksen Jeesuksen mielen mukaan,

1Kor. 1:10 Mutta minä kehoitan teitä, veljet, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeen, että kaikki olisitte puheessa yksimieliset ettekä suvaitsisi riitaisuuksia keskuudessanne, vaan pysyisitte sovinnossa ja teillä olisi sama mieli ja sama ajatus.

2Kor. 13:11 Lopuksi, veljet, iloitkaa, tulkaa täydellisiksi, ottakaa vastaan kehoituksia, olkaa yhtä mieltä, eläkää sovussa, niin rakkauden ja rauhan Jumala on oleva teidän kanssanne.

Fil. 2:2 niin tehkää minun iloni täydelliseksi siten, että olette samaa mieltä, että teillä on sama rakkaus, että olette sopuisat ja yksimieliset

17. Älkää kenellekään pahaa pahalla kostako. Ahkeroikaa sitä, mikä on hyvää kaikkien ihmisten edessä.

3. Moos. 19:18 Sananl. 20:22 Matt. 5:39 2. Kor. 8:21 1. Piet. 3:9

3Moos. 19:18 Älä kosta äläkä pidä vihaa kansasi lapsia vastaan, vaan rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi. Minä olen Herra.

Sananl. 20:22 Älä sano: Minä koston pahan; odota Herraa, hän auttaa sinua.

Matt. 5:39 Mutta minä sanon teille: älkää tehkö pahalle vastarintaa; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin;

2Kor. 8:21 Sillä me ahkeroitsemme sitä, mikä on hyvää ei ainoastaan Herran, vaan myös ihmisten edessä.

1Piet. 3:9 Älkää kostako pahaa pahalla, älkää herjausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa; sillä siihen te olette kutsututkin, että siunauksen perisitte.

18. Jos mahdollista on ja mikäli teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien ihmisten kanssa.

Mark. 9:50 Hebr. 12:14

Mark. 9:50 Suola on hyvä; mutta jos suola käy suolattomaksi, millä te sen maustatte? Olkoon teillä suola itsessänne, ja pitäkää keskenänne rauha.

Hebr. 12:14 Pyrkikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa;

19. Älkää itse kostako, rakkaani, vaan antakaa sijaa Jumalan vihalle, sillä kirjoitettu on: Minun on kosto, minä olen maksava, sanoo Herra.

5. Moos. 32:35 Ps. 94:1 Sananl. 24:29 Luuk. 6:29 2. Tess. 1:6 Hebr. 10:30

5Moos. 32:35 Minun on kosto ja rankaiseminen, säästetty siksi ajaksi, jolloin heidän jalkansa horjuu. Sillä heidän onnettomuutensa päivä on lähellä, ja mikä heitä odottaa, se tulee rientäen.

Ps. 94:1. Sinä koston Jumala, Herra, sinä koston Jumala, ilmesty kirkkaudessa.

Sananl. 24:29 Älä sano: Niinkuin hän teki minulle, niin teen minä hänelle, minä kostan miehelle hänen tekojensa mukaan.

Luuk. 6:29 Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa hänelle toinenkin, ja jos joku ottaa sinulta vaipan, älä häneltä kiellä ihokastasikaan.

2Tess. 1:6 koskapa Jumala katsoo oikeaksi kostaa ahdistuksella niille, jotka teitä ahdistavat,

Hebr. 10:30 Sillä me tunnemme hänet, joka on sanonut: Minun on kosto, minä olen maksava; ja vielä: Herra on tuomitseva kansansa.

20. Vaan jos vihamiehelläsi on nälkä, ruoki häntä, jos hänellä on jano, juota häntä, sillä näin tehden sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle.

2. Moos. 23:4-5 Sananl. 25:21-22 Matt. 5:44

2Moos. 23:4-5 Jos tapaat vihollisesi härän tai aasin eksesissä, niin saata se hänelle takaisin.

5. Jos näet vihamiehen aasin makaavan kuormansa alla, niin älä jätä häntä auttamatta, vaan auta häntä sitä päästämään.

Sananl. 25:21-22 Jos vihamiehelläsi on nälkä, anna hänelle leipää syödä, ja jos hänellä on jano, anna hänelle vettä juoda.

22. Sillä niin sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle, ja Herra sen sinulle palkitsee.

Matt. 5:44 Mutta minä sanon teille: rakastakaa vihollisianne ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka teitä vainoavat,

21. Älä anna pahan itseäsi voittaa, vaan voita sinä paha hyvällä.

1. Sam. 24:18

1Sam. 24:18 Ja hän sanoi Daavidille: Sinä olet minua vanhurskaampi, sillä sinä olet tehnyt minulle hyvää, vaikka minä olen tehnyt sinulle paha.

13. Luku

1. Jokainen olkoon alamainen sille esivallalle, jonka vallan alla hän on. Sillä ei ole esivaltaa muutoin kuin Jumalalta; ne, jotka ovat, ovat Jumalan asettamat.

Sananl. 8:15-16 Dan. 4:22 Joh. 19:11 Tiit. 3:1 1. Piet. 2:13

Sananl. 8:15-16 Minun avullani kuninkaat hallitsevat, ruhtinaat säädöksensä vanhurskaasti säätävät.

16. Minun avullani päämiehet vallitsevat ja ylhäiset, maan tuomarit kaikki.

Dan. 4:22 Sinut ajetaan pois ihmisten seasta, ja kedon eläinten parissa on sinun asuinpaikkasi oleva; sinä joudut syömään ruohoa niinkuin raavaat, ja sinä olet kastuva taivaan kasteesta; ja niin on sinulta kuluva seitsemän aikaa, kunnes tulet tuntemaan, että Korkein hallitsee ihmisten valtakuntaa ja antaa sen, kenelle hän tahtoo.

Joh. 19:11 Jeesus vastasi: Sinulla ei olisi mitään valtaa minuun, ellei sitä olisi annettu sinulle ylhäältä. Sentähden on sen synty suurempi, joka jätti minut sinun käsiisi.

Tit. 3:1. Muistuta heitä olemaan hallituksille ja esivalloille alamaiset, kuuliaiset, kaikkiin hyviin tekoihin valmiit,

1Piet. 2:13 Olkaa alamaiset kaikelle inhimilliselle järjestykselle Herran tähden, niin hyvin kuninkaalle, joka on ylin,

2. Sentähden, joka asettuu esivaltaa vastaan, se nousee Jumalan säätämystä vastaan; mutta jotka nousevat vastaan, tuottavat itsellensä tuomion.

Sananl. 24:21-22

Sananl. 24:21-22 Pelkää, poikani, Herraa ja kuningasta, älä sekaannu kapinallisten seuraan.

22. Sillä yhtäkkiä tulee heille onnettomuus, tuomio - kuka tietää milloin - toisille niinkuin toisillekin.

3. Sillä hallitusmiehet eivät ole niiden pelkona, jotka tekevät hyvää, vaan niiden, jotka tekevät paha. Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, niin tee sitä, mikä hyvää on, ja sinä saat siltä kiitoksen;

4. sillä se on Jumalan palvelija, sinulle hyväksi. Mutta jos paha teet, niin pelkää; sillä se ei miekkaa turhaan kannan, koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka paha tekee.

5. Siksi tulee olla alamainen, ei ainoastaan rangaistuksen tähden, vaan myös omantunnon tähden.

6. Sentähdenhan te verojakin maksatte. Sillä he ovat Jumalan palvelusmiehiä, ahkeroiden virassansa juuri sitä varten.

Luuk. 20:25

Luuk. 20:25 Niin hän sanoi heille: Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on.

7. Antakaa kaikille, mitä annettava on: kenelle vero, sille vero, kenelle tulli, sille tulli, kenelle pelko, sille pelko, kenelle kunnia, sille kunnia.

Matt. 22:21

Matt. 22:21 He vastasivat: Keisarin. Silloin hän sanoi heille: Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on.

8. Älkää olko kenellekään mitään velkaa, muuta kuin että toisianne rakastatte; sillä joka toistansa rakastaa, se on lain täyttänyt.

Matt. 7:12

Matt. 7:12 Sentähden, kaikki, mitä te tahdotte ihmisten teille tekevän, tehkää myös te samoin heille; sillä tämä on laki ja profeetat.

9. Sillä nämä: Älä tee huorin, älä tapa, älä varasta, älä himoitse, ja mikä muu käsky tahansa, ne sisältyvät kaikki tähän sanaan: Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.

2. Moos. 20:13-17 3. Moos. 19:18 Matt. 19:18-19 Mark. 12:31 Luuk. 10:27

2Moos. 20:13-17 Älä tapa.

14. Älä tee huorin.

15. Älä varasta.

16. Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi.

17. Älä himoitse lähimmäisesi huonetta. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa äläkä hänen palvelijaansa, palvelijatartaan, härkäänsä, aasiansa äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.

3Moos. 19:18 Älä kosta äläkä pidä vihaa kansasi lapsia vastaan, vaan rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi. Minä olen Herra.

Matt. 19:18-19 Hän sanoi hänelle: Mitkä? Jeesus sanoi: Nämä: 'Älä tapa', 'Älä tee huorin', 'Älä varasta', 'Älä sano väärää todistusta',

19. 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi'.

Mark. 12:31 Toinen on tämä: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.' Ei ole mitään käskyä, suurempaa kuin nämä.

Luuk. 10:27 Hän vastasi ja sanoi: Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi ja kaikesta mielestäsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.

10. Rakkaus ei tee lähimmäiselle mitään pahaa. Sentähden on rakkaus lain täyttämys.

Matt. 22:40 1. Kor. 13:4-7 Gal. 5:14 Kol. 3:14 1. Tim. 1:5 Jaak. 2:8

Matt. 22:40 Näissä kahdessa käskyssä riippuu kaikki laki ja profeetat.

1Kor. 13:4-7 Rakkaus on pitkämielinen, rakkaus on lempeä; rakkaus ei kadehdi, ei kerskaa, ei pöyhkeile,

5. ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaansa, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa,

6. ei iloitse vääryydestä, vaan iloitsee yhdessä totuuden kanssa;

7. kaikki se peittää, kaikki se uskoo, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii.

Gal. 5:14 Sillä kaikki laki on täytetty yhdessä käskysanassa, tässä: Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.

Kol. 3:14 Mutta kaiken tämän lisäksi pukeutukaa rakkauteen, mikä on täydellisyyden side.

1Tim. 1:5 Mutta käskyn päämäärä on rakkaus, joka tulee puhtaasta sydämestä ja hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta.

Jaak. 2:8 Vaan jos täytätte kuninkaallisen lain Raamatun mukaan: Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi, niin te hyvin teette;

11. Ja tehkää tämä, koska tunnette tämän ajan, että jo on hetki teidän unesta nousta; sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun uskoon tulimme.

1. Kor. 15:34 Ef. 5:14 1. Tess. 5:6-8

1Kor. 15:34 Raitistukaa oikealla tavalla, älkääkä syntiä tehkö; sillä niitä on, joilla ei ole mitään tietoa Jumalasta. Teidän häpeäksenne minä tämän sanon.

Ef. 5:14 Sentähden sanotaan: Heräjä sinä, joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee!

1Tess. 5:6-8 Älkäämme siis nukkuko niinkuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit.

7. Sillä ne, jotka nukkuvat, ne yöllä nukkuvat, ja jotka juovat itsensä juovuksiin, ne yöllä juovuksissa ovat.

8. Mutta me, jotka olemme päivän lapsia, olkaamme raittiit, ja olkoon pukunamme uskon ja rakkauden haarniska ja kypärinämme pelastuksen toivo.

12. Yö on pitkälle kulunut, ja päivä on lähellä. Pankaamme sentähden pois pimeyden teot, ja pukeutukaamme valkeuden varuksiin.

Ef. 5:11 Kol. 3:8 1. Tess. 5:4-5 1. Joh. 2:8

Ef. 5:11 älköönkä teillä olko mitään osallisuutta pimeyden hedelmättömiin tekoihin, vaan päinvastoin nuhdelkaakin niistä.

Kol. 3:8 Mutta nyt pankaa tekin pois ne kaikki: viha, kiivastus, pahuus, herjaus ja häpeällinen puhe suustanne.

1Tess. 5:4-5 Mutta te, veljet, ette ole pimeydessä, niin että se päivä voisi yllättää teidät niinkuin varas;

5. sillä kaikki te olette valkeuden lapsia ja päivän lapsia; me emme ole yön emmekä pimeyden lapsia.

1Joh. 2:8 Ja kuitenkin minä kirjoitan teille uuden käskyn, sen, mikä on totta hänessä ja teissä; sillä pimeys katoaa, ja totinen valkeus jo loistaa.

13. Vaeltakaamme säädyllyisesti, niinkuin päivällä, ei mässäyksissä ja juomingeissa, ei haureudessa ja irstaudessa, ei riidassa ja kateudessa,

Sananl. 23:20 Luuk. 21:34 1. Kor. 6:9-10 Gal. 5:19,21 Ef. 5:3,18 Fil. 4:8 1. Piet. 4:3 Jaak. 3:14

Sananl. 23:20 Älä oleskele viininjuomarien parissa äläkä lihansyömärien.

Luuk. 21:34 Mutta pitäkää vaari itsestänne, ettei teidän sydämiänne raskauta päihtymys ja juoppous eikä elatuksen murheet, niin että se päivä yllättää teidät äkkiarvaamatta

1Kor. 6:9-10 Vai ettekö tiedä, etteivät väärät saa periä Jumalan valtakuntaa? Älkää eksykö. Eivät huorintekijät, ei epäjumalanpalvelijat, ei avionrikkojat, ei hekumoitsijat eikä miehimyksset,

10. eivät varkaat, ei ahneet, ei juomarit, ei pilkkaajat eivätkä anastajat saa periä Jumalan valtakuntaa.

Gal. 5:19 Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaus,

Gal. 5:21 kateus, juomingit, mässäykset ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, että ne, jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa.

Ef. 5:3 Mutta haureutta ja minkäänlaista saastaisuutta tai ahneutta älköön edes mainittako teidän keskuudessanne - niinkuin pyhien sopii -

Ef. 5:18 Älkääkä juopuko viinistä, sillä siitä tulee irstas meno, vaan täyttykää Hengellä,

Fil. 4:8 Ja vielä, veljet, kaikki, mikä on totta, mikä kunnioitettavaa, mikä oikeaa, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvältä kuuluvaa, jos on jokin avu ja jos on jotakin kiitettävää, sitä ajatelkaa;

1Piet. 4:3 Riittäähän, että menneen ajan olette täyttäneet pakanain tahtoa vaeltaessanne irstaudessa, himoissa, juoppoudessa, mässäyksissä, juomingeissa ja kauheassa epäjumalain palvelemisessä.

Jaak. 3:14 Mutta jos teillä on katkera kiivaus ja riitaisuus sydämässänne, niin älkää kerskatko älkääkä valhetelko totuutta vastaan.

14. vaan pukekaa päällemme Herra Jeesus Kristus, älkääkä niin pitkö lihastanne huolta, että himot heräävät.

1. Kor. 9:27 Gal. 3:27 Gal. 5:16 Ef. 4:22-24 Kol. 3:10 1. Piet. 2:11 1. Joh. 2:16

1Kor. 9:27 vaan minä kuritan ruumistani ja masennan sitä, etten minä, joka muille saarnaan, itse ehkä joutuisi hyljättäväksi.

Gal. 3:27 Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällemme pukeneet.

Gal. 5:16 Minä sanon: vaeltakaa Hengessä, niin ette lihan himoa täytä.

Ef. 4:22-24 että teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himoja seuraten,

23. ja uudistua mielenne hengeltä

24. ja pukea päällemme uusi ihminen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen.

Kol. 3:10 ja pukeutuneet uuteen, joka uudistuu tietoon, Luojansa kuvan mukaan.

1Piet. 2:11 Rakkaani, niinkuin outoja ja muukalaisia minä kehoitan teitä pidättymään lihallisista himoista, jotka sotivat sielua vastaan,

1Joh. 2:16 Sillä kaikki, mikä maailmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän korskeus, se ei ole Isästä, vaan maailmasta.

14. Luku

1. Heikkouskoista hoivatkaa, rupeamatta väittelemään mielipiteistä.

Ap. t. 20:35 Room. 15:1 1. Kor. 9:22

Ap. t. 20:35 Kaikessa minä olen osoittanut teille, että näin työtä tehden tulee huolehtia heikoista ja muistaa nämä Herran Jeesuksen sanat, jotka hän itse sanoi: 'Autuaampi on antaa kuin ottaa.'

Room. 15:1. Mutta meidän, vahvojen, tulee kantaa heikkojen vajavaisuuksia, eikä elää itsellemme mieliksi.

1Kor. 9:22 heikoille minä olen ollut heikko, voittaakseni heikot; kaikille minä olen ollut kaikkea, pelastaakseni edes muutamia.

2. Toinen uskoo saavansa syödä kaikkea, mutta toinen, joka on heikko, syö vihanneksia.

1. Moos. 1:29 1. Moos. 9:3

1Moos. 1:29 Ja Jumala sanoi: Katso, minä annan teille kaikkinaiset siementä tekevät ruohot, joita kasvaa kaikkialla maan päällä, ja kaikki puut, joissa on siementä tekevä hedelmä; olkoot ne teille ravinnoksi.

1Moos. 9:3 Kaikki, mikä liikkuu ja elää, olkoon teille ravinnoksi; niinkuin minä olen antanut teille viheriäiset kasvit, niin minä annan teille myös tämän kaiken.

3. Joka syö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö; ja joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on ottanut hänet hoivaansa.

Kol. 2:16

Kol. 2:16 Älköön siis kukaan teitä tuomitko syömisestä tai juomisesta, älköön myös minkään juhlan tai uudenkuun tai sapatin johdosta,

4. Mikä sinä olet tuomitsemaan toisen palvelijaa? Oman isäntänsä edessä hän seisoo tai kaatuu; mutta hän on pysyvä pystyssä, sillä Herra on voimallinen hänet pystyssä pitämään.

Matt. 7:1 Jaak. 4:12

Matt. 7:1. Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi;

Jaak. 4:12 Yksi on lainsäätäjät ja tuomari, hän, joka voi pelastaa ja hukuttaa; mutta kuka olet sinä, joka tuomitset lähimmäisesi?

5. Toinen pitää yhden päivän toista parempana, toinen pitää kaikki päivät yhtä hyvinä; kukin olkoon omassa mielessään täysin varma.

Gal. 4:10

Gal. 4:10 Te otatte vaarin päivistä ja kuukausista ja juhla-ajoista ja vuosista.

6. Joka valikoi päiviä, se valikoi Herran tähden; ja joka syö, se syö Herran tähden, sillä hän kiittää Jumalaa; ja joka ei syö, se on Herran tähden syömättä ja kiittää Jumalaa.

5. Moos. 8:10 1. Kor. 10:30-31 1. Tim. 4:3-4

5Moos. 8:10 Kun sinä syöt ja tulet ravituksi, niin ylistä Herraa, sinun Jumalaasi, siitä hyvästä maasta, jonka hän on antanut sinulle.

1Kor. 10:30-31 Jos minä sen kiittäen nautin, miksi minua herjataan siitä, mistä kiitän?

31. Söittepä siis tai joitte tai teittepä mitä hyvänsä, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi.

1Tim. 4:3-4 ja jotka kieltävät menemästä naimisiin ja nauttimasta ruokia, mitkä Jumala on luonut niiden nautittavaksi kiitoksella, jotka uskovat ja ovat tulleet totuuden tuntemaan.

4. Sillä kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää, eikä mikään ole hyljättävää, kun se kiitoksella vastaanotetaan;

7. Sillä ei kukaan meistä elä itsellensä, eikä kukaan kuole itsellensä.

2. Kor. 5:15 1. Piet. 4:2

2Kor. 5:15 ja hän on kuollut kaikkien edestä, että ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen, vaan hänelle, joka heidän edestään on kuollut

ja ylösnoussut.

1Piet. 4:2 ettette enää eläisi tätä lihassa vielä elettävää aikaa ihmisten himojen mukaan, vaan Jumalan tahdon mukaan.

8. Jos me elämme, niin elämme Herralle, ja jos kuolemme, niin kuolemme Herralle. Sentähden, elimmepä tai kuolimme, niin me olemme Herran omat.

Gal. 2:20 1. Tess. 5:10

Gal. 2:20 ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni.

1Tess. 5:10 joka on kuollut meidän edestämme, että me, valvoimmepä tai nukuimme, eläisimme yhdessä hänen kanssaan.

9. Sillä sitä varten Kristus kuoli ja heräsi eloon, että hän olisi sekä kuolleitten että elävien Herra.

Ap. t. 10:36,42 2. Kor. 5:15

Ap. t. 10:36 Sen sanan, jonka hän lähetti Israelin lapsille, julistaen evankeliumia rauhasta Jeesuksessa Kristuksessa, joka on kaikkien Herra,

Ap. t. 10:42 Ja hän käski meidän saarnata kansalle ja todistaa, että hän on se, jonka Jumala on asettanut elävien ja kuolleitten tuomariksi.
2Kor. 5:15 ja hän on kuollut kaikkien edestä, että ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen, vaan hänelle, joka heidän edestään on kuollut ja ylösnoussut.

10. Mutta sinä, minkätähden sinä tuomitset veljeäsi? Taikka sinä toinen, minkätähden sinä halveksit veljeäsi? Sillä kaikki meidät asetetaan Jumalan tuomioistuimen eteen.

Matt. 25:31-32 Luuk. 6:37 Ap. t. 17:31 2. Kor. 5:10

Matt. 25:31-32 Mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle.

32. Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat, ja hän erottaa toiset toisista, niinkuin paimen erottaa lampaat vuohista.

Luuk. 6:37 Älkääkä tuomitko, niin ei teitäkään tuomita; älkää kadotustuomiota lausuko, niin ei teillekään kadotustuomiota lausuta.

Antakaa anteeksi, niin teillekin anteeksi annetaan.

Ap. t. 17:31 Sillä hän on säätänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiirin vanhurskaudessa sen miehen kautta, jonka hän siihen on

määrännyt; ja hän on antanut kaikille siitä vakuuden, herättämällä hänet kuolleista.

2Kor. 5:10 Sillä kaikkien meidän pitää ilmestymän Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi sen mukaan, kuin hän ruumiissa ollessaan on tehnyt, joko hyvää tai paha.

11. Sillä kirjoitettu on: Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minun edessäni pitää jokaisen polven notkistuman ja jokaisen kielen ylistämän Jumalaa.

Jes. 45:23 Fil. 2:10-11

Jes. 45:23 Minä olen vannonut itse kauttani, minun suustani on lähtenyt totuus, peruuttamaton sana: Minun edessäni pitää kaikkien polvien notkistuman, minulle jokaisen kielen valansa vannoman.

Fil. 2:10-11 niin että kaikkien polvien pitää Jeesuksen nimeen notkistuman, sekä niitten, jotka taivaissa ovat, että niitten, jotka maan päällä ovat, ja niitten, jotka maan alla ovat,

11. ja jokaisen kielen pitää tunnustaman Isän Jumalan kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra.

12. Niin on siis meidän jokaisen tehtävä Jumalalle tili itsestämme.

Matt. 12:36 Room. 2:6 1. Piet. 4:5

Matt. 12:36 Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, minkä ihmiset puhuvat, pitää heidän tekemän tili tuomiopäivänä.

Room. 2:6 hänen, joka antaa kullekin hänen tekojensa mukaan:

1Piet. 4:5 Mutta heidän on tehtävä tili hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

13. Älkäämme siis enää toisiamme tuomitko, vaan päättäkää pikemmin olla panematta veljenne eteen loukkauskiveä tai langetusta.

Matt. 18:7-9 1. Kor. 8:9 1. Kor. 10:32 2. Kor. 6:3

Matt. 18:7-9 Voi maailmaa viettelysten tähden! Viettelysten täytyy kyllä tulla; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta viettelys tulee!

8. Mutta jos sinun kätesi tai jalkasi viettelee sinua, hakkaa se pois ja heitä luotasi; parempi on sinulle, että käsipuolena tai jalkapuolena pääset elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat kädet tai molemmat jalat tallella, heitetään iankaikkiseen tuleen.

9. Ja jos sinun silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi; parempi on sinun silmäpuolena mennä elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat silmät tallella, heitetään helvetin tuleen.

1Kor. 8:9 Katsokaa kuitenkin, ettei tämä vapautenne koidu heikoille loukkaukseksi.

1Kor. 10:32 Älkää olko pahennukseksi juutalaisille, älkää kreikkalaisille älkääkään Jumalan seurakunnalle,

2Kor. 6:3 Me emme missään kohden anna aihetta pahennukseen, ettei virkaamme moitittaisi,

14. Minä tiedän ja olen varma Herrassa Jeesuksessa, ettei mikään ole epäpyhää itsessään; vaan ainoastaan sille, joka pitää jotakin epäpyhänä, sille se on epäpyhää.

Matt. 15:11 Ap. t. 10:15 1. Kor. 8:7 1. Kor. 10:25-26 1. Tim. 4:4-5 Tiit. 1:15

Matt. 15:11 Ei saastuta ihmistä se, mikä menee suusta sisään; vaan mikä suusta käy ulos, se saastuttaa ihmisen.

Ap. t. 10:15 Ja taas ääni sanoi hänelle toistamiseen: Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi.

1Kor. 8:7 Mutta ei ole kaikilla tätä tietoa, vaan tottumuksesta epäjumaliin muutamat vielä nytkin syövät uhrilihaa ikäänkuin epäjumalille uhrattuna, ja heidän omatuntonsa, joka on heikko, tahrantuu siitä.

1Kor. 10:25-26 Syökää kaikkea, mitä lihakaupassa myydään, kyselemättä mitään omantunnon tähden,

26. sillä: Herran on maa ja kaikki, mitä siinä on.

1Tim. 4:4-5 Sillä kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää, eikä mikään ole hyljättävää, kun se kiitoksella vastaanotetaan;

5. sillä se pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella.

Tit. 1:15 Kaikki on puhdasta puhtaille; mutta saastaisille ja uskottomille ei mikään ole puhdasta, vaan heidän sekä mielensä että omatuntonsa on saastainen.

15. Mutta jos veljesi tulee murheelliseksi ruokasi tähden, niin sinä et enää vaella rakkauden mukaan. Älä saata ruuallasi turmioon sitä, jonka edestä Kristus on kuollut.

1. Kor. 8:11

1Kor. 8:11 Sinun tietosi kautta turmeltuu silloin tuo heikko, sinun veljesi, jonka tähden Kristus on kuollut.

16. Älkää siis antako sen hyvän, mikä teillä on, joutua herjattavaksi;

Tiit. 2:5

Tit. 2:5 olemaan siveitä, puhtaita, kotinsa hoitajia, hyviä, miehilleen alamaisia, ettei Jumalan sana pilkatuksi tulisi.

17. sillä ei Jumalan valtakunta ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä.

Luuk. 17:20 Room. 5:1 1. Kor. 8:8 Gal. 5:22

Luuk. 17:20 Ja kun fariseukset kysyivät häneltä, milloin Jumalan valtakunta oli tuleva, vastasi hän heille ja sanoi: Ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla,

Room. 5:1. Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,

1Kor. 8:8 Mutta ruoka ei lähennä meitä Jumalaan; jos olemme syömättä, emme siitä vahingoitu; jos syömme, emme siitä hyödy.

Gal. 5:22 Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsensähillitseminen.

18. Joka tässä kohden palvelee Kristusta, se on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen.

19. Niin tavoitelkaamme siis sitä, mikä edistää rauhaa ja keskinäistä rakentumistamme.

Room. 15:2 Hebr. 12:14

Room. 15:2 Olkoon kukin meistä lähimmäiselleen mieliksi hänen parhaaksensa, että hän rakentuisi.

Hebr. 12:14 Pyrkikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa;

20. Älä ruuan tähden turmele Jumalan työtä. Kaikki tosin on puhdasta, mutta sille ihmiselle, joka syö tuntoansa loukaten, se on paha.

21. Hyvä on olla lihaa syömättä ja viiniä juomatta ja karttaa sitä, mistä veljesi loukkaantuu tai joutuu lankeemukseen tai heikoksi tulee.

1. Kor. 8:13

1Kor. 8:13 Sentähden, jos ruoka on viettelykseksi veljelleni, en minä ikinä enää syö lihaa, etten olisi viettelykseksi veljelleni.

22. Pidä sinä itselläsi Jumalan edessä se usko, mikä sinulla on. Onnellinen on se, joka ei tuomitse itseään siitä, minkä hän oikeaksi havaitsee;

1. Joh. 3:21

1Joh. 3:21 Rakkaani, jos sydämemme ei syytä meitä, niin meillä on uskallus Jumalaan,

23. mutta joka epäröi ja kuitenkin syö, on tuomittu, koska se ei tapahdu uskosta; sillä kaikki, mikä ei ole uskosta, on syntiä.

Mark. 16:16

Mark. 16:16 Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.

15. Luku

1. Mutta meidän, vahvojen, tulee kantaa heikkojen vajavaisuuksia, eikä elää itsellemme mieliksi.

Room. 14:1 1. Kor. 9:19,22 Gal. 6:2 1. Tess. 5:14

Room. 14:1. Heikkouskoista hoivatkaa, rupeamatta väittelemään mielipiteistä.

1Kor. 9:19 Sillä vaikka minä olen riippumaton kaikista, olen tehnyt itseni kaikkien palvelijaksi, voittaakseni niin monta kuin suinkin,

1Kor. 9:22 heikoille minä olen ollut heikko, voittaakseni heikot; kaikille minä olen ollut kaikkea, pelastaakseni edes muutamia.

Gal. 6:2 Kantakaa toistenne kuormia, ja niin te täytätte Kristuksen lain.

1Tess. 5:14 Me kehoitamme teitä, veljet: nuhdelkaa kurittomia, rohkaiskaa alakuloisia, holhotkaa heikkoja, olkaa pitkämieliset kaikkia kohtaan.

2. Olkoon kukin meistä lähimmäiselleen mieliksi hänen parhaaksensa, että hän rakentuisi.

Fil. 2:4

Fil. 2:4 ja että katsotte kukin, ette vain omaanne, vaan toistenkin parasta.

3. Sillä ei Kristuskaan elänyt itsellensä mieliksi, vaan niinkuin kirjoitettu on: Niiden herjaukset, jotka sinua herjaavat, ovat sattuneet minuun.

Ps. 69:9-10 Joh. 6:38 Fil. 2:5

Ps. 69:9-10 Veljilleni minä olen tullut vieraaksi, olen tullut oudoksi äitini lapsille.

10. Sillä kiivaus sinun huoneesi puolesta on minut kuluttanut, ja niiden herjaukset, jotka sinua herjaavat, ovat sattuneet minuun.

Joh. 6:38 Sillä minä olen tullut taivaasta, en tekemään omaa tahtoani, vaan hänen tahtonsa, joka on minut lähettänyt.

Fil. 2:5 Olkoon teillä se mieli, joka myös Kristuksella Jeesuksella oli,

4. Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyyden ja Raamatun lohdutuksen kautta olisi toivo.

Ps. 119:50 Room. 4:23 1. Kor. 10:11 2. Tim. 3:16

Ps. 119:50 Se on minun lohdutukseni kurjuudessa, että sinun lupauksesi minua virvoittaa.

Room. 4:23 Mutta ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että se hänelle luettiin,

1Kor. 10:11 Tämä, mikä tapahtui heille, on esikuvallista ja on kirjoitettu varoitukseksi meille, joille maailman aikojen loppu on tullut.

2Tim. 3:16 Jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, on myös hyödyllinen opetuksiksi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa,

5. Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teille, että olisitte yksimieliset keskenänne, Kristuksen Jeesuksen mielen mukaan,

Joh. 17:21 Room. 12:16 1. Kor. 1:10 Fil. 2:2

Joh. 17:21 että he kaikki olisivat yhtä, niinkuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa, että hekin meissä olisivat, niin että maailma uskoisi, että sinä olet minut lähettänyt.

Room. 12:16 Olkaa keskenänne yksimieliset. Älkää korkeita mieliteköt, vaan tyytykää alhaisiin oloihin. Älkää olko itsemielestänne viisaita.

1Kor. 1:10 Mutta minä kehoitan teitä, veljet, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeen, että kaikki olisitte puheessa yksimieliset ettekä suvaitsisi riitaisuuksia keskuudessanne, vaan pysyisitte sovinnossa ja teillä olisi sama mieli ja sama ajatus.

Fil. 2:2 niin tehkää minun iloni täydelliseksi siten, että olette samaa mieltä, että teillä on sama rakkaus, että olette sopuisat ja yksimieliset

6. niin että te yksimielisesti ja yhdestä suusta ylistäisitte Jumalaa ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen isää.

Ap. t. 4:24

Ap. t. 4:24 Sen kuultuansa he yksimielisesti korottivat äänensä Jumalan puoleen ja sanoivat: Herra, sinä, joka olet tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on!

7. Hoivatkaa sentähden toinen toistanne, niinkuin Kristuskin on teidät hoivaansa ottanut Jumalan kunniaksi.

Room. 14:3

Room. 14:3 Joka syö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö; ja joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on ottanut hänet hoivaansa.

8. Sillä minä sanon, että Kristus on tullut ympärileikattujen palvelijaksi Jumalan totuuden tähden, vahvistaaksensa isille annetut lupaukset,

Matt. 15:24 Ap. t. 3:25-26

Matt. 15:24 Hän vastasi ja sanoi: Minua ei ole lähetetty muitten kuin Israelin huoneen kadonneitten lammasten tykö.

Ap. t. 3:25-26 Te olette profeettain ja sen liiton lapsia, jonka Jumala teki meidän isiemme kanssa sanoen Aabrahamille: 'Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki maan sukukunnat.'

26. Teille ensiksi Jumala on herättänyt Poikansa ja lähettänyt hänet siunaamaan teitä, kun käännytte itsekukin pois pahuudestanne.

9. mutta että pakanat laupeuden tähden ovat ylistäneet Jumalaa, niinkuin kirjoitettu on: Sentähden minä ylistän sinua pakanain seassa ja veisaan kiitosta sinun nimellesi.

2. Sam. 22:50 Ps. 18:50 Joh. 10:16 Room. 11:30

2Sam. 22:50 Sentähden minä ylistän sinua, Herra, kansojen keskuudessa ja veisaan sinun nimesi kiitosta;

Ps. 18:50 Sentähden minä ylistän sinua, Herra, kansojen keskuudessa ja veisaan sinun nimesi kiitosta,

Joh. 10:16 Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä lammastarhasta; myös niitä tulee minun johdattaa, ja ne saavat kuulla minun ääneni, ja on oleva yksi lauma ja yksi paimen.

Room. 11:30 Samoin kuin te ennen olitte Jumalalle tottelemattomia, mutta nyt olette saaneet laupeuden näiden tottelemattomuuden kautta,

10. Ja vielä on sanottu: Riemuitkaa, te pakanat, hänen kansansa kanssa.

5. Moos. 32:43

5Moos. 32:43 Riemuiten ylistäkää, te pakanakansat, hänen kansaansa, sillä hän kostaa palvelijoittensa veren; hän antaa koston kohdata vastustajiansa ja toimittaa sovituksen maallensa, kansallensa.

11. Ja taas: Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja ylistäkööt häntä kaikki kansat.

Ps. 117:1

Ps. 117:1. Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ylistäkää häntä, kaikki kansat.

12. Ja myös Esaias sanoo: On tuleva Iisain juurivesa, hän, joka nousee hallitsemaan pakanoita; häneen pakanat panevat toivonsa.

Jes. 11:1,10 Matt. 12:21 Ilm. 5:5 Ilm. 22:16

Jes. 11:1. Mutta Iisain kannosta puhkeaa virpi, ja vesa versoo hänen juuristansa.

Jes. 11:10 Sinä päivänä pakanat etsivät Iisain juurta, joka on kansojen lippuna, ja hänen asumuksensa on oleva kunniata täynnä.

Matt. 12:21 Ja hänen nimeensä pakanat panevat toivonsa.

Ilm. 5:5 Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: Älä itke; katso, jalopeura Juudan sukukunnasta, Daavidin juurivesa, on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä.

Ilm. 22:16 Minä, Jeesus, lähetin enkelini todistamaan näitä teille seurakunnissa. Minä olen Daavidin juurivesa ja hänen suvustansa, se kirkas kointähti.

13. Mutta toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, niin että teillä olisi runsas toivo Pyhän Hengen voiman kautta.

14. Veljeni, minä kyllä olen varma teistä, että te jo ilmankin olette täynnä hyvyyttä ja kaikkinaista tietoa, niin että myös kykenette neuvomaan toinen toistanne.

2. Piet. 1:12 1. Joh. 2:21

2Piet. 1:12 Sentähden minä aina aion muistuttaa teitä tästä, vaikka sen tiedättekin ja olette vahvistetut siinä totuudessa, joka teillä on.

1Joh. 2:21 En minä ole kirjoittanut teille sentähden, ettette totuutta tiedä, vaan sentähden, että te tiedätte sen ja ettei mikään valhe ole totuudesta.

15. Kuitenkin olen paikka paikoin jotenkin rohkeasti teille kirjoittanut, uudestaan muistuttaakseni teille näitä asioita, sen armon

kautta, jonka Jumala on minulle antanut

Room. 12:3

Room. 12:3 Sillä sen armon kautta, mikä minulle on annettu, minä sanon teille jokaiselle, ettei tule ajatella itsestensä enempää, kuin ajatella sopii, vaan ajatella kohtuullisesti, sen uskonmäärän mukaan, minkä Jumala on kullekin suonut.

16. sitä varten, että minä olisin Kristuksen Jeesuksen palvelija pakanain keskuudessa, papillisesti toimittaakseni Jumalan evankeliumin palvelusta, niin että pakanakansoista tulisi otollinen ja Pyhässä Hengessä pyhitetty uhri.

Mal. 1:11 Ap. t. 9:15 Ap. t. 13:2 Room. 11:13 Gal. 2:9 1. Tim. 2:7 2. Tim. 1:11

Mal. 1:11 Sillä auringon noususta hamaan sen laskuun on minun nimeni oleva suuri pakanain seassa, ja joka paikassa uhrataan ja tuodaan minun nimeni kunniaksi puhdas ruokauhri. Sillä minun nimeni on oleva suuri pakanain seassa, sanoo Herra Sebaot.

Ap. t. 9:15 Mutta Herra sanoi hänelle: Mene; sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen.

Ap. t. 13:2 Ja heidän toimittaessaan palvelusta Herralle ja paastotessaan Pyhä Henki sanoi: Erottakaa minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä olen heidät kutsunut.

Room. 11:13 Teille, pakanoille, minä sanon: Koska olen pakanain apostoli, pidän minä virkaani kunniaassa,

Gal. 2:9 ja kun olivat tulleet tuntemaan sen armon, mikä oli minulle annettu, niin Jaakob ja Keefas ja Johannes, joita pidettiin pylväinä, antoivat minulle ja Barnabaalle yhteisen työn merkiksi kättä, mennäksemme, me pakanain keskuuteen ja he ympärileikattujen.

1Tim. 2:7 ja sitä varten minä olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu - minä puhun totta, en valhettele - pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa.

2Tim. 1:11 jonka julistajaksi ja apostoliksi ja opettajaksi minä olen asetettu.

17. Minulla on siis kerskaukseni Kristuksessa Jeesuksessa palvellessani Jumalaa;

1. Kor. 1:31

1Kor. 1:31 että kävisi, niinkuin kirjoitettu on: Joka kerskaa, sen kerskauksena olkoon Herra.

18. sillä minä en rohkene puhua mistään muusta kuin siitä, mitä Kristus, saattaakseen pakanat kuuliaisiksi, on minun kauttani vaikuttanut sanalla ja teolla,

Ap. t. 21:19 Room. 16:26

Ap. t. 21:19 Ja kun hän oli heitä tervehtinyt, kertoi hän kohta kohdalta kaikki, mitä Jumala hänen palveluksensa kautta oli tehnyt pakanain keskuudessa.

Room. 16:26 mutta joka nyt on julkisaatettu ja profeetallisten kirjoitusten kautta iankaikkisen Jumalan käskystä tiedettäväksi tehty kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi,

19. tunnustekojen ja ihmeiden voimalla, Pyhän Hengen voimalla, niin että minä Jerusalemissa ja sen ympäristöstä alkaen Illyrikoniin saakka olen suorittanut Kristuksen evankeliumin julistamisen,

Mark. 16:17,20 Ap. t. 19:11 2. Kor. 12:12

Mark. 16:17 Ja nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat: minun nimessäni he ajavat ulos riivaajia, puhuvat uusilla kielillä,

Mark. 16:20 Mutta he lähtivät ja saarnasivat kaikkialla, ja Herra vaikutti heidän kanssansa ja vahvisti sanan sitä seuraavien merkkien kautta.

Ap. t. 19:11 Ja Jumala teki ylen voimallisia tekoja Paavalin käten kautta,

2Kor. 12:12 Onhan apostolin tunnusteot teidän keskuudessanne tehty kaikella kestävyydellä, tunnusmerkeillä ja ihmeillä ja voimateoilla.

20. ja sillä tavoin, että olen pitänyt kunniani olla julistamatta evankeliumia siellä, missä Kristuksen nimi jo on mainittu, etten rakentaisi toisen laskemalle perustukselle,

2. Kor. 10:15-16

2Kor. 10:15-16 Emme kerskaa yli määrän, emme muiden vaivannäöistä, mutta meillä on se toivo, että teidän uskonne lisääntyessä me oman vaikutusalamme mukaan kasvamme teidän keskuudessanne niin suuriksi,

16. että saamme viedä evankeliumin myöskin tuolla puolen teitä oleviin maihin - tahtomatta kerskata siitä, mikä jo on valmista toisten vaikutusalalla.

21. vaan niinkuin kirjoitettu on: Ne, joille ei ole julistettu hänestä, saavat hänet nähdä, ja jotka eivät ole kuulleet, ne ymmärtävät.

Jes. 52:15

Jes. 52:15 niin hän on saattava ihmetyksiin monet kansat, hänen tähtensä kuninkaat sulkevat suunsa. Sillä mitä heille ei ikinä ole kerrottu,

sen he saavat nähdä, mitä he eivät ole kuulleet, sen he saavat havaita.

22. Sentähden olenkin niin usein ollut estetty tulemasta teidän tyköenne.

Room. 1:13

Room. 1:13 Ja minä en tahdo, veljet, teiltä salata, että jo monesti olen päättänyt tulla teidän tyköenne saadakseni jonkin hedelmän teidänkin keskuudestanne, niinkuin muidenkin pakanain, mutta olen ollut estetty tähän saakka.

23. Mutta koska minulla nyt ei enää ole tilaa näissä paikkakunnissa ja kun jo monta vuotta olen halunnut tulla teidän tyköenne,

Ap. t. 19:21 Room. 1:10-11

Ap. t. 19:21 Kun kaikki tämä oli tapahtunut, niin Paavali hengessä päätti kulkea Makedonian ja Akaian kautta ja matkustaa Jerusalemiin ja sanoi: Käytyäni siellä minun pitää nähdä myös Rooma.

Room. 1:10-11 aina rukouksissani anoen, että minä jo vihdoinkin, jos Jumala tahtoo, pääsisin tulemaan teidän tyköenne.

11. Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, voidakseni antaa teille jonkun hengellisen lahjan, että te vahvistuisitte,

24. niin minä, jos milloin Hispaniaan matkustan, tulen luoksenne, sillä minä toivon sieltä kautta matkustaessani näkeväni teidät ja teidän avullanne pääseväni sinne, kunhan ensin olen vähän saanut iloita teidän seurastanne.

1. Kor. 16:6

1Kor. 16:6 mutta teidän luonanne viivyn ehkä jonkin aikaa, kenties vietän talvenkin, että te sitten auttaisitte minua eteenpäin, minne matkustanenkin.

25. Mutta nyt minä matkustan Jerusalemiin viemään pyhille avustusta.

Ap. t. 19:21 Ap. t. 20:22 Ap. t. 24:17

Ap. t. 19:21 Kun kaikki tämä oli tapahtunut, niin Paavali hengessä päätti kulkea Makedonian ja Akaian kautta ja matkustaa Jerusalemiin ja sanoi: Käytyäni siellä minun pitää nähdä myös Rooma.

Ap. t. 20:22 Ja nyt, katso, minä matkustan, sidottuna hengessä, Jerusalemiin, enkä tiedä, mikä minua siellä kohtaa.

Ap. t. 24:17 Niin minä nyt useampien vuosien kuluttua tulini tuomaan almuja kansalleni ja toimittamaan uhreja.

26. Sillä Makedonia ja Akaia ovat halunneet kerätä yhteisen lahjan niille Jerusalemin pyhille, jotka ovat köyhyydessä.

1. Kor. 16:1 2. Kor. 8:1 2. Kor. 9:1-2 2. Kor. 9:12 Gal. 2:9-10

1Kor. 16:1. Mitä tulee keräykseen pyhiä varten, niin tehkää tekin samalla tavoin, kuin minä olen määrännyt Galatian seurakunnille.

2Kor. 8:1. Mutta me saatamme teidän tietoonne, veljet, mitä Jumalan armo on vaikuttanut Makedonian seurakunnissa:

2Kor. 9:1-2 Pyhien avustamisesta minun tosin on tarpeetonta kirjoittaa teille;

2. sillä minä tunnen teidän alttiutenne, ja siitä minä kehun teitä makedonialaisille, että näet Akaia on ollut valmiina menneestä vuodesta alkaen, ja niin on teidän intonne saanut sangen monta innostumaan.

2Kor. 9:12 Sillä tämä avustamispalvelus ei ainoastaan poista pyhien puutteita, vaan käy vieläkin hedelmällisemmäksi Jumalalle annettujen monien kiitosten kautta,

Gal. 2:9-10 ja kun olivat tulleet tuntemaan sen armon, mikä oli minulle annettu, niin Jaakob ja Keefas ja Johannes, joita pidettiin pylväinä, antoivat minulle ja Barnabaalle yhteisen työn merkiksi kättä, mennäksemme, me pakanain keskuuteen ja he ympärileikattujen.

10. Meidän oli vain muistaminen köyhiä, ja juuri sitä minä olenkin ahkeroinut tehdä.

27. Niin he ovat halunneet, ja he ovatkin sen heille velkaa; sillä jos pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä aarteistaan, niin he puolestaan ovat velvolliset auttamaan heitä maallisilla.

1. Kor. 9:11 Gal. 6:6

1Kor. 9:11 Jos me olemme kylväneet teille hengellistä hyvää, onko paljon, jos me niitämme teiltä aineellista?

Gal. 6:6 Jolle sanaa opetetaan, se jakakoon kaikkea hyvää opettajallensa.

28. Kun olen tehtäväni suorittanut ja heille tämän hedelmän perille vienyt, lähden teidän kauttanne Hispaniaan;

29. ja minä tiedän, että tullessani teidän tykönnne tulen Kristuksen täydellinen siunaus mukani.

Room. 1:11

Room. 1:11 Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, voidakseni antaa teille jonkun hengellisen lahjan, että te vahvistuisitte,

30. Mutta minä kehoitan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta auttamaan minua

taistelussani, rukoilemalla minun puolestani Jumalaa,

2. Kor. 1:11 Ef. 6:18-19 Kol. 4:3,12

2Kor. 1:11 kun tekin autatte meitä rukouksillanne, että monesta suusta meidän tähtemme kohoaisi runsas kiitos siitä armosta, joka on osaksemme tullut.

Ef. 6:18-19 Ja tehkää tämä kaikella rukouksella ja anomisella, rukoillen joka aika Hengessä ja sitä varten valvoen kaikessa kestäväisyydessä ja anomisessa kaikkien pyhien puolesta;

19. ja minunkin puolestani, että minulle, kun suuni avaan, annettaisiin oikeat sanat rohkeasti julistaakseni evankeliumin salaisuutta, Kol. 4:3 rukoillen samalla meidänkin edestämme, että Jumala avaisi meille sanan oven puhuaksemme Kristuksen salaisuutta, jonka tähden minä myös olen sidottuna,

Kol. 4:12 Tervehdyksen lähettää teille teikäläinen Epafras, Kristuksen Jeesuksen palvelija, joka rukouksissaan aina taistelee teidän puolestanne, että te pysyisitte täydellisinä ja täysin vahvoina kaikessa, mikä on Jumalan tahto.

31. että minä pelastuisin joutumasta Juudean uskottomien käsiin ja että Jerusalemiä varten tuomani avustus olisi pyhille otollinen,

2. Tess. 3:1-2

2Tess. 3:1-2 Sitten vielä, veljet, rukoilkaa meidän edestämme, että Herran sana nopeasti leviäisi ja tulisi kirkastetuksi muuallakin niinkuin teidän keskuudessanne,

2. ja että me pelastuisimme nurjista ja häijyistä ihmisistä; sillä usko ei ole joka miehen.

32. niin että minä, jos Jumala niin tahtoo, ilolla saapuisin teidän tyköenne ja virkistyisin teidän seurassanne.

33. Rauhan Jumala olkoon kaikkien teidän kanssanne. Amen.

2. Kor. 13:11 Fil. 4:9 1. Tess. 5:23 2. Tess. 3:16

2Kor. 13:11 Lopuksi, veljet, iloitkaa, tulkaa täydellisiksi, ottakaa vastaan kehoituksia, olkaa yhtä mieltä, eläkää sovussa, niin rakkauden ja rauhan Jumala on oleva teidän kanssanne.

Fil. 4:9 mitä myös olette oppineet ja saaneet ja minulta kuulleet ja minussa nähneet, sitä tehkää, niin rauhan Jumala on oleva teidän kanssanne.

1Tess. 5:23 Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonansa, ja säilyköön koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomana meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemuksen.

2Tess. 3:16 Mutta itse rauhan Herra antakoon teille rauhan, aina ja kaikella tavalla. Herra olkoon kaikkien teidän kanssanne.

16. Luku

1. Minä suljen teidän suosioonne sisaremme Foiben, joka on Kenkrean seurakunnan palvelija,
2. että otatte hänet vastaan Herrassa, niinkuin pyhien sopii, ja autatte häntä kaikessa, missä hän teitä tarvitsee; sillä hän on ollut monelle avuksi ja myöskin minulle.
3. Tervehdys Priskalle ja Akylaalle, työkumppaneilleni Kristuksessa Jeesuksessa,

Ap. t. 18:2-3 Ap. t. 18:26 1. Kor. 16:19 2. Tim. 4:19

Ap. t. 18:2-3

2. Siellä hän tapasi erään Akylas nimisen juutalaisen, joka oli Pontosta syntyisin ja äsken tullut Italiasta, ja hänen vaimonsa Priskillan. Klaudius oli näet käsenyt kaikkien juutalaisten poistua Roomasta. Ja Paavali meni heidän luoksensa.

3. Ja kun hänellä oli sama ammatti kuin heillä, jäi hän heidän luoksensa, ja he tekivät työtä yhdessä; sillä he olivat ammatiltaan teltantekijöitä.

Ap. t. 18:26 Hän rupesi rohkeasti puhumaan synagoogassa. Mutta kun Priskilla ja Akylas olivat häntä kuunnelleet, ottivat he hänet luokseen ja selvittivät hänelle tarkemmin Jumalan tien.

1Kor. 16:19 Aasian seurakunnat tervehtivät teitä. Monet tervehdykset Herrassa lähettävät teille Akylas ja Priska sekä heidän kodissaan kokoontuva seurakunta.

2Tim. 4:19 Tervehdys Priskalle ja Akylaalle ja Onesiforuksen huonekunnalle.

4. jotka minun henkeni puolesta ovat panneet oman kaulansa alttiiksi ja joita en ainoastaan minä kiitä, vaan myös kaikki pakanain seurakunnat,
5. ja seurakunnalle, joka kokoontuu heidän kodissansa. Tervehdys Epainetukselle, rakkaalleni, joka on Aasian ensi hedelmä Kristukselle.

1. Kor. 16:15

1Kor. 16:15 Mutta minä kehoitan teitä, veljet: te tunnette Stefanaan perhekunnan ja tiedätte, että se on Akaian ensi hedelmä ja että he ovat antautuneet pyhien palvelukseen.

6. Tervehdys Marialle, joka on nähnyt paljon vaivaa teidän tähtenne.

7. Tervehdys Andronikukselle ja Juniaalle, heimolaisilleni ja vankeustovereilleni, joilla on suuri arvo apostolien joukossa ja jotka jo ennen minua ovat olleet Kristuksessa.
8. Tervehdys Ampliatukselle, rakkaalleni Herrassa.
9. Tervehdys Urbanukselle, meidän työtoverillemme Kristuksessa, ja Stakykselle, rakkaalleni.
10. Tervehdys Apelleelle, koetuksenkestäneelle Kristuksessa. Tervehdys Aristobuluksen perhekuntalaisille.
11. Tervehdys Herodionille, heimolaisilleni. Tervehdys Narkissuksen perhekuntalaisille, jotka ovat Herrassa.
12. Tervehdys Tryfainalle ja Tryfosalle, jotka ovat nähneet vaivaa Herrassa. Tervehdys Persikselle, rakkaalle sisarelle, joka on nähnyt paljon vaivaa Herrassa.
13. Tervehdys Rufukselle, valitulle Herrassa, ja hänen äidilleen, joka on kuin äiti minullekin.
14. Tervehdys Asynkritukselle, Flegonille, Hermeelle, Patrobaalle, Hermaalle ja veljille, jotka ovat heidän kanssansa.
15. Tervehdys Filologukselle ja Julialle, Nereukselle ja hänen sisarelleen ja Olympaalle ja kaikille pyhille, jotka ovat heidän kanssansa.
16. Tervehtikää toisianne pyhällä suunannolla. Kaikki Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.

1. Kor. 16:20 2. Kor. 13:12 1. Tess. 5:26 1. Piet. 5:14

1Kor. 16:20 Kaikki veljet lähettävät teille tervehdyksen. Tervehtikää toisianne pyhällä suunannolla.

2Kor. 13:12 Tervehtikää toisianne pyhällä suunannolla. Kaikki pyhät lähettävät teille tervehdyksen.

1Tess. 5:26 Tervehtikää kaikkia veljiä pyhällä suunannolla.

1Piet. 5:14 Tervehtikää toisianne rakkauden suunannolla. Rauha teille kaikille, jotka Kristuksessa olette!

17. Mutta minä kehoitan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä oppia, jonka te olette saaneet; vetäytykää pois heistä.

Gal. 1:8-9 Fil. 3:2 Kol. 2:8 2. Tess. 3:6 1. Tim. 6:3 2. Tim. 3:2 2. Joh. 1:10

Gal. 1:8-9 Mutta vaikka me, tai vaikka enkeli taivaasta julistaisi teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä me olemme teille julistaneet, hän olkoon kirottu.

9. Niinkuin ennenkin olemme sanoneet, niin sanon nytkin taas: jos joku julistaa teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä te olette saaneet, hän olkoon kirottu.

Fil. 3:2 Kavahtakaa noita koiria, kavahtakaa noita pahoja työntekijöitä, kavahtakaa noita pilalleleikattuja.

Kol. 2:8 Katsokaa, ettei kukaan saa teitä saaliikseen järkeisopilla ja tyhjällä petoksella, pitäytyen ihmisten perinnäissäntöihin ja maailman alkeisvoimiin eikä Kristukseen.

2Tess. 3:6 Mutta Herran Jeesuksen Kristuksen nimessä me käskemme teitä, veljet, vetäytymään pois jokaisesta veljestä, joka vaeltaa kurittomasti eikä sen opetuksen mukaan, jonka olette meiltä saaneet.

1Tim. 6:3 Jos joku muuta oppia opettaa eikä pitäydy meidän Herraamme Jeesuksen Kristuksen terveisiin sanoihin eikä siihen oppiin, joka on jumalisuuden mukainen,

2Tim. 3:2 Sillä ihmiset ovat silloin itserakkaita, rahanahneita, kerskailijoita, ylpeitä, herjaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä, epähurskaita,

2Joh. 1:10 Jos joku tulee teidän luoksenne eikä tuo mukanaan tätä oppia, niin älkää ottako häntä huoneeseenne älkääkä sanoko häntä tervetulleeksi;

18. Sillä sellaiset eivät palvele meidän Herraamme Kristusta, vaan omaa vatsaansa, ja he pettävät suloisilla sanoilla ja kauniilla puheilla vilpittömien sydämet.

Hes. 13:18 Fil. 3:18-19 2. Piet. 2:3

Hes. 13:18 ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Voi niitä naisia, jotka sitovat taikasiteet kaikkiin ranteisiin ja tekevät hunnut kaikenkorkuisiin päihin pyydystääksensä sieluja! Toisia sieluja te pyydystätte minun kansaltani pois, toisten sielujen annatte elää omaksi eduksenne.

Fil. 3:18-19 Sillä monet, joista usein olen sen teille sanonut ja nyt aivan itkien sanon, vaeltavat Kristuksen ristin vihollisina;

19. heidän loppunsa on kadotus, vatsa on heidän jumalansa, heidän kunnianaan on heidän häpeänsä, ja maallisiin on heidän mielensä.

2Piet. 2:3 ja ahneudessaan he valheellisilla sanoilla kiskovat teistä hyötyä; mutta jo ammoisista ajoista heidän tuomionsa valvoo, eikä heidän perikatonsa torku.

19. Onhan teidän kuuliaisuutenne tullut kaikkien tietoon; sentähden minä iloitsen teistä, mutta minä tahtoisin teidän olevan viisaita hyvään, mutta taitamattomia pahaan.

Jer. 4:22 Matt. 10:16 Room. 1:8 1. Kor. 14:20

Jer. 4:22 Sillä minun kansani on hullu; eivät he tunne minua. He ovat tyhmiä lapsia eivätkä ymmärtäväisiä; he ovat viisaita tekemään pahaa, mutta tehdä hyvää he eivät taida.

Matt. 10:16 Katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat susien keskelle; olkaa siis älykkäät kuin käärmeet ja viattomat kuin kyyhkysset.

Room. 1:8 Ensiksikin minä kiitän Jumalaani Jeesuksen Kristuksen kautta teidän kaikkien tähden, koska teidän uskoanne mainitaan kaikessa maailmassa.

1Kor. 14:20 Veljet, älkää olko lapsia ymmärrykseltänne, vaan pahuudessa olkaa lapsia; mutta ymmärrykseltä olkaa täysi-ikäisiä.

20. Ja rauhan Jumala on pian musertava saatanan teidän jalkojenne alle. Herramme Jeesuksen armo olkoon teidän kanssanne.

1. Moos. 3:15 1. Kor. 16:23 2. Kor. 13:13 Fil. 4:23 1. Tess. 5:28 2. Tess. 3:18 Ilm. 22:21

1Moos. 3:15 Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän.

1Kor. 16:23 Herran Jeesuksen armo olkoon teidän kanssanne.

2Kor. 13:13 Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkien teidän kanssanne.

Fil. 4:23 Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa.

1Tess. 5:28 Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne.

2Tess. 3:18 Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien teidän kanssanne.

Ilm. 22:21 Herran Jeesuksen armo olkoon kaikkien kanssa. Amen.

21. Teitä tervehtivät Timoteus, minun työtoverini, ja heimolaiseni Lukius, Jaason ja Soosipater.

Ap. t. 16:1 Ap. t. 20:4 Fil. 2:19,22 1. Tess. 3:2

Ap. t. 16:1. Niin hän saapui myös Derbeen ja Lystraan. Ja katso, siellä oli eräs opetuslapsi, nimeltä Timoteus, joka oli uskovaisen juutalaisvaimon poika, mutta isä oli kreikkalainen.

Ap. t. 20:4 Ja häntä seurasivat berealainen Soopater, Pyrruksen poika, ja tessalonikalaisista Aristarkus ja Sekundus, derbeläinen Gaius, Timoteus sekä aasialaiset Tykikus ja Trofimus.

Fil. 2:19 Toivon Herrassa Jeesuksessa pian voivani lähettää Timoteuksen teidän tykönnne, että minäkin tulisin rohkaistuksi, saatuani tietää, kuinka teidän on.

Fil. 2:22 Mutta hänen koetellun mielensä te tunnette, että hän, niinkuin poika isäänsä, on minua palvellut evankeliumin työssä.

1Tess. 3:2 ja lähetimme Timoteuksen, veljemme ja Jumalan palvelijan Kristuksen evankeliumissa, vahvistamaan teitä ja rohkaisemaan teitä uskossanne,

22. Minä Tertius, joka olen kirjoittanut tämän kirjeen, sanon teille tervehdyksen Herrassa.

23. Gaius, minun ja koko seurakunnan majanantaja, tervehtii teitä. Erastus, kaupungin rahainhoitaja, ja veli Kvartus tervehtivät teitä.

1. Kor. 1:14

1Kor. 1:14 Minä kiitän Jumalaa, etten ole kastanut teistä ketään muita kuin Krispuksen ja Gaiuksen,

24. Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne. Amen.

25. Mutta hänen, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jeesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen ilmoitetun salaisuuden mukaan, joka kautta ikuisten aikojen on ollut ilmoittamatta,

Matt. 13:35 1. Kor. 2:7 Ef. 1:9 Ef. 3:9,20 Kol. 1:26-27 2. Tim. 1:9-10

Matt. 13:35 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetan kautta, joka sanoo: Minä avaan suuni vertauksiin, minä tuon ilmi sen, mikä on ollut salassa maailman perustamisesta asti.

1Kor. 2:7 vaan me puhumme salattua Jumalan viisautta, sitä kätkeytyä, jonka Jumala on edeltämäärännyt ennen maailmanaikoja meidän kirkkaudeksemme,

Ef. 1:9 tehden meille tiettäväksi sen tahtonsa salaisuuden, että hän, päätöksensä mukaan, jonka hän oli nähnyt hyväksi itsessään tehdä - Ef. 3:9 ja saattaa kaikille ilmeiseksi, mitä on sen salaisuuden taloudenhoito, joka ikuisista ajoista asti on ollut kätkeytynä Jumalassa, kaiken Luojassa,

Ef. 3:20 Mutta hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme, sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa,

Kol. 1:26-27 sen salaisuuden, joka on ollut kätkeytynä ikuisista ajoista ja polvesta polveen, mutta joka nyt on ilmoitettu hänen pyhillensä, 27. joille Jumala tahtoi tehdä tiettäväksi, kuinka suuri pakanain keskuudessa on tämän salaisuuden kirkkaus: Kristus teissä, kirkkauden toivo.

2Tim. 1:9-10 hän, joka on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille on annettu Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja,

10. mutta nyt ilmisaatettu meidän Vapahtajamme Kristuksen Jeesuksen ilmestymisen kautta, joka kukisti kuoleman ja toi valoon elämän ja katoamattomuuden evankeliumin kautta,

26. mutta joka nyt on julkisaatettu ja profeetallisten kirjoitusten kautta iankaikkisen Jumalan käskystä tiettäväksi tehty kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi,

Room. 1:5 Tiit. 1:2-3

Room. 1:5 jonka kautta me olemme saaneet armon ja apostolinviran, että syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeänsä kohtaan kaikissa pakanakansoissa,

Tit. 1:2-3 apostoli sen iankaikkisen elämän toivon perusteella, jonka Jumala, joka ei valhettele, on luvannut ennen ikuisia aikoja-

3. mutta kun aika oli tullut, ilmoitti hän sanansa saarnassa, joka on uskottu minulle Jumalan, meidän vapahtajamme käskyn mukaan:

27. Jumalan, ainoan viisaan, olkoon kunnia Jeesuksen Kristuksen kautta, aina ja iankaikkisesti. Amen.

1. Tim. 1:17 1. Tim. 6:16 Juud. 1:25

1Tim. 1:17 Mutta iankaikkiselle kuninkaalle, katoamattomalle, näkymättömälle, ainoalle Jumalalle, kunnia ja kirkkaus aina ja iankaikkisesti! Amen.

1Tim. 6:16 jolla ainoalla on kuolemattomuus; joka asuu valkeudessa, mihin ei kukaan taida tulla; jota yksikään ihminen ei ole nähnyt eikä voi nähdä - hänen olkoon kunnia ja iankaikkinen valta. Amen.

Juud. 1:25 hänelle, ainoalle Jumalalle ja meidän pelastajallemme Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, hänelle kunnia, majesteetti, voima ja valta ennen kaikkia aikoja ja nyt ja iankaikkisesti! Amen.